

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΓ'

Πέμπτη 3 Μαΐου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 3 Μαΐου 2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.41' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ.**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Κωνσταντίνο Τασούλα, Βουλευτή Ιωαννίνων, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία κάτοικοι του Δήμου Ορεινού Νομού Καβάλας διαμαρτύρονται για την ίδρυση λατομείου εξόρυξης μαρμάρων στη θέση "ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ" του Δήμου τους.

2) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η 'Ενωση Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος Μεσσηνίας ζητεί τη χορήγηση αναδρομικά του στεγαστικού επιδόματος στα μέλη της.

3) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αγίου Νικολάου Νομού Λασιθίου ζητεί την πρόσληψη προσωπικού για την εύρυθμη λειτουργία της Μαρίνας Αγίου Νικολάου Κρήτης.

4) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την ίδρυση και λειτουργία Μονάδας Τεχνητού Νεφρού στο Νοσοκομείο Μολάων Λακωνίας.

5) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί να ενταχθούν οι επισκευές του αεροδρομίου Σπάρτης στα Ολυμπιακά έργα.

6) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Μαθητών Ειδικών Σχολείων και Περιθαλπομένων παιδών με Ειδικές Ανάγκες ΚΑΑΕΑΘ "Ο ΑΡΙΣΤΕΥΣ" θεραπευτηρίων Νομού Λάρισας υποβάλλει προτάσεις για εύρυθμη λειτουργία του ΚΑΑΕΑΘ "Ο ΑΡΙΣΤΕΥΣ".

7) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Καπνεργατούπαλληλική 'Ενωση Καβάλας διαμαρτύρεται για τη διαγραφή - ακύρωση ενσήμων ΙΚΑ και περικοπή συντάξεων με αναζήτηση επιστροφής επιδομάτων ανεργίας - βοηθημάτων ΟΑΕΔ και συντάξεων ΙΚΑ.

8) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Παλλεσβιακό Εργατούπαλληλικό Κέντρο ζητεί την κατάργηση όλων των αντιασφαλιστικών, αντεργατικών Νόμων κλπ.

9) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία αδιόριστοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι συμμετείχαν στο διαγωνισμό του προγράμματος του ΑΣΕΠ την 1-10-2000 ζητούν την κάλυψη των λοιπών κενών θέσεων των δασκάλων του κλάδου της ΠΕ 70.

10) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η 'Ενωση Ξενοδόχων Εύβοιας διαμαρτύρεται για τη διακοπή του δρομολογίου Θεσσαλονίκης - Β.Σποράδων Βόλου από τα δελφίνια της εταιρίας MFD.

11) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Κέντρα Εργαζόμενης Νεότητας, τα υπαγόμενα στον Οργανισμό Εργατικής Εστίας, ζητούν τη λήψη μέτρων για τη διευθέτηση του εργασιακού καθεστώτος των υπαλλήλων τους.

12) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ταμυνέων του Νομού Εύβοιας ζητεί η περιοχή Αγίου Λουκά στην περιοχή του να επιστραφεί στους αγρότες κτηνοτρόφους κατοίκους του από τη ΔΕΗ εφόσον δεν εντοπίσθηκε λιγνίτης προς εκμετάλλευση.

13) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατούπαλληλικό Κέντρο Χίου Νομαρχιακό Τμήμα ΑΔΕΔΥ Χίου καταδικάζει τα νέα μέτρα κοινωνικής ασφάλισης.

14) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ομηρούπολης του Νομού Χίου ζητεί την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών στο διδακτήριο του Ανδρεάδειου Γυμνασίου Βροντάδου στην περιοχή του.

15) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Αγωγιάτου Ευδοξία, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

16) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ευφροσύνη Καλαϊτζόγλου, κάτοικος Χωριστής Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

17) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Απόστολος Στεργίου, κάτοικος Φωτολείου Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής του.

18) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Μαρία Βουλγαρίδου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

19) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Μαρία Τσολερίδου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

20) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ντεβετζάκη Μαρία, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

21) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ναζού Οικονόμου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

22) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Μαρία Πανούχου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

23) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Δήμητρα Αγαπιάδου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

24) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Αικατερίνη Θεοδοσιούλιδου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

25) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ελένη Καρασαβύλου, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

26) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γεώργιος Βασιλειάδης, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής του.

27) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λιδορίκου Φωκίδας διαμαρτύρεται για τη διακοπή της κυκλοφορίας στο οδικό τμήμα Άμφισσα - Αγία Ευθυμία Φωκίδας.

28) Ο Βουλευτής Κυκλαδών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Αγγαιαριάς Πάρου ζητεί την αναβάθμιση του Δημοτικού Σχολείου Αγγαιαριάς σε εξαθέσιο.

29) Ο Βουλευτής Κυκλαδών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αμοργού ζητεί την ανόρυξη γεωτρήσεων στη νήσο Αμοργό για την επίλυση του υδρευτικού

της προβλήματος.

30) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Αδελφότης Ψαριανών ζητεί να πληροφορηθεί εάν το πλοίο "Ταξιάρχης" μπορεί να προσεγγίσει στο λιμένα των Ψαρών βάσει της αυτοψίας που διενεργήθηκε.

31) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Παγκρήτιος Ένωσις, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Κρητικών Σωματείων και Κρητικά Σωματεία Απτικής διαμαρτύρονται για το κλείσιμο των κρητικών ραδιοφωνικών σταθμών.

32) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ανθοπαραγώγων Ιεράπετρας ζητεί την επίσπευση των διαδικασιών νομιμοποίησης των λαθρομεταναστών που διαμένουν στην Κρήτη.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στις με αριθμό 2194/7-9-00, 2364/14-9-00 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 479/12-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η οποίουθε απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις 2194/7.9.00, 2364/14.9.00 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Χ. Καστανίδης και Σπ. Σπηλιωτόπουλος, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με τον ν. 2612/98 μεταφέρθηκαν από την Δασική Υπηρεσία στην Πυροσβεστική όχι μόνο αρμοδιότητες κατάσβεσης δασικών πυρκαγιών αλλά και μέρος των προληπτικών δραστηριοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα το άρθρο 6 του ν. 2612/98 (Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων) αναφέρει «Οι αρμοδιότητες υποχρεώσεις και δικαιώματα του Δασάρχη, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 23 έως 37 του ν.998/1979 ασκούνται εφ' εξής αντίστοιχα από τον Διοικητή της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Όπου στις διατάξεις αναφέρεται "Υπουργός Γεωργίας", "Δασικό Σώμα", "Δασάρχης", "Δασικοί Υπάλληλοι" νοείται αντιστοίχως, "Υπουργός Δημόσιας Τάξης", "Πυροσβεστικό Σώμα", "Διοικήτης Πυροσβεστικής Υπηρεσίας" και "Πυροσβεστικοί Υπάλληλοι".

Τα προγράμματα πρόληψης σχετίζονται με όλες τις δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών. Η εκτίμηση του κινδύνου πυρκαγιάς είναι ένα σημαντικό συστατικό ενός προληπτικού προγράμματος. Ο κίνδυνος σχετίζεται με την έναρξη. Η μείωση του κινδύνου εμπεριέχει ανύψωση του επιπέδου εντημέρωσης του κοινού και των διαφόρων ομάδων υπεύθυνων για τους κινδύνους έναρξης και επακόλουθων πυρκαγιών, η οποία επιχειρείται δια μέσου ΜΜΕ και τοπικών ΜΜΕ (ραδιόφωνο, ΤV, εφημερίδες, περιοδικά) και εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία, υπηρεσιακές λέσχες, πινακίδες και προσωπικές επαφές. Η εκπαίδευση και η εφαρμογή της νομοθεσίας είναι χρήσιμα προληπτικά μέτρα όταν οι πυρκαγιές είναι αποτέλεσμα αγνοίας, απροσεξίας, ή κακοβουλίας.

Συχνά οι άνθρωποι προξενούν πυρκαγίες από αιμέλια ή απύχημα. Αυτές οι αιτίες μπορούν να μειωθούν με διαφοροποιήσεις των πηγών έναρξης ή των καύσιμων που δέχονται την έναρξη της πυρκαγιάς. Οι διαφοροποιήσεις (μετριάσεις) των καύσιμων έχουν διάφορες μορφές. Γύρω από και κατά μήκος περιοχών υψηλού κινδύνου (π.χ. εγκατάστασεων κατοικιών σκουπιδότοπων κατασκηνώσεων, οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου) μπορούν να δημιουργηθούν αντιπυρικές ζώνες ή διακοπές καύσιμων ή αντικατάσταση εύφλεκτων (κωνοφόρων) από μη εύφλεκτα (πλατύφυλλα). Παρά το ότι η κατασκευή και διατήρηση αντιπυρικών ζωνών ή διακοπών καύσιμων είναι υψηλού κόστους, σε πολλές χώρες χρησιμοποιείται για μείωση του κινδύνου των πυρκαγιών. Οι διαφοροποιήσεις των καύσιμων (μετριάσεις) θεωρούνται η σημαντικότερη προληπτική ενέργεια για εξάλειψη των

περισσότερων μεγάλων πυρκαγιών.

Πολλές από αυτές τις δραστηριότητες με το επιχειρηθέντα διαχωρισμό αρμοδιοτήτων έχουν αναληφθεί από την Πυροσβεστική Υπηρεσία. Οι προληπτικές δραστηριότητες προγραμματίζονται και εκτελούνται από τις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες, σύμφωνα με οδηγίες της Κεντρικής Υπηρεσίας και ανάλογα με τις διατιθέμενες πιστώσεις και το χρόνο διάθεσής των. Επισημαίνεται ότι της Έργα μετριάσεως καύσημης ύλης είναι δαπανηρά και κατά έτος επαναλαμβάνομενα και δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθούν σε μεγάλη κλίμακα παρά μόνο σε επιλεγμένες περιοχές υψηλής επικινδυνότητας. Επίσης οι δασικοί δρόμοι αντιπυρικής προστασίας κατασκευάζονται για να διευκολύνουν κυρίως την πρόσβαση των επίγειων μέσων σε περίπτωση επεισοδίου και όχι με στόχο να λειτουργήσουν σαν αντιπυρικές ζώνες.

Μετά την έκδοση της με αριθμ. 12030 Φ.09.1/10-5-99 Κ.Υ.Α (Φ.Ε.Κ. 713, τεύχος Β της 19-5-1999), με το αριθμ. 98689/30/7-7-1999 έγγραφο του Υπ. Γεωργίας απεστάλησαν στις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες ειδικές οδηγίες εφαρμογής της Κ.Υ.Α. όσον αφορά τον σχεδιασμό και υλοποίηση της προληπτικών δραστηριοτήτων συνεργασίας με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και επιλύσεως των προβλημάτων που πρόκεινται στην συλλογή και καταγραφή των στατιστικών στοιχείων των δασικών πυρκαγιών. Επίσης με το με αριθμ. 421/20-6-2000 έγγραφο του Υπ. Γεωργίας απεστάλησαν, πρόσθετες οδηγίες για διενέργειες περιπολιών δασοπροστασίας και εργασιών αποτροπής κινδύνου και εξάπλωσης πυρκαγιών σε περιοχές υψηλού κινδύνου (απομάκρυνσης και μείωσης της καύσημης ύλης - χόρτα, θάμνοι και κλαδιά).

Για τα προληπτικά μέτρα και εργασίες που παραμένουν στην Δασική Υπηρεσία παρατίθενται απολογιστικά στοιχεία εκτελεσθέντων έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας από 1980-1997 και ξεχωριστά τα εκτελεσθέντα στα έτη 1998-1999.

ΕΤΗ Δρόμοι -Αντιπ.	Zώνες χλμ.	Παρατηρητήρια
Διάνοιξη Συντήρηση	αριθμός	Δεξαμενές Καθαρισμοί
1980 12445	116408	449 950 1344591
1997 μ.ο.691	μ.ο.6467	μ.ο.25 μ.ο. 53 μ.ο.74700
1998 275	14027	— 150 65324
1999 673	16551	8 128 91673

Όπως φαίνεται και από τον πίνακα δεν έχει συμβεί κάποια σημαντική διαφοροποίηση στις παραπάνω προληπτικές δραστηριότητες ώστε να δικαιολογείται η αύξηση των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών από απουσία προληπτικών δραστηριοτήτων. Οι Δασικές δε Υπηρεσίες απορροφούν όλες τις διατιθέμενες επησίως πιστώσεις.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

2. Στην με αριθμό 2202/7-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 484/12-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2202/7-9-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ.Φλ . Κωνσταντίνου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η επί πλέον εθνική ποσότητα αναφοράς αγελαδινού γάλακτος 44.800 τόνοι από τους 70 .000 τόνους που επετεύχθηκαν με την αναθεώρηση της ΚΟΑ αγελαδινού γάλακτος στα πλαίσια της «AGENDA 2000», κατανεμήθηκε με ενιαία κριτήρια για όλη τη χώρα προς όφελος των ενεργών παραγωγών γάλακτος και των νέων γεωργών με στόχο εκτός των άλλων και τη βελτίωση των διαρθρώσεων του τομέα.

Ο νέος Καν. (ΕΚ) 1256/99 Συμβουλίου που τροποποίησε τον Καν.. (ΕΟΚ) 3950/92 του Συμβουλίου «για το καθεστώς συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων» παρέχει τη δυνατότητα λήψης συμπληρωματικών μέτρων για τη διαχείριση των ποσοστώσεων γάλακτος υπέρ των ενεργών και των νέων παραγωγών της χώρας. Το Υπουργείο Γεωργίας με την αριθμ. 379167/2000

(ΦΕΚ 1058 Β') απόφαση διασφαλίζει τη λειτουργία του καθεστώτος υπέρ των ενεργών παραγωγών γάλακτος.

Σχετικά με την κατανομή της υπόλοιπης ποσότητας αναφοράς των 25.200 τόνων από το 2001, το Υπουργείο Γεωργίας σε συνεργασία με τον Ελληνικό Οργανισμό γάλακτος (ΕΛΟΓ) είναι στο στάδιο της διαδικασίας συγκέντρωσης και εξέτασης των σχετικών στοιχείων, προκειμένου να προβεί στην κατανομή.

Σημειώνεται ότι οι μέχρι τώρα κατανομές του Εθνικού αποθέματος αγελαδινού γάλακτος, έχουν διοχετευθεί στο μεγαλύτερο μέρος στις παραμεθόριες περιοχές.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

3. Στην με αριθμό 2232/8-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 488/9-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2232/8-9-00 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Ν. Γκατζής και Γ. Πατάκης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Από τους παγετούς που σημειώθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 19 έως 21-3-2000 στο Ν. Μαγνησίας προξενήθηκαν ζημιές στις αμυγδαλιές.

Από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τους αρμόδιους γεωπόνους επόπτες του Υποκαταστήματος του ΕΛΓΑ στη Λάρισα αμέσως μετά τον παγετό αλλά και από τις εξατομικευμένες εκτιμήσεις που ακολούθησαν στη συνέχεια, διαπιστώθηκαν ζημιές στις αμυγδαλιές οι οποίες κυμαίνονταν σε ποσοστά ανάλογα με την περιοχή, το ανάγλυφο του εδάφους, τις καλλιεργητικές φροντίδες και κυρίως την ποικιλία.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι αργότερα παρατηρήθηκαν σε ορισμένες περιπτώσεις φαινόμενα ακαρπίας που οφείλονταν είτε σε μειωμένη ανθοφορία είτε σε υπερπαραγωγή κατά την προηγούμενη καλλιεργητική περίοδο. Επίσης σε άλλες περιπτώσεις παρατηρήθηκε και καρπόπτωση η οποία όμως δεν οφειλόταν σε άλλες αιτίες δεν καλύφθηκε ασφαλιστικά και δεν θα αποζημιώθηκε από τον ΕΛΓΑ.

Λόγω της ιδιομορφίας των ζημιών στις αμυγδαλιές οι εκτιμήσεις διενεργήθηκαν με μεγάλη προσοχή και σχολαστικότητα από έμπειρους γεωπόνους εκτιμητές.

Από τον Οργανισμό ΕΛΓΑ θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι αποζημιώσεις να καταβληθούν στους δικαιούχους το συντομότερο δυνατό και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό ασφάλισης της φυτικής παραγωγής.

Τέλος διευκρινίζεται ότι σε όσες περιπτώσεις υποβλήθηκαν από τους ενδιαφερόμενους καλλιεργητές αιτήσεις για επανεκτίμηση, οι περιπτώσεις αυτές θα εξεταστούν σύντομα και όπου δύναται επιστρέψει ότι έγιναν λάθη κατά την εκτίμηση θα διορθωθούν.

Όπως μας πληροφόρησε η Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης Ν.Α. Μαγνησίας, σε ορισμένες περιοχές παρατηρήθηκαν ζημιές στην παραγωγή μιας ποικιλίας αμυγδαλιάς, που δεν οφείλονται στον παγετό, αλλά σε αίτια που δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ ΓΑ.

Για τις ζημιές αυτές το Υπουργείο Γεωργίας συγκεντρώνει λεπτομερή στοιχεία, προκειμένου να μορφώσει σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα της εκτασης και του ύψους αυτών, προκειμένου να εξετάσει τη δυνατότητα και αναγκαιότητα λήψης μέτρων υπέρ των σοβαρά ζημιωθέντων παραγωγών.

Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»

4. Στην με αριθμό 2278/12-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 495/9-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2278/12-9-2000 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. Δημοσχάκης για τα θέματα της αρμοδιότητάς

μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται στη γεωργία έχει μειωμένο φόρο κατανάλωσης κατά 40% (Ν. 2648/1998) και χορηγείται σε ποσοστό 1,59% του ποσού καθορισμού της επιστροφής για τις γεωργικές επιχειρήσεις φυτικής παραγωγής και 40% για τις ζωικής παραγωγής.

Οι επιπτώσεις της παρούσας αύξησης στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου στη γεωργία μελετώνται και εάν χρειαστεί θα ληφθούν μέτρα.

**Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»**

5. Στην με αριθμό 2312/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 499/9-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2312/13-9-2000 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Καλαντζής, σας πληροφορούμε τα εξής:

Από το Δήμο Φιλίππων αναγγέλθηκε στον Οργανισμό ΕΛΓΑ ζημιά από καύσωνα σε καλλιέργειες αραβοσίτου στις 4-7-2000 και υποβλήθηκαν 456 δηλώσεις ζημιάς.

Από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τους αρμόδιους γεωπόνους – επόπτες του Υποκαταστήματος του ΕΛΓΑ στην Καβάλα διαπιστώθηκε μείωση της παραγωγής των καλλιέργειών αραβοσίτου που οφειλόταν εν μέρει σε καύσωνα που καλύπτεται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, αλλά και σε ένησισα, ελλιπή άρδευση και άλλα μη καλυπτόμενα ασφαλιστικά από τον Οργανισμό αίτια.

Το έργο των εξαπομπέμνων εκτιμήσεων από γεωπόνους εκτιμητές του ΕΛΓΑ ολοκληρώθηκε.

Μετά την κοινοποίηση των πορισμάτων εκτίμησης στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς και σε όσες περιπτώσεις διαπιστωθούν αποζημιώσιμα ποσοστά ζημιάς από καύσωνα, δηλαδή άνω του 20% (ασφαλιστικό όριο), από τον ΕΛΓΑ θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίσπευση όλων των ασφαλιστικών διαδικασιών που απαιτούνται για την καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους σύμφωνα πάντα με τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό Ασφάλισης της Φυτικής Παραγωγής.

Σχετικά με τυχόν ζημιές στην παραγωγή αραβοσίτου από άλλα αίτια μη καλυπτόμενα ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, όπως μας πληροφόρησε η Δ/νση Γεωργίας Καβάλας, το θέμα ερευνάται και εφόσον διαπιστωθούν σοβαρές ζημιές θα ενημερωθεί το Υπουργείο Γεωργίας προκειμένου να εξετασθεί η δυνατότητα και αναγκαιότητα λήψης μέτρων υπέρ των ζημιωθέντων παραγωγών.

**Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»**

6. Στην με αριθμό 2313/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 919/10-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2313/13-9-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θαν. Λεβέντης σχετικά με την πρόσληψη ως προσωρινής αναπληρώτριας της δασκάλας Μαζείκου Αθανασίας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η κα Μαζείκου Αθανασία του Θωμά, είναι πτυχιούχος παιδαγωγικής ακαδημίας εγγεγραμμένη στον πίνακα διοριστέων (επετηρίδα) δασκάλων με ημερομηνία υποβολής δικαιολογητικών εγγραφών στις 13-12-1998 με βαθμό πτυχίου 7,42.

Η προαναφερόμενη δασκάλα είναι εγγεγραμμένη στον ενιαίο πίνακα του άρθρου 138 του ν. 2725/1999 (ΦΕΚ 121/17-6-1999 τ.Α') με προϋπηρεσία ως προσωρινής αναπληρώτριας ως δασκάλας μέχρι τις 30-6-1998, 37 μήνες και 22 ημέρες και σειρά στον προαναφερόμενο πίνακα 33 (η σειρά διαμορφώνεται από την προϋπηρεσία ως προσωρινού αναπληρωτή).

Σύμφωνα με την αριθ. Δ2/5592/28-6-2000 εγκύκλιο του ΥΠΕΠΘ «πρόσκληση υποψηφίων για πρόσληψη ως προσωρινών αναπληρωτών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης από

τους ενιαίους πίνακες του άρθρου 138 του ν. 2725/1999», η κα Μαζείκου Αθανασία υπέβαλλε στην Δ/νση Π.Ε. Β' Θεσσαλονίκης δήλωση εμπρόθεσμη προτιμήσεων για πρόσληψη ως προσωρινού αναπληρωτή στην Α/θμια Εκπ/ση, με σύνολο προτιμήσεων τρεις (3) και συγκεκριμένα: 1η προτίμηση Γ' Θεσ/νίκης 2η προτίμηση Α' Θεσ/νίκης και 3η προτίμηση Β' Θεσ/νίκης. Σύμφωνα με την αριθ. Δ1/6176/7-9-2000 Υπουργική Απόφαση πρόσληψης δασκάλων – νηπιαγωγών ως προσωρινών αναπληρωτών από τους ενιαίους πίνακες του άρθρου 138 του ν. 2725/1999, δεν προσλήφθηκε κανένας δασκαλος ως προσωρινός αναπληρωτής στις Δ/νσεις Π.Ε. Α' και Β' Θεσσαλονίκης διότι οι προϊστάμενοι των προαναφερόμενων διευθύνσεων δεν παρουσίασαν λειτουργικά κενά δασκάλων κατά το χρονικό διάστημα πριν από την πρόσληψη των προσωρινών αναπληρωτών που έγινε με την Δ1/6176/7-9-2000.

Για το λόγο αυτό δεν προσλήφθηκε ως προσωρινή αναπληρώτρια η κα Μαζείκου Αθανασία.

Ήδη με την αριθ. Δ1/6880/29-9-2000 Υπουργική απόφαση πρόσληψης δασκάλων – νηπιαγωγών από τον ενιαίο πίνακα του άρθρου 138 του ν. 2725/1999, η προαναφερόμενη εκπ/κός προσλήφθηκε ως προσωρινή αναπληρώτρια στην Δ/νση Π.Ε. Β' Θεσσαλονίκης.

**Ο Υφυπουργός
ΦΙΛ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»**

7. Στην με αριθμό 2324/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 725/10-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις με αριθμό 2324/13-9-2000 ερώτηση και 1160/14-9-2000 αναφορά που κατατέθηκαν στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Ευτ. Κοντομάρη σχετικά με τη διακίνηση και χρήση ναρκωτικών στην Κέρκυρα, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Σύμφωνα με το πλαίσιο δράσης του ΟΚΑΝΑ για την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Πρόληψης σε όλη την Ελλάδα, ο Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών έχει αναπτύξει, σε συνεργασία με την Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση του Νομού Κέρκυρας, καθώς επίσης και άλλους τοπικούς φορείς, τη Δημοτική Μονάδα Πρόληψης ΔΗ.ΜΟ.Π. «ΝΙΚΟΣ ΜΩΡΟΣ», η οποία λειτουργεί από τις 17-5-1997.

Ο σκοπός της λειτουργίας του Κέντρου Πρόληψης είναι η πραγματοποίηση δράσεων πρωτοβάθμιας πρόληψης στην τοπική κοινότητα. Οι δράσεις αυτές έχουν ως κύριο στόχο την αντικειμενική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ομάδων – στόχων (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς, εφήβους, στρατευμένους, επαγγελματίες ψυχικής υγείας, στελέχη της τοπικής κοινωνίας, το ευρύ κοινό και άλλους επαγγελματίες) σε θέματα πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, καθώς και σε θέματα υγείας, στη βάση των επιστημονικών προδιαγραφών που έχουν ορισθεί από τον ΟΚΑΝΑ.

Τέλος, δύον αφορά τις προγραμματισμένες δράσεις του ΟΚΑΝΑ για τα έτη 2000-2003, σας αποστέλλουμε συντημένα το ενημερωτικό φυλλάδιο του Οργανισμού το οποίο κυκλοφόρησε πρόσφατα και στο οποίο περιγράφονται οι μέχρι τώρα, καθώς και οι μελλοντικές δράσεις του, σε επίπεδο πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης.

**Η Υφυπουργός
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ»**

8. Στις με αριθμό 2337/14-9-00 , 2405/15.9.00 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 505/12-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις 2337/14-9-2000, 2405/15-9-2000 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Ε. Πολύζος, Ν. Γκατζής και Γ. Πατάκης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με την Κοινοτική νομοθεσία, έχουν

χορηγηθεί απομικές ποσοστώσεις παραγωγής αγελαδινού γάλακτος στους παραγωγούς , τα τελευταία χρόνια παρατηρείται το φαινόμενο της υπέρβασης της εθνικής μας ποσό-

στωσης με συνέπεια την επιβολή προστίμων στους υπερβατικούς παραγωγούς. Η υπέρβαση της ατομικής ποσόστωσης γίνεται με γνώση και ευθύνη των υπερβατικών παραγωγών ο οποίοι τιμωρούνται με την καταβολή της υπερεισφοράς υπέρ της Ευρ. Ένωσης- οποιοδήποτε δε εθνικό μέτρο, που θα αποσκοπούσε στην αναπλήρωση της απώλειας εισοδήματος των παραγωγών, είναι ασυμβίβαστο προς το Κοινοτικό Δίκαιο. Κατά την περίοδο 1999/2000 σημειώθηκε υπέρβαση της εθνικής ποσόστωσης κατά 37 234 τον. με συνέπεια να επιβληθεί πρόστιμο (υπερεισφορά) σε 4.971 υπερβατικούς παραγωγούς της τάξεως των 57 2 δρχ/ κιλό γάλακτος και συνολική επιβάρυνση 4.436.377932 δρχ σε επίπεδο χώρας.

Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Γεωργίας μετά από υποβολή σχετικού αιτήματος στην Ε. Ένωση έχει δύο φορές πετυχεί αύξηση της εθνικής μας ποσόστωσης κατά 1 00.000 τον. το 1994 και 70.000 τον το 1999. Από την τελευταία αύξηση έχουν ήδη κατανεμηθεί στους παραγωγούς 44.800 τον. από 1.4.2000 και θα κατανεμηθούν οι υπόλοιποι 25.200 τον από 1.4.2001.

Εκτιμάται ότι μετά την τελευταία αύξηση της εθνικής ποσόστωσης (κατά 70.000 τον) που προαναφέρθηκε το όλο πρόβλημα θα αμβλυνθεί. Επισημαίνεται επίσης ότι και τα μέτρα που εγκρίθηκαν πρόσφατα με την KYA 379167/2000/ΦΕΚ1058 Β' για την διαχείριση του καθεστώτος των ποσοστώσεων αγελ γάλακτος είναι προς την κατεύθυνση εξυγίανσης του συστήματος (των ποσοστώσεων) και υπέρ των ενεργών παραγωγών γάλακτος. Σε κάθε περίπτωση η αύξηση της ποσόστωσης για την Ελλάδα παραμένει πάγιο αίτημα του Υπουργείου Γεωργίας,

Τέλος για την ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών στα πλαίσια της νέας ΚΟΑ αγελαδινού γάλακτος, προβλέπονται εισοδηματικές ενίσχυσεις των παραγωγών γάλακτος από το 2005. Επίσης από τον τομέα του βοείου κρέατος και από το 2000 προβλέπεται ενίσχυση σφαγής για τα βοοειδή που σφάζονται, σταδιακά αυξανόμενα μέχρι το 2002. Από το 2002 θα είναι 80 ΕΥΡΩ/ κεφαλή για όλα τα βοοειδή ηλικίας των 8 μηνών και 50 ΕΥΡΩ για μοσχάρια ηλικίας 1-7 μηνών και βάρους μέχρι 160 κιλά.

Επιπλέον τα αρσενικά μοσχάρια από το ίδιο τομέα (βοείου κρέατος) μπορεί να δικαιωθούν την ειδική ενίσχυση όπως και την ενίσχυση εντατικοποίησης, εφόσον πληρούν τους όρους των σχετικών Δεικτών πυκνότητας και λοιπές προϋποθέσεις.

Ο Υπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

9. Στην με αριθμό 2343/14-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 757/5-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 2343/14-9-2000 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Σταύρος Σκοπελίτης και Νίκος Γκατζής σχετικά με τα προβλήματα που παρουσίασε ο διάδορος προσγειώσεως του αεροδρομίου Μυτιλήνης, σύμφωνα με το αριθμ. Δ13/43924/1448/3-10-2000, έγγραφο της Πολιτικής Αεροπορίας, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Το έργο «Αναβάθμιση πεδίου ελιγμών και φωτοσήμανσης Κρατικού Αερολιμένα Μυτιλήνης (ΚΑΜΤΕ)», λόγω ύψους προϋπολογισμού του, εκτελείται από το ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΔΕ Αερ/μίων Ν. Ελλάδος, που είναι η αρμόδια Υπηρεσία για την επίβλεψη του έργου.

Η ΥΠΑ ενημερώθηκε για τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στον ασφαλτοπάτητα κυκλοφορίας του ΚΑΜΤΕ και σε συνεργασία με την προαναφερθείσα Υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ μεριμνά για την πλήρη εργαστηριακή διερεύνηση του θέματος καθώς επίσης και για την επιλογή ενδεδειγμένης μεθόδου αποκατάστασής τους.

Διευκρινίζεται πάντως, ότι δεν υφίσταται θέμα ασφαλείας πτήσεων.

Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»

10. Στην με αριθμό 2356/14-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 719/5-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 2356/14-9-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Θανάσης Λεβέντης σχετικά με την ασφαλή λειτουργία των πρατηρίων υγρών καυσίμων, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2801/2000, υφιστάμενα πρατήρια υγρών καυσίμων που λειτουργούν σε ισόγεια κτιρίων απομακρύνονται εντός έτους, εκτός εάν προ της παρελεύσεως της παραπάνω προθεσμίας υλοποιήσουν τα προβλεπόμενα από το Νόμο μέτρα ασφαλείας εγκαταστάσεων, πυρασφάλειας και προστασίας περιβάλλοντος.

Με τον ίδιο Νόμο θεσπίστηκαν σημαντικές αλλαγές σε θέματα αδειοδότησης πρατηρίων υγρών καυσίμων, που στοχεύουν στη βελτίωση των όρων λειτουργίας από άποψη διατάξεων ασφαλείας, πυρασφάλειας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και προβλέπεται νέος τρόπος επιθεώρησης και ελέγχου των εγκαταστάσεων πρατηρίων.

2. Τα βυτιοφόρα οχήματα μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με ισχύον δελτίο τεχνικού ελέγχου.

Έχουν ορισθεί ως ελεγκτικοί φορείς για τον ειδικό ελέγχο των οχημάτων μεταφοράς εμπορευμάτων το Ε.Μ.Π. και οι Lloyd's. Αναμένεται η εκδήλωση ενδιαφέροντος και από άλλους φορείς που πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις.

Έχει καθορισθεί η υποχρέωση εφοδιασμού με το Πιστοποιητικό ADR όλων των οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων που εκτελούν διεθνείς μεταφορές.

Βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα πρόσκλησης για τον ειδικό ελέγχο οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων εθνικών μεταφορών.

Η πρώτη φάση του προγράμματος προβλέπει:

Α) Τον έλεγχο όλων των οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων που ταξινομούνται για πρώτη φορά είτε ως καινουργή είτε ως ασφαλεισμένα.

Β) Τον έλεγχο των κυκλοφορούντων βυτιοφόρων μεταφοράς υγραερίων μέχρι την 1-4-2001.

Γ) Τον έλεγχο των κυκλοφορούντων οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων εμπορευμάτων των κλάσεων 1 και 7 (εκρηκτικών και ραδιενεργών) μέχρι 31-12-2000.

Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»

11. Στην με αριθμό 2365/14-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 926/10-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2365/14-9-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σπύριος Σ. Σπηλιωτόπουλος, σας γνωρίζουμε ότι με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής και με τη σχετική διάταξη που ψήφισε η Βουλή (Νόμος 2740/99 Α' 186 άρθρο 9) μετεγγράφησαν στην Ελλάδα οι φοιτητές του Πανεπιστημίου της Πρίστινα, για τους οποίους συνέτρεχαν σοβαροί λόγοι, οι οποίοι και επέβαλαν τις σχετικές ρυθμίσεις.

Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ»

12. Στην με αριθμό 2367/14-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 346/11-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2367/14-9-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σπύριος Σπηλιωτόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή σε θέματα της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων το ΥΠΕΧΩΔΕ και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος τα εξής:

1. Μετά τις πυρκαγιές, μηχανικοί της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ καθώς και ο σύμβουλος

αντιπλημμυρικών έργων σε συνεργασία με τους αρμόδιους Υπηρεσιακούς παράγοντες διενήργησαν αμέσως αυτοψίες και δόθηκαν σχετικές οδηγίες.

Η Δ/νση Αντιπλημμυρικών Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ αναμένει τις συγκεριμένες προτάσεις από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

2. Η πορεία υλοποίησης των μέτρων αποκατάστασης στις πυρόπληκτες περιοχές των Δήμων Αιγαίρας – Ακράτας και Διακοπού Ν. Αχαϊας, από την Περιφέρεια είναι τα εξής:

Αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα στις Δασικές περιοχές.

Εκπονήθηκε και εγκρίθηκε η σχετική μελέτη από τις Δασικές Υπηρεσίες της Περιφέρειας και έγινε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε δασικούς συνεταιρισμούς κλπ. για την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων στις δασικές περιοχές.

Πραγματοποιήθηκε η εγκατάσταση των παραπάνω δασικών συνεταιρισμών για την εκτέλεση έργων στις πλέον κρίσιμες πληγείσες περιοχές συνολικού προϋπολογισμού 300 εκατ. δρχ., οι οποίοι εργάζονται ήδη εντατικά με τη συμμετοχή 250 περίπου εργατών – μελών τους. Τα έργα αυτά κορμοφράγματα, -10.000 τετραγωνικά μέτρα – κορμόδεντρα, - 120 χλμ.-, έχουν εκτελεστεί και ολοκληρωθεί.

Αντιπλημμυρικά έργα στις πεδινές κοίτες των χειμάρρων – κατολισθήσεις – προστασία οικισμών – συντηρήσεις οδοποιίας.

Πραγματοποιήθηκε από τη Δ/νση Έργων της Ν.Α. Αχαϊας την 12 Σεπτεμβρίου 2000 η δημοπράτηση πέντε (5) έργων συνολικού προϋπολογισμού 500 εκατ. δρχ. Τα ως άνω έργα έχουν εγκριθεί από την αρμόδια επιτροπή και ήδη οι ανάδοχοι αυτών έχουν εγκατασταθεί και προχωρούν οι εργασίες.

Ήδη με απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας εγκρίθηκε η διάθεση πίστωσης 1 δις. δρχ. με όριο πληρωμών για το τρέχον έτος 500 εκατ. δρχ. για την υλοποίηση των παραπάνω έργων.

Με απόφαση του ΥΠΕΣΔΔΑ εγκρίθηκε η διάθεση πίστωσης ανά 10 εκατ. στους Δήμους Αιγαίρας – Ακράτας και Διακοπού για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που δημιουργήθηκαν από τις πυρκαγιές.

Επιπροσθέτως έχουν εγκριθεί από το ΥΠΕΣΔΔΑ 47 εκατ. δρχ. για την αποκατάσταση δικτύων άρδευσης.

Πραγματοποιήθηκε από τον ΤΑΣ Πατρών αυτοψία και καταγραφή των ζημιών σε κατοικίες και υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από τη Ν.Α. Αχαϊας για την έκδοση της προβλεπόμενης κοινής Υπουργικής Απόφασης κήρυξης της περιοχής θεομηνιόπληκτης, για την εφαρμογή του προγράμματος επισκευής και ανακατασκευής οικιών.

Τέλος, η Εθνική Οδός Αιγίου – Φτέρης- Καλαβρύτων δεν έχει υποστεί ζημίες από πυρκαγιές. Τα προβλήματα των κατολισθήσεων στο δρόμο αυτό λόγω της μορφολογίας των εδαφών και της σύστασης αυτών, αντιμετωπίζονται με εργολαβίες και με συνεργασία της Δ/νσης Ελέγχου Συντήρησης Έργων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένων ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» για τα ογδόντα χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα, εβδομήντα μαθητές και τέσσερις καθηγητές του 2ο Γυμνασίου Αγίας Παρασκευής.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις περέργες)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 4 Μαΐου 2001.

A. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 873/2.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Νικολάου Λεβογιάννη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να αναστείλει την εφαρμογή της απόφασης, που χαρακτηρίζει πολλά νησιά ως τουριστικές περιοχές κλπ.

2. Η με αριθμό 863/53/30.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστάσιου Παπαληγούρα προς τον κύριο Πρωθυπουργό, σχετικώς με τις συμβάσεις που υπεγράφησαν μεταξύ του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας (OTE) και των εταιρειών «INTRACOM» και «SIEMENS», για την εγκατάσταση των φωνιακών παροχών κλπ. (Θα απαντήσει λόγω αρμοδιότητας ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών).

3. Η με αριθμό 868/2.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εργαζόμενων στην εταιρεία «ΟΛΥΜΠΟΣ» κλπ.

B. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 871/2.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανασίου Νάκου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την αποκατάσταση των ζημιών από τις περισσές πυρκαγιές, την καταβολή των αποζημιώσεων στους πληγέντες κλπ.

2. Η με αριθμό 867/2.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με την κατάργηση των επιδομάτων των δικαιούχων του Οργανισμού Εργατικής Εστίας (ΟΕΕ).

3. Η με αριθμό 874/2.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή κ. Γεωργίου Καρατζαφέρη προς τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, σχετικώς με τα μέτρα προστασίας του Τύπου κλπ.

ΠΡΟΕΥΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Η πρώτη με αριθμό 858/30.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Γεωργίου Θωμά προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την αποζημίωση των πληγέντων από χαλαζόπτωση αγροτών του Νομού Αχαΐας κλπ., διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού.

Η δεύτερη με αριθμό 854/30.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Καρρά προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικώς με την προβληματική λειτουργία των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων, τη δυνατότητα επαρκούς χρηματοδότησης κλπ., διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Βουλευτή.

Επόμενη είναι η τρίτη με αριθμό 850/30.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζιάδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση της Εταιρείας Ύδρευσης-Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Χουρμουζιάδη έχει ως εξής:

«Μεγάλο χαράτο ετοιμάζεται να επιβάλει στους καταναλωτές η Διοίκηση της Εταιρείας Ύδρευσης - Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, με πρόσχημα τη φετινή λειψυδρία, φορτώνοντας στο λαό της Θεσσαλονίκης τις δικές της ευθύνες και τις ευθύνες της Κυβέρνησης, που ακόμα δεν έφεραν το νερό από τον Αλιάκμονα.

Τα μέτρα αυτά που ετοιμάζουν δεν είναι παρά τα προεόρτια της κερδοσκοπικής ασυδοσίας των ιδιωτών, στους οποίους ετοιμάζεται να παραδώσει η Κυβέρνηση την ύδρευση και την αποχέτευση της Θεσσαλονίκης.

Στην προοπτική της ιδιωτικοποίησης ωστόσο αντιδρά σύσσωμος ο λαός και οι φορείς της πόλης. Σε πρόσφατη σύσκεψη αποφασίστηκε η συγκρότηση Επιτροπής Αγώνα ενάντια στην ιδιωτικοποίηση της Εταιρείας Ύδρευσης - Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, στην οποία συμμετέχουν όλοι οι φορείς της πόλης (Νομαρχία, Δήμοι, ΕΚΘ, ΕΔΟΘ, Επιμελητήρια, κλπ.). Η επιτροπή αγώνα εκφράζει την παλλαϊκή απάίτηση να μην περάσει η Εταιρεία Ύδρευσης - Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης στα χέρια των ιδιωτών με όποια μορφή και να επιχειρηθεί (της μετοχοποίησης ή του στρατηγικού επενδυτή) και να διατηρηθεί ο δημόσιος και κοινωνικός χαρακτήρας της.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός: Θα σεβαστεί η Κυβέρνηση την ομόθυμη απαίτηση του λαού της Θεσσαλονίκης να μη μετατραπεί σε εμπόρευμα το ανεκτίμητο φυσικό αγαθό που λέγεται νερό ή θα μπει και αυτό στη δύνη των ιδιωτικοποιήσεων για μια... χούφτα εκατομμύρια, που κανένα πρόβλημα εκσυγχρονισμού της Εταιρείας Ύδρευσης - Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης δεν πρόκειται να λύσουν;»

Λόγω αρμοδιότητας θα απαντήσει στην επίκαιρη ερώτηση ο Υπουργός Μακεδονίας - Θράκης κ. Γεώργιος Πασχαλίδης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Μακεδονίας-Θράκης): Κύριε Πρόεδρε, η επίκαιρη ερώτηση του συναδέλφου κ. Χουρμουζιάδη μου δίνει τη δυνατότητα να καταθέσω τα παρακάτω στοιχεία για την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης. Η επίκαιρη ερώτηση έχει δύο σκέλη, το πρώτο αφορά την τιμολογιακή πολιτική και το δεύτερο τη μετοχοποίηση της εταιρείας.

Σε ό,τι αφορά την τιμολογιακή πολιτική, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Μακεδονίας - Θράκης, έγινε αναπροσαρμογή των τιμών πώλησης ύδατος της ΕΥΑΘ, από 1.1.2001. Αέρζει να σημειωθεί πως τα τιμολόγια ύδρευσης αυξήθηκαν κατά την τελευταία πενταετία μόλις κατά 2,5%. Το νέο τιμολόγιο της ΕΥΑΘ που ισχύει από 1.1.2001, εκτιμούμε πως είναι δικαιότερο για τους καταναλωτές και επιβαρύνει ελάχιστα όσους κάνουν ορθολογική χρήση του νερού, όχι

δηλαδή σπατάλη, όπως συνήθως συμβαίνει.

Η πάγια κατανάλωση των είκοσι κυβικών έγινε δέκα κυβικά μέτρα ανά τετράμηνο, που σημαίνει έμπρακτη επίδειξη ευαισθησίας προς τους οικονομικά ασθενέστερους καταναλωτές.

Σημειώνω κάποια στοιχεία, που δείχνουν αυτήν τη λογική που διέπει τη νέα τιμολογιακή πολιτική. Το 11% που υπερκαταναλώνει νερό, δηλαδή περίπου διακόσια πενήντα κυβικά το χρόνο, επιβαρύνεται με δεκαοκτώ χιλιάδες δραχμές. Μόλις το 0,5% που κατασπαταλά το νερό, δηλαδή σε ποσότητες οκτακόσια έως δυόμισι χιλιάδες κυβικά νερό το χρόνο, θα πληρώνει επιπλέον πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές.

Πρέπει να σημειώσουμε πως καταργούνται τα προνόμια που ίσχουν επί δεκαετίας για το δημόσιο και για τις βιομηχανίες, που χρεώνονταν μέχρι 31.12.2000 με την κατώτερη κλίμακα που ίσχει. Είναι στη διάθεση του κ. Χουρμουζιάδη ένας πίνακας με συγκριτικές τιμές μεταξύ της νέας και της προηγούμενης τιμολογιακής πολιτικής.

Θα ήθελα με την ευκαιρία να σημειώσω και κάτι που αφορά την οικονομία του νερού. Υπάρχει στη χώρα μας μία ψευδαίσθηση αφθονίας του νερού. Το νερό είναι το πολυτιμότερο αγαθό, έχει κόστος που πρέπει να καταβάλλουν όσοι το καταναλώνουν. Αυτό δεν αφορά μόνο την ύδρευση. Η άρδευση είναι ο μεγαλύτερος πελάτης, στο 87% περίπου της συνολικής κατανάλωσης.

Πρόσφατα στην Ξάνθη το Συντονιστικό Συμβούλιο των Περιφερειών Μακεδονίας και Θράκης συζήτησε το θέμα. Θα σταθώ σε δύο σημεία που δείχνουν ένα νέο προσανατολισμό στο θέμα της οικονομίας του νερού. Το πρώτο είναι η ανάγκη να υπάρξει μία διαχείριση της ζήτησης του νερού. Μέχρι τώρα κάναμε διαχείριση της προσφοράς του νερού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Μπορούμε λοιπόν να χρησιμοποιήσουμε από εδώ και πέρα το όρο «οικονομία νερού».

Κύριε Πρόεδρε, αν θέλατε να μου δώσετε μία άνεση χρόνου.

ΠΡΟΕΥΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Έχετε και δευτερολογία. Καταλαβαίνουμε ότι ήρθατε από τη Θεσσαλονίκη για να απαντήσετε και επομένως θα υπάρξει μία μικρή ανοχή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Μακεδονίας-Θράκης):

Το δεύτερο θέμα που θέλω να αναπτύξω αφορά τη μετοχοποίηση.

Χρειάζεται λοιπόν -για να κλείσω το πρώτο θέμα, της ζήτησης του νερού- μια κουλτούρα, ένας πολιτισμός νερού που θα ξεκινάει από την εκπαίδευση, από το σχολείο και θα φτάνει μέχρι κάθε σημείο της πολιτείας και της κοινωνίας.

Σε ό,τι αφορά τώρα τη μετοχοποίηση της εταιρείας, θέλω να πω ότι το θέμα της μετοχοποίησης το χειρίζεται ο χρηματοοικονομικό σύμβουλος της ΕΤΕΒΑ, με την καθοδήγηση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και η διαιδικασία εισόδου θα εξαρτηθεί από το τελικό οικονομικό μοντέλο που θα υποβληθεί. Δηλαδή είμαστε ακόμα στη φάση της ανάλυσης και βέβαια το θέμα θα το συζητήσουμε με τους εργαζόμενους στην εταιρεία, με τους κοινωνικούς φορείς της πόλης και πάντα με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και τη διασφάλιση -όπως είπα- του πολυτιμότερου αγαθού που είναι το νερό.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τη λογική της μετοχοποίησης θα πω δύο λόγια. Διαμορφώνονται οι εξής κατευθύνσεις: Η εταιρεία μετασχηματίζεται σε ένα διπλό σχήμα. Η μια εταιρεία θα πάρει όλα τα στρατηγικά σημασίας πάγια στοιχεία και θα ανήκει 100% στο ελληνικό δημόσιο, κατά τα πρότυπα των ρυθμίσεων που έγιναν στην ΕΥΔΑΠ και η δεύτερη εταιρεία, δηλαδή η σημερινή ΕΥΑΘ θα μετασχηματιστεί ουσιαστικά σε μια εταιρεία που θα αναλάβει τη λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση του συνόλου των εγκαταστάσεων, φτάνοντας μέχρι την τιμολόγηση των υπηρεσιών της ύδρευσης και της αποχέτευσης για τους καταναλωτές.

Με βάση το πιο γρήγορο σενάριο εκτιμούμε ότι θα κρίνουμε το οικονομικό μοντέλο και θα μπορούμε να μιλάμε για είσοδο

στο χρηματιστήριο το τελευταίο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, δηλαδή περί το τέλος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Χουρμουζάδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φοβούμασι ότι μιλώντας για το νερό της Θεσσαλονίκης και σε λίγο ίσως ολόκληρης της Ελλάδος είναι σαν να μιλάμε για τα προβλήματα της παιδείας ή της υγείας. Βλέπουμε ότι το νερό θα γίνει ένα πρόβλημα καθημερινό και το ξέρει ο κύριος Υπουργός πολύ καλά.

Επίσης έχοντας τη σχετική ενημέρωση από τους παράγοντες που ασχολούνται μ' αυτό το θέμα, πιστεύουμε ότι τελικά για να μπορέσουμε να ξεφύγουμε απ' αυτά τα προβλήματα ή να τα αντιμετωπίσουμε με σωστό τρόπο, θα πρέπει να γίνουν έργα, θα πρέπει δηλαδή να αναβαθμιστούν όλοι αυτοί οι μηχανικοί εξοπλισμοί που αφορούν την άντληση και τη διανομή του νερού. Άρα εάν δεν λυθούν αυτά τα προβλήματα, κύριε Υπουργέ, ξέρετε πολύ καλά ότι το νερό της Θεσσαλονίκης και τελικά η υπηρεσία που το διαχειρίζεται κάποια στιγμή θα βρεθεί μπροστά σε άλιτα προβλήματα.

Έτσι λοιπόν αναλογίζεται κανείς ότι, εάν το κράτος παρέμβει με χρηματοδοτήσεις ισχυρές, λογικές και ορθολογικές –όπως ζητάτε και από τους καταναλωτές για την κατανάλωση- αυτός ο εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού θα έδινε τη δυνατότητα στην εταιρεία που διαχειρίζεται το νερό και τις αποχετεύσεις, να αντιμετωπίσει τα προβλήματα. Εάν όμως, κύριε Υπουργέ, καταφύγουμε στους μετόχους και ίσως αργότερα στους ιδιώτες, να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα, είναι βέβαιο ότι πάλι οι καταναλωτές θα κληθούν, με μια άλλη τιμολογιακή πολιτική, να πληρώσουν αυτά που χρειάζεται η εταιρεία για να σταθεί στο ύψος της και να αντιμετωπίσει το εφιαλτικό πρόβλημα της λειψυδρίας.

Επίσης αναφέρατε τον όρο «κοινωνικοί φορείς». Ότι κι αν γίνει, όποια απόφαση κι αν ληφθεί, θα γίνει ύστερα από συζήτηση με τους κοινωνικούς φορείς. Ήδη έχετε στα χέρια σας μια ομόφωνη σχέδιον απόφαση των κοινωνικών φορέων να μην προχωρήσει η πολιτεία σε λύσεις που θα αποβούν σε βάρος της τιμής του νερού, άρα σε βάρος των καταναλωτών.

Θα ήθελα λοιπόν να παρακαλέσω αυτή η ευαισθησία σας προς την άποψη των κοινωνικών φορέων να γίνει και πράξη και να μην είναι μόνο μια θελτική διατύπωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Υπουργός Μακεδονίας-Θράκης κ. Πασχαλίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ (Υπουργός Μακεδονίας-Θράκης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επί της αρχής θα συμφωνήσω με τον κ. Χουρμουζάδη πως χρειάζεται μια νέα αντίληψη στη διαχείριση της ζήτησης του νερού με κοινωνική ευαισθησία και φυσικά με συναίνεση σε ό,τι αφορά τη λήψη των μέτρων. Είναι πολύ εύκολο για μια κυβέρνηση να ανακοινώσει μια σειρά μέτρων και μάλιστα στα πρόθυρα μιας απειλούμενης λειψυδρίας. Το κρίσιμο ζήτημα είναι αυτά τα μέτρα να στηρίζονται σε μια πλατιά κοινωνική συναίνεση, κάτι που επιχειρούμε να διαμορφώσουμε και αυτό ήταν και το συμπέρασμα του Συντονιστικού Συμβουλίου της Ξάνθης πριν από ενάμιση περίπου μήνα.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τη Θεσσαλονίκη, σας είπα πως έχει ξεκινήσει η μετοχοποίηση της εταιρείας. Βέβαια σταθμίζουμε όλα τα δεδομένα, υπάρχει το θετικό πρότυπο της ΕΥΔΑΠ, αλλά σε κάθε περίπτωση, άλλο ΕΥΔΑΠ, άλλο ΕΥΑΘ. Εμείς θα αποφασίσουμε για λογαριασμό της Θεσσαλονίκης.

Τέλος, επειδή βάλατε και μια άλλη διάσταση για την ύδρευση της πόλης σε σχέση με τον Αλιάκμονα στην ερώτηση σας, θα ήθελα να καταθέσω στο Σώμα τα εξής στοιχεία: Το έργο της ύδρευσης της Θεσσαλονίκης από τον ποταμό Αλιάκμονα έχει προϋπολογισμό 32 δισεκατομμύρια δραχμές. Το έργο εκτελείται με ικανοποιητικούς ρυθμούς και εκτιμάται ότι στο τέλος του 2001 θα μπορεί να λειτουργήσει δοκιμαστικά, ώστε το καλοκαίρι του 2002 να έχουμε τις πρώτες ποσότητες νερού από τον Αλιάκμονα για την υδροδότηση της πόλης. Με τα κατασκευαζόμενα έργα η ποσότητα νερού που θα εισρέει σε

στις δεξαμενές της ΕΥΑΘ, είναι εκατόν πενήντα χιλιάδες κυβικά ημερησίων. Στη συνέχεια, με την κατασκευή μιας ακόμη μονάδας διυλιστηρίων θα δίνεται στην πόλη παροχή άλλων εκατόν πενήντα χιλιάδων κυβικών ημερησίων, δηλαδή θα πάμε σε ένα σύνολο τριακοσίων χιλιάδων κυβικών.

Το συνολικό έργο, η συνολική δηλαδή ποσότητα που θέλουμε να υδροδοτήσει την πόλη θα φθάσει τα οκτακόσιες χιλιάδες κυβικά που είναι και η συνολική παροχή της υδροδότησης της πόλης της Θεσσαλονίκης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επόμενη είναι η τέταρτη με αριθμό 856/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συναπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Ασημίνας Ξηροτύρη Αικατερινάρη προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικώς με την υποβάθμιση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης κλπ.

Λόγω κωλύματος του Υπουργού δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, το λόγο. Θέλω να διαμαρτυρηθώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν μπορείτε. Μακάρι να μπορούσα να σας τον δώσω, αλλά θα παραβιάσω τον Κανονισμό. Δεν προβλέπεται από τη διαδικασία ομιλία, κυρία Ξηροτύρη.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Προβλέπεται όμως μια διαδικασία κοινοβουλευτικού ελέγχου, κύριε Πρόεδρε, και δεν μπορεί να μην έρχεται ο Υπουργός για δεύτερη φορά και να ειδοποιεί μισή ώρα πριν. Αυτό δεν είναι σεβασμός στο Κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ. Δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Πώς θα αμυνθούμε τελικά, κύριε Πρόεδρε; Μισή ώρα πριν ειδοποιήθηκα ότι δεν θα γίνει και είναι η δεύτερη φορά που καλείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρία Ξηροτύρη, δικαιούσθε να διαμαρτύρεσθε, αλλά και εγώ δικαιούμαι να εφαρμόσω τον Κανονισμό. Αυτό είναι ένα θέμα το οποίο ανάγεται στις πολιτικές σχέσεις και αντιπαραθέσεις.

Εισερχόμαστε στις επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου.

Θα παρακαλέσω να εγκρίνετε να συζητήσουμε πρώτα την επίκαιρη ερώτηση του κ. Τασούλα.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς, θα συζητηθεί η δεύτερη, με αριθμό 859/30-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τασούλα προς τον Υπουργό Υγείας-Πρόνοιας, σχετικώς με την αναστολή λειτουργίας του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Πωγωνιανής Ιωαννίνων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Τασούλα έχει ως εξής:

«Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Π1β/οικ.1881/9.4.2001 έγγραφο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας ανακοινώνει προς το Γενικό Διευθυντή του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας ότι «με τη λήξη του σχολικού έτους 2000-2001 αναστέλλεται η λειτουργία του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Πωγωνιανής».

Το γεγονός αυτό, που έρχεται, μετά την επίσης αιφνιδιαστική κατάργηση από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, στρατιωτικών φυλακών, τοπικών γραφείων Δ.Ο.Υ. και άλλων δημοσίων υπηρεσιών σε παραμεθόρια χωριά των Ιωαννίνων, αποδεικνύει για μια ακόμα φορά δυστυχώς την έλλειψη έστω και στοιχειώδους ενδιαφέροντος της πολιτείας για τις ανάγκες της περιφέρειας.

Η παρουσία του Ιδρύματος αυτού στην ακριτική Πωγωνιανή δεν μπορεί να κριθεί με βάση λογικές κερδοφορίας ή κόστους. Η παρουσία του, πέραν της εκπληρώσεως του αυτονόμου και σημαντικού σκοπού του και της εξασφαλίσεως εργασίας σε δεκαπέντε οικογένειες κατοίκων της περιοχής, συνιστά επιβεβαίωση της παρουσίας της πολιτείας κοντά στους ακρίτες μας, ενώ το κλείσιμό του επικυρώνει κατά τον πλέον ανάγλυπτο τρόπο την απόσυρση του κράτους από μια περιοχή που

διαρκώς και ανεμπόδιστα ερημώνεται.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Πωγωνιανής χαρακτηρίζει ως έγκλημα την επιχειρούμενη αναστολή λειτουργίας του Ιδρύματος. Συγχρόνως υπενθυμίζεται ότι παρόμοια απόπειρα δεν ολοκληρώθηκε το 1988, λόγω των αντιδράσεων που σημειώθηκαν. Μάλιστα, το Ίδρυμα επιχορηγήθηκε με 80 εκατομμύρια δραχμές για την ανακαίνισή του και εκκρεμούν υπόλοιπες 70 εκατομμύρια δραχμές.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός Υγείας-Πρόνοιας:

Εάν, παρά την προφανή αναγκαιότητα όχι μόνο υπάρξεως αλλά υποβοηθήσεως από την πολιτεία του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Πωγωνιανής, σκοπεύει να επιτρέψει να συντελεστεί αυτό το τεράστιο πλήγμα που επιχειρείται σε βάρος μιας ολόκληρης ακριτικής κοινότητας αλλά και σε βάρος των σκοπών του Ιδρύματος, την ίδια στιγμή που η ιδιωτική πρωτοβουλία και ειδικότερα το Ίδρυμα Λάτση πραγματοποιεί στην Πωγωνιανή νέες επενδύσεις για την ενίσχυση των κοινωφελών και εθνικών του δράσεων στις Τεχνικές Σχολές που διατηρεί;

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Θάνος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Αντιλαμβάνομαι την ευαισθησία του συναδέλφου για την ακριτική περιοχή της Πωγωνιανής. Θέλω ευθύς εξαρχής να σας ενημερώσω ότι τόσο το ενδιαφέρον των συναδέλφων Βουλευτών του Νομού Ιωαννίνων όσο και του κυρίου Νομάρχη και του κυρίου Δημάρχου Πωγωνιανής μας έπεισαν να παρατείνουμε τη λειτουργία του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας της Πωγωνιανής, ζητώντας βέβαια με τη σειρά μας από τις υπηρεσίες του νομού και από το δήμαρχο να στηρίξουν τη λειτουργία του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας, γιατί και αυτό με τη σειρά του χρειάζεται την υποστήριξη όλων των τοπικών φορέων, ώστε να έχει μία ποιότητα και ένα επίπεδο υπηρεσιών το οποίο προσφέρει στα παιδιά.

Πιστεύωντας, κύριε Πρόεδρε –και θέλω να κάνω σχετικά με αυτό δύο παρατηρήσεις- ότι δεν είναι δυνατό να ταυτίζεται η ανάπτυξη μίας περιοχής με την παρουσία των υπηρεσιών του κράτους. Θα έλεγα ότι είναι μία ξεπερασμένη άποψη, όταν τη βλέπουμε έτσι αποκομμένα, δύοτι οι υπηρεσίες του κράτους πρέπει να αναπτύσσονται με έναν ορθόλογισμό, με κάποιες βασικές αρχές και με κριτήρια, που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών των αυτών. Και βεβαίως πρέπει να καλύπτουν πρώτα απ' όλα σωστά τις ανάγκες των χρηστών των υπηρεσιών, των πληθυσμών-στόχων , των ατόμων στα οποία απευθύνονται.

Θέλω όμως να κάνω μία παρατήρηση. Γιατί νομίζω ότι ο αγαπητός συνάδελφος υπερβάλλει . Πρέπει να πούμε ότι στην περιοχή, όχι μόνο δεν έκλεισε η Δ.Ο.Υ. Δελβενακίου, αλλά έχει αναβαθμισθεί και σε Δ.Ο.Υ. Β' Τάξης. Επίσης σε όλη την παραμεθόριο περιοχή έχουν αναπτυχθεί οι συνοριακοί φρουροί, μία νέα υπηρεσία από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

Θέλουμε την ανάπτυξη των παραμεθορίων περιοχών, θέλουμε την ενίσχυση των παραμεθορίων περιοχών. Υπάρχουν ειδικά κίνητρα από τον αναπτυξιακό νόμο για όλη την παραμεθόριο περιοχή, ώστε οι πολίτες που αποτελούν το σημαντικότερο συντελεστή ανάπτυξης κάθε τόπου, κάθε περιφέρειας, να έχουν αυτά τα κίνητρα και να εξασφαλίσουν τη δική τους ευημερία αλλά και την ευημερία του τόπου τους. Και βέβαια μέσα από τα προγράμματα τόσο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου όσο και του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου, αλλά μέσα και από το ειδικό πρόγραμμα INTERREG υπάρχει ένα συνολικό σχέδιο ανάπτυξης της περιοχής αυτής.

Τώρα σχετικά με το Κέντρο Παιδικής Μέριμνας θέλω να σας ενημερώσω ότι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας από το 1998, από τα είκοσι τρία Κέντρα Παιδικής Μέριμνας έχει κλείσει περίπου τα μισά, τα εννέα. Και αυτό γιατί οι ανάγκες των υπηρεσιών προς τα παιδιά μεταβάλλονται και ως προς τον αριθμό -ας μην ξεχνάμε ότι αυτά ξεκίνησαν ως ορφανοτροφεία μετά τον πόλεμο- αλλά κυρίως ως προς το επίπεδο και την ποιότητα των υπηρεσιών που πρέπει να έχουν τα παιδιά αυτά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Τασούλας

έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας μετά την αντίδραση που σημειώθηκε, αναστέλλει την αναστολή της λειτουργίας του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Πωγωνιανής. Δίνει παράταση, όπως είπε ο κύριος Υφυπουργός, στη λειτουργία του.

Αντιλαμβάνομαι επίσης ότι η αντίληψη η οποία επ' εσχάτων υπάρχει και κυριαρχεί στην Κυβέρνηση, ότι δηλαδή ανάπτυξη δεν γίνεται με το κράτος, είναι μια αντίληψη που πολύ αργά την αντιληφθήκατε, ιδίως όσον αφορά στην περιοχή του Νομού Ιωαννίνων και ιδιαίτερα στην παραμεθόριο περιοχή.

Επειδή δεν μπόρεσε να στραφεί προς εκείνες τις περιοχές οι ιδιωτικός τομέας λόγω ελλείψεως πραγματικών και ουσιαστικών κινήτρων και υποδομών, δεν μπορείτε σήμερα κάτω από το θεώρημα ότι το κράτος δεν μπορεί να στηρίζει μία περιοχή, να αποσύρετε -με βάση στατιστικές- υπηρεσίες οι οποίες υπάρχουν στην Πωγωνιανή εν προκειμένω από το 1923, κύριε Υφυπουργέ.

Σας αναφέρω ότι η Πωγωνιανή είναι ένα μέρος όπου έγινε το πρώτο γυμνάσιο μετά την απελευθέρωση της Ηπείρου και των Ιωαννίνων και εκεί αναπτύχθηκαν πλείστες δραστηριότητες οι οποίες βεβαίως σήμερα βρίσκονται σε παρακμή. Άλλα, εάν δεν υποστηριχθεί με σθεναρότητα, και όχι κατόπιν αντιδράσεως των τοπικών Βουλευτών από την Κυβέρνηση η παρουσία αυτών των μηχανισμών εκεί πέρα, να ξέρετε ότι σύντομα όλα αυτά τα χρήματα τα οποία εξαγγέλλονται διαρκώς, αλλά ποτέ δεν έρχονται από την Κυβέρνηση, θα δημιουργήσουν ένα κέλυφος, θα δημιουργήσουν κτίρια ενδεχομένως, αλλά δεν θα υπάρχει κόσμος για να μείνει εκεί.

Δεν πρέπει να τίθεται ποτέ πια θέμα απομακρύνσεως του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας, όχι για να στηρίζει το κράτος την ανάπτυξη, αλλά για να νιώθουν αυτοί οι άνθρωποι που είναι εγκαταλελειμένοι, κύριε Υφυπουργέ, ότι το κράτος δεν τους ξεχάνα. Θεωρώ θετικό το ότι κάνετε πίσω στην απόφασή σας. Πρέπει όμως να μην κάνετε πίσω, όχι επειδή αντιψετώπιστε μια πιέση εκ μέρους μας, αλλά εφόσον έχετε πεισθεί ότι πρέπει να υπάρξει και πρέπει να βοηθήσει περισσότερο απ' όλους μας το Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Πωγωνιανής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Θάνος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε συνάδελφε, θέλω να σας πω ότι η εγκατάλειψη και η ερήμωση της περιφέρειας και μάλιστα της Περιφέρειας Ηπείρου και πιο συγκεκριμένα του Νομού Ιωαννίνων έχει βεβαία την καταγωγή της σε περασμένες δεκαετίες κυρίως μετά τον πόλεμο, δεκαετίες του '40, '50 και '60. Και στο ιστορικό σας παρελθόν το πολιτικό, κύριε Τασούλα, θα πρέπει να αναζητήσετε ένα μερίδιο ευθυνών τότε που το 60% των μεταναστών της εξωτερικής και εσωτερικής μετανάστευσης ήταν από την Ήπειρο τη Μακεδονία και τη Θράκη. Και μάλιστα, ένα μεταναστευτικό κύμα, το οποίο το κόμμα σας και η παράταξή σας το υποστήριζε για να λύσει άλλα προβλήματα, πολιτικά και κοινωνικά.

Σε ότι αφορά τώρα το Κέντρο Παιδικής Μέριμνας, θέλω κατηγορηματικά να σας πω ότι στόχος και σχέδιο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας είναι να κλείσει όλα τα κέντρα παιδικής μέριμνας, γιατί θέλουμε να στραφούμε σε σύγχρονες μορφές κοινωνικής φροντίδας και θέλουμε να ξεπεράσουμε την ιδρυματική και ασυλική μορφή προστασίας και υποστήριξης των ατόμων που έχουν κάποια ανάγκη προστασίας. Η σύγχρονη αντίληψη λοιπόν επιβάλλει να φύγουμε από τα ιδρύματα και από τα άσυλα, γιατί το ίδρυμα είναι αποκλεισμός και κάθε αποκλεισμός είναι Καιάδας.

Έτσι λοιπόν ξεκινούμε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα αποασυλοποίησης και για τα άτομα με αναπτηρίες και για τους ηλικιωμένους και φυσικά πρώτα και πάνω από όλα για τα παιδιά που η ζωή τους στέρησε το δικό τους ζεστό οικογενειακό περιβάλλον. Θέλουμε να εξασφαλίσουμε το οικογενειακό περιβάλλον αυτό μέσα από πολιτικές υιοθεσίας και αναδοχής. Και βέβαια, όπου αυτό δεν είναι εφικτό, τα παιδιά θέλουμε να

ζουν μέσα σε έναν κοινωνικό ιστό, μέσα σε προστατευμένα μικρά, κοινωνικά διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης, γιατί αυτή είναι η απάντηση στην αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού. Αυτή είναι η απάντηση για να έχουν τα παιδιά αυτά ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η τρίτη επίκαιρη ερώτηση με αριθμό 852/30.4.2001 του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με την αξιοποίηση του χώρου του αεροδρομίου του Ελληνικού, λόγω κωλύματος του κυρίου

Υπουργού δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

Επίσης, η πρώτη επίκαιρη ερώτηση του δεύτερου κύκλου με αριθμό 860/30.4.2001 του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με δημοσιεύματα του Τύπου αναφερόμενα στη δυνατότητα παρακολούθησης των κινητών τηλεφώνων κλπ., λόγω κωλύματος του κυρίου Βουλευτή –ο οποίος δεν ευθύνεται, κάποιο λάθος έγινε με την ειδοποίηση, τον ειδοποίησαν αργά δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται. Ελπίζω να επανέλθει.

Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις».

Το νομοσχέδιο ψηφίσθηκε επί της αρχής, έχει τριάντα επτά άρθρα και είναι κατανεμημένα σε δύο κεφάλαια. Κεφάλαιο Α', άρθρα 1 έως 22 και Κεφάλαιο Β' άρθρα 23 έως 37. Υπάρχει επίσης μια τροπολογία Υπουργών και τέσσερις εμπρόθεσμες Βουλευτών.

Θυμίζω στους κυρίους συναδέλφους ότι στη Διαρκή Επιτροπή η συζήτηση των άρθρων έγινε σε δύο ενότητες ως εξής: Πρώτη ενότητα, Κεφάλαιο Α', άρθρα 1 έως 22 και δεύτερη ενότητα, Κεφάλαιο Β', άρθρα 23 έως 37.

Στη Διάσκεψη των Προέδρων είχε αποφασιστεί ότι το νομοσχέδιο θα συζητηθεί σε τρεις συνεδριάσεις. Ήδη η μία εξαντλήθηκε για τη συζήτηση και την ψήφιση επί της αρχής. Μένουν δύο συνεδριάσεις.

Προτείνω, λοιπόν, και θέλω την άποψή σας, να συζητήσουμε σήμερα την ενότητα των άρθρων από 1 έως 22, δηλαδή το Κεφάλαιο Α'.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Δεν θα τελειώσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Υπάρχει αντιπρόταση, κύριε Λυκουρέζο;

Ορίστε, πάρτε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μήπως θα ήταν σκόπιμο να τελειώσουμε σήμερα και τα δύο κεφάλαια, γιατί νομίζω ότι δεν υπάρχουν πολλά θέματα.

Αν συμφωνεί κι ο Υπουργός Δικαιοσύνης, εγώ θα έλεγα να τελειώσουμε και το Κεφάλαιο Α' και το Κεφάλαιο Β' σήμερα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Συμφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Οι άλλοι εισηγητές τι άποψη έχουν;

Ποια είναι η άποψη του κ. Κουβέλη;

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Αφού συμφωνεί ο κύριος Υπουργός, εγώ δεν έχω αντίρρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): 'Άρα, σύμφωνα με απόφαση του Σώματος, συζητούμε όλα τα άρθρα σήμερα. Θέλετε να τα συζητήσουμε σε μία ενότητα ή σε δύο ενότητες;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Σε δύο ενότητες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Να ολοκληρώσουμε, λοιπόν, σήμερα τη συζήτηση επί των άρθρων σε δύο ενότητες.

Ξεκινάμε με την πρώτη ενότητα, Κεφάλαιο Α' και άρθρα από 1 έως 22.

Ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Παπαγεωργίου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τα άρθρα μας απασχόλησαν αναλυτικά και πολύ έντονα στη διαδικασία ενώπιον της Διαρκούς Επιτροπής. Θα είμαι κατά το δυνατόν σύντομος.

Με το άρθρο 1 επισημαίνω ότι πολύ σωστά, όπου γίνεται λόγος για «πρώτη συζήτηση», αναφερόμαστε μόνο με τη λέξη «συζήτηση», διότι μία και μοναδική συζήτηση προβλέπεται πλέον με το νέο δικονομικό σύστημα που επικείται να ψηφιστεί.

Καταργούνται ορισμένες άλλες διατάξεις, αφού πλέον έχουμε προφορική διαδικασία και δεν χρειάζεται ο πρόεδρος να ορίζει τον τρόπο, με τον οποίον πρόκειται να εκδικαστεί μια αγωγή.

Σοβαρό ζήτημα θίγει κατ' αρχήν το άρθρο 2. Με το άρθρο 2 καταργείται ο συμψηφισμός των δικαστικών εξόδων και πλέον καλείται ο ηττώμενος διάδικος να φέρει κατά το μέρος της ήπτας του τα ανάλογα δικαστικά έξοδα.

Διατηρείται βέβαια η εξαίρεση μονάχα μεταξύ συγγενών εξ αίματος έως και δεύτερο βαθμό ή μεταξύ συζύγων ή όπου η

ερμηνεία του κανόνα δικαίου είναι ιδιαίτερα δυσχερής.

Αυτή η διάταξη συγκέντρωσε πολλά πυρά, αλλά νομίζω ότι είναι σωστή υπό την έννοια ότι όταν κανείς σκοπεύει να αποταθεί στο δικαστήριο και να απασχολήσει σοβαρά τους δικαστές και, εν πάσῃ περιπτώσει, να έχει σοβαρή πρόθεση να επιλύσει τη διαφορά του, θα πρέπει οπωσδήποτε να αναλαμβάνει και το ενδεχόμενο αυτό και να μην προσφεύγει στο δικαστήριο σε περίπτωση προδήλωσης αβασίμων αξιώσεών του και να επιβαρύνει τα δικαστήρια χωρίς λόγο.

'Οσον αφορά τώρα επί συγγενών, είναι δυνητικός ο συμψηφισμός. Μπορεί, λέει το άρθρο, και το δικαστήριο θα σταθμίζει και πάλι σ' αυτήν την περίπτωση, αν θα πρέπει να συμψηφίσει τα έξοδα ή αν θα επιβάλλει και πάλι σε βάρος του ηττώμενου μέρος της δικαστικής δαπάνης, διότι, όπως ακούστηκε, επίπολάζει η αντιδικία μεταξύ συγγενών και συνεπώς δεν θα ήταν δικαιολογημένη αυτή η εξαίρεση.

Με το άρθρο 3 προβλέπεται πώς μπορούν οι διάδικοι να συναντηθούνται στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου για την εξώδικη επίλυση και όχι συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς. Προτείνεται ο όρος «εξώδικη επίλυση» υπό την έννοια ότι μπορεί η μια πλευρά να αποδεχθεί όλες τις αξιώσεις της άλλης πλευράς, οπότε δεν μπορούμε να μιλάμε για συμβιβαστική επίλυση. Είναι ορθότερο να μιλάμε για «εξώδικη επίλυση».

'Οσον αφορά το άρθρο 4, πράγματι πρέπει με τις προτάσεις που καταθέτει τριάντα μέρες πριν ο ενάγων να βελτιώσει τους ισχυρισμούς του, καθώς δεν έχει πλέον άλλη χρονική διέξιδο.

Με το άρθρο 5 ρυθμίζονται τα σχετικά με την κατάθεση της αγωγής, προβλέπεται ότι σε περίπτωση αναβολής η αναγραφή στο πινάκιο ισχύει ως κλήτευση και γενικά αφήνεται ευχέρεια στον προϊστάμενο του δικαστηρίου - στο διευθύνοντα, να φροντίζει ανάλογα με την επιβάρυνση του οικείου δικαστηρίου το χρόνο προσδιορισμού της αγωγής.

Με το άρθρο 6 ρυθμίζονται τα της επίδοσης της αγωγής. 'Έχουμε μία σπουδαία καινοτομία εδώ σε αυτό το άρθρο. Δεν θα πρέπει ο ενάγων να ξεχνά τον εναγόμενο καταθέτοντας την αγωγή, αλλά θα πρέπει να την επιδίδει τριάντα μέρες αφού την καταθέσει στον αντίδικό του, χωρίς εξαιρέσεις εάν θέλετε, διότι ακόμα και όταν διαμένει στο εξωτερικό ή είναι αγνώστου διαμονής ο εναγόμενος. Ο ενάγων θα πρέπει να πράξει τα κατ' αυτόν, δηλαδή να την επιδώσει στον εισαγγελέα.

Νομίζω ότι αυτή η διάταξη έχει και μία σπουδαία τελολογική σημασία, υπό την έννοια ότι η αγωγή δεν πρέπει να κατατίθεται, αλλά να ασκείται ουσιαστικά και ασκείται ουσιαστικά όταν επιδίδεται και στον αντίδικο, με την επίδοσή της και καθιερώνεται αυτή η αρχή της σωστής άσκησης της αγωγής.

'Οσον αφορά το άρθρο 7 καθιερώνονται ο τρόπος και οι χρόνοι με τους οποίους καταθέτουν οι διάδικοι τις προτάσεις. Θα πρέπει αυτές να κατατίθενται τριάντα μέρες πριν τη δικασία. Εντός δεκαπέντε ημερών θα γίνονται εκατέρωθεν οι αμοιβαίες αντικρούσεις και έτσι ο δικαστής θα έχει όλο το χρόνο στη διάθεσή του, δεκαπέντε ημέρες πριν τη δικασία μονός δικαστής, είτε ο ορισθείς εισηγητής δικαστής, ώστε να μελετά την υπόθεση. Θα έλεγε κανείς ότι αυτή η διάταξη φέρνει σε μια πιο ίση θέση στα πλαίσια της δίκης τον ενάγωντα, ο οποίος τις περισσότερες φορές αιφνιδιαζόταν από τον εναγόμενο, ενώ τώρα θα έχει και αυτός δεκαπέντε μέρες καιρό να δει τι ισχυρίζεται ο εναγόμενος, ώστε να τον αντικρούσει.

"Ενα άλλο άρθρο που συγκεντρώνει επίσης πολλές αμφισβητήσεις είναι το άρθρο 8. Νομίζω ότι η διάταξη όπως βελτιώθηκε στην επιπροπή, όπου μπορεί μια φορά να διδεται αναβολή και για σπουδαίο λόγο χωρίς περαιτέρω εξειδικεύσεις, κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Εγείρονται βέβαια πολλές ενστάσεις, ως προς το γεγονός ότι προβλέπεται ότι θα επιβάλλεται το τριπλάσιο των ελάχιστων ορίων για την παράσταση από το δικαστήριο, ως δικαστική δαπάνη σε βάρος εκείνου που ζήτησε την αναβολή.

Βεβαίως πάλι εδώ θα πρέπει να τονίσω ότι υπάρχει η φράση μπορεί, υπάρχει δυνητική ευχέρεια του δικαστηρίου και ο δικαστής θα κρίνει εάν πράγματι θα πρέπει να επιβάλλει ή όχι αυτήν τη δικαστική δαπάνη. Νομίζω, ότι κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση από άποψη αρχής, υπό την έννοια ότι όταν κάποιος

αποφασίζει να απασχολήσει τα δικαστήρια, καταθέτει αγωγή, απασχολούνται γραμματείς, απασχολούνται δικαστές κλπ., νομίζω ότι θα πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη του ότι έχει πρόθεση να απασχολήσει πράγματι τα δικαστήρια και όχι να ασκεί αγωγές και μετά να τις παρελκύει χρονικά με τις αναβολές. Άλλωστε οι αναβολές έχουν αποδειχθεί ότι παρ'όλο που καιμά φορά συντελούν στην εξομάλυνση των διαφορών, αποτελούν ένα από εκείνα τα στοιχεία τα οποία οδηγούν στα φαινόμενα της αρνητικότητας, για τα οποία αναφερθήκαμε στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Με το άρθρο 9 προβλέπονται τα της επανάληψης της συζήτησεως μόνο μια φορά. Θεωρείται μια συζήτηση ενιαία με την αρχική πρώτη συζήτηση και εξετάζονται μονάχα αυτά τα σημεία τα οποία είναι αμφίβολα και χρήζουν διευκρινήσεως.

Με το άρθρο 10 ρυθμίζονται τα της ανταγωγής. Πρέπει να κατατίθενται σαράντα πέντε ημέρες, είτε με δικόγραφο ξεχωριστό είτε με τις προτάσεις. Για να μπορεί να αποσυνδέσει ο εναγόμενος την ανταγωγή του και να συζητηθεί αυτοτελώς. Όταν ο ενάγων για οποιονδήποτε λόγο δεν παρουσιαστεί στη δικάσιμο, θα πρέπει να έχει επιδοθεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία.

Το άρθρο 11 ρυθμίζει τα της προβολής των οψιγενών ισχυρισμών του άρθρου 269 και βέβαια ο ενάγων-διάδικος πλέον δεν έχει άλλη δυνατότητα μεταγενέστερης προβολής, αφού δεν υπάρχει δεύτερη συζήτηση, αλλά αυτό θα πρέπει να το κάνει οπωσδήποτε μέχρι τη συζήτηση, είτε προφορικά είτε με προτάσεις ιδιαίτερες γι' αυτόν το λόγο. Η μεγάλη ανατροπή και τον πυλώνα αυτού του νομοσχεδίου αποτελεί το άρθρο 270, όπως τροποποιείται, με το οποίο πλέον καθιερώνεται η αρχή της προφορικότητας και της αμεσότητας για όλες τις υποθέσεις των πρωτοβαθμίων δικαστηρίων.

Ο δικαστής όπως προαναφέραμε έχει ενημερωθεί ήδη για την υπόθεση, έχει επισημάνει τα θέματα και το βάρος που έχει το καθένα για την απόδειξή τους. Οι διάδικοι πρέπει να βρίσκονται στο δικαστήριο και αν λείπουν αυτοί αναλαμβάνουν και αξιολογείται ανάλογα η απουσία τους. Το δικαστήριο μπορεί να λαμβάνει αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, λαμβάνονται υπόψη ένορκες βεβαιώσεις που συντάσσονται ύστερα από κοινοποίηση. Δίνεται στο αντίδικο μέρος η δυνατότητα να λάβει και αυτό ένορκες βεβαιώσεις σε αντίκρουση των ήδη ληφθεισών από την άλλη πλευρά, εξετάζεται στο ακροατήριο τουλάχιστον ένας μάρτυρας και τα δικαστήρια θα κρίνουν αν θα πρέπει να εξετάσουν περισσότερους. Όσον αφορά το ζήτημα της πραγματογνωμοσύνης, πάλι δεν θα έχουμε παρέλκυση της δίκης, γιατί γίνεται με σημείωση του δικαστή και αναγγέλλεται εκείνη τη στιγμή κατά τη δίκη. Είναι πολύ μεγάλη καινοτομία ότι αν η δίκη για οποιονδήποτε λόγο δεν γίνει, δεν αναβάλλεται αλλά διακόπτεται για άλλη μέρα και ενημερώνονται οι διάδικοι από το δικαστήριο.

Επίσης είναι πολύ σπουδαία καινοτομία ότι οι δικηγόροι θα έχουν τη δεύτερη ημέρα τα Πρακτικά υπογεγραμμένα, ώστε μέσα στην πενθήμερη προθεσμία που προβλέπεται να γίνεται η αναγκαία προσθήκη ή αντίκρουση και ο σχολιασμός των αποδείξεων.

Στο άρθρο 13 ρυθμίζονται τα σχετικά με την παράσταση των διαδίκων στο δικαστήριο. Αυτή η απτρχαιωμένη διάταξη του ερήμηντην αντικαθίσταται από τη φράση «σαν να ήσαν παρόντες ή σαν να ήταν παρών». Λαμβάνει μέριμνα το νομοσχέδιο και αυτή είναι η φιλοσοφία του, καθώς η διαδικασία είναι έγγραφη και υπάρχουν όλα τα έγγραφα να μπορεί να εξετάσει την υπόθεση σαν να ήταν παρών ο διάδικος και να μην παρατηρείται αυτό το φαινόμενο της ομολογίας εκ της ερημοδικίας όπου πολλές υποθέσεις, επειδή έλειπε ο άλλος διάδικος, να γίνονται κατ' αρχήν δεκτές.

Με το άρθρο 14 ορίζονται ορισμένα ζητήματα σχετικά με το ύψος του ποσού για το οποίο επιτρέπεται σε συμβάσεις, η εξέταση μαρτύρων. Και νομίζω ότι από τις σπουδαίες διατάξεις αυτού του άρθρου είναι ότι καταργείται η απτρχαιωμένη διάταξη, ως αποδεικτικό μέσο, της επαγωγής του όρκου αφού οι διάδικοι θα είναι παρόντες και θα μπορούν να εξετάζονται.

Και καθιερώνεται ο τύπος του όρκου που επιλέγει ο εξεταζόμενος μάρτυρας, ο οποίος ερωτάται πριν από τη δίκη, ποιον τύπο θέλει να διαλέξει για να ορκιστεί είτε το πολιτικό είτε το θρησκευτικό και καθιερώνεται επί λέξει και ο τύπος του όρκου που θα δώσει ανάλογα με την επιλογή που θα κάνει.

Όσον αφορά το άρθρο 15 ρυθμίζονται οι προθεσμίες των ενδίκων μέσων. Με το άρθρο 16 ορίζονται οι πρόσθετοι λόγοι εφέσεως και ιδιαίτερα ο χρόνος κατά τον οποίο θα κατατεθούν, ώστε πρέπει να είναι πλέον όπως και για την αντέφεση σαράντα πέντε ημέρες δεδομένου ότι ήδη οι προτάσεις πρέπει να κατατεθούν προ τριάντα ημερών.

Επίσης λαμβάνεται σοβαρά υπόψη ότι αυτό το σύστημα της αμεσότητας πρέπει να εφαρμοσθεί και στο εφετείο, όταν η έφεση λειτουργεί ως υποκατάστατο της αιτιολογημένης ανακοπής ερημοδικίας. Επίσης πολύ σωστή διάταξη είναι αυτή που αναφέρει ότι όταν για οποιονδήποτε λόγο εξαφανισθεί μια πρωτόδικη απόφαση που δεν εισήλθε το πρωτόδικο δικαστήριο στην ουσία, το εφετείο κρατά την υπόθεση και δεν την αναπέμπει στο πρωτόδικο δικαστήριο, και τη δικάζει κατ' ουσίαν.

Πολύ λόγος έγινε για το άρθρο 17 που αφορά το «φιλτράρισμα» των υποθέσεων επί αναιρέσεων που ασκούνται προς τον Άρειο άγο.

Νομίζω ότι είναι πολύ σωστό αυτό, υπό την έννοια ότι δεν οδηγεί σε όρθωση εμποδίων, ώστε να μην μπορεί κανείς να προσφύγει και ιδιαίτερα οι ασθενέστερες τάξεις στον Άρειο Πάγο, όπως ακούστηκε Διότι θα πρέπει και το αναιρετικό δικαστήριο να απασχολείται πράγματι όταν πρέπει να απασχοληθεί. Όταν έχουμε μια εξόφθαλμη περίπτωση που η αναίρεση δεν αναφέρει κανένα νομικό σφάλμα της αποφάσεως του εφετείου ή της οποιασδήποτε άλλης αποφάσεως, δεν βλέπω γιατί δεν θα πρέπει να γίνει αυτή η διαδικασία. Άλλωστε μια τέτοια διαδικασία προβλέπεται και στο δικαστήριο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ευρώπης και πρόσφατα έχει εφαρμοσθεί και στο Συμβούλιο Επικρατείας.

Σε κάθε περίπτωση όμως αν θέλει παρά το ότι έχει κριθεί ως προδήλως απαράδεκτη η αναίρεση επιμένει ο διάδικος, μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο πληρώνοντας βέβαια το παράβολο το οποίο ορίζεται και το οποίο είναι ανάλογο και του κύρους και της σοβαρότητας του δικαστηρίου που πρόκειται να απασχολησει και μάλιστα για μια περίπτωση που όλοι οι οιωνοί προβλέπουν ότι δεν πράττει το σωστό.

Αναφορικά τώρα με τα υπόλοιπα άρθρα. Με το άρθρο 18 ρυθμίζονται ζητήματα της ανακοπής και της τριτανακοπής. Με το άρθρο 19 προβλέπονται ορισμένες διατάξεις που λύνουν ζητήματα κυρίων στις ειδικές διαδικασίες ενώπιον του εφετείου. Και τέλος με το άρθρο 22 προβλέπονται ζητήματα διαχρονικού δικαίου, από πότε θα εφαρμοστεί αυτό το νομοσχέδιο και αυτές οι καινοτόμες διατάξεις. Προβλέπεται ποιες υποθέσεις καταλαμβάνονται απ' αυτό. Και νομίζω ότι υπάρχει εδώ επαρκής χρόνος να μελετηθούν οι νέες διατάξεις, να προσαρμοστούν οι διάδικοι, οι δικηγόροι και όλος ο νομικός κόσμος και δικαστές μέχρι την έναρξη του νέου δικαστικού έτους όταν μάλιστα όπως ακούστηκε από τον κύριο Υπουργό θα έχουν βελτιωθεί αισθητά και οι υποδομές, ώστε να πιπρέσει αυτό το σύστημα να λειτουργήσει επαρκώς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα έξι μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί δάσκαλοι από το 9ο Δημοτικό Σχολείο Χαλκίδας.

Κύριε Παπαγεωργίου, έχετε και τους πατριώτες σας εδώ.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Λυκουρέζος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αναπτύξαμε χθες τις επιφυλάξεις μας. Σήμερα όσον αφορά την κατ' άρθρο

συζήτηση, δεν θα αναφερθώ σε ένα-ένα άρθρο, διότι με πολλά άρθρα συμφωνώ. Η δική μου θέση είναι το είπα και χθες ότι η βασική καινοτομία, η νομοθετική πρωτοβουλία που έχει σαν πυρήνα την κατάργηση της προδικαστικής με βρίσκει σύμφωνο. Και παρ' όλες τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν χθες, ότι εφόσον δεν υπάρχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις κινδυνεύει αυτό το μέτρο αντί να οδηγήσει σε βελτίωση της κατάστασης στα δικαστήρια και στην επιτάχυνση της δικαιούσης, να δημιουργήσει άλλα προβλήματα και να συσσωρεύεται μεγαλύτερες δυσχέρειες, από απόψεως θεωρητικής προσέγγισης με βρίσκει σύμφωνο η κατάργηση της προδικαστικής. Γ' αυτό δεν θα αναφερθώ σε όλα τα άρθρα, αλλά απλώς θα επισημάνω εκείνα τα άρθρα στα οποία υπάρχουν κάποιες διαφωνίες και παρατηρήσεις.

Θα ήθελα να τονίσω ότι το άρθρο 2 με το οποίο το δικαστήριο θα κατανέμει τα έξοδα ανάλογα με την έκταση της μερικής νίκης ή ήτας του καθενός αποτελεί μια πολύ σωστή ρύθμιση, όπως ισχύει εξάλλου, εξ όσων γνωρίζω και σ' όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και συνεπώς με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο.

Θα ήθελα να διατυπώσω μια παραπήρηση, κύριε Υπουργέ, το είπαμε και στην επιτροπή στις πολλές συνεδριάσεις που είχαμε αναφορικά με το θέμα της αναβολής, στο άρθρο 8. Νομίζω ότι δεν θα έπρεπε να αποκλείεται η αναβολή της συζήτησης μιας υπόθεσης εφόσον συναινούν οι διάδικοι. Είχε συζητηθεί πολύ αυτό το θέμα στη Διαρκή Επιτροπή. Νομίζω ότι πρέπει να το ξαναδείτε διότι είναι λογικό και φυσιολογικό όταν οι διάδικοι συμφωνούν να επιτρέπεται η αναβολή έστω μια φορά. Επίσης νομίζω ότι είναι ιδιαίτερα σκληρό το μέτρο να επιβάλλεται δικαστική δαπάνη σε βάρος εκείνου που ζητά την αναβολή. Το πολύ μία ή δύο αναβολές γίνονται στα πολυμελά. Αν θέλει κάποιος να μη συζητήσει την υπόθεσή του και είναι ο ενάγων παραιτείται του δικογράφου και επανέρχεται μετά. Γ' αυτό νομίζω ότι είναι σκληρή η ρύθμιση αυτή και θα εισηγούμην να διαγραφεί.

Βέβαια τονίζω ότι θα υπάρξει δυσκολία προσαρμογής και των δικαστών και των δικηγόρων στη νέα ρύθμιση, διότι μέτρησα ότι εισάγονται περίπου εννέα προθεσμίες διαφορετικές με την καινούρια αυτή διατύπωση του άρθρου. Δεν είμαι αντίθετος, όμως, όσον αφορά ιδίως την πρώτη προθεσμία ότι θα πρέπει η αγωγή να κοινοποιείται τριάντα μέρες μετά την κατάθεσή της. Είναι σωστό να ενημερώνεται εγκαίρως ο εναγόμενος για την αγωγή που θα έχει να αντιμετωπίσει ενώπιον του δικαστηρίου.

Η δεύτερη ουσιαστική παραπήρηση μου είναι στο άρθρο 14. Με το άρθρο 14 διαμορφώνεται ένα νέο καθεστώς, όσον αφορά την ορκοδοσία. «Όπως θα ξέρετε και σήμερα ο όρκος δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν ένας μάρτυς δεν επιθυμεί να ορκιστεί έχει την ευχέρεια να το κάνει. Είμαι αντίθετος –και το διατύπωσα και στη Διαρκή Επιτροπή– με τη ρύθμιση με την οποία καταργείται η ορκοδοσία. Ο δικαστής θα ερωτά τον μάρτυρα αν επιθυμεί να δώσει θρησκευτικό όρκο ή όχι. Νομίζω ότι είναι λάθος. Από τη στιγμή που με το σημειωνό καθεστώς ο μάρτυς έχει την ευχέρεια, να επιλέξει να μην δώσει θρησκευτικό όρκο, δεν έχει λόγο αυτή η τροποποίηση. Η μακρά δικαστική πείρα έχει διδάξει ότι πάρα πολλοί μάρτυρες ακόμη συγκρατούνται όσον αφορά τη δυνατότητα ψευδορκίας από το ότι ορκίζονται στο Ιερό Ευαγγέλιο, δίνουν θρησκευτικό όρκο.

Δεν αντλαμβάνομαι, λοιπόν, γιατί κάτι το οποίο δεν ενισχύει την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, μια διάταξη η οποία δεν βοηθάει, δεν συμβάλλει στην καλύτερη αν θέλετε λειτουργία του νέου θεσμού, γιατί έρχεται έτσι ξεκάρφωτη και χωρίς λόγο. Εκτός αν αυτό, συνδέεται και θα μου επιπρέψετε να το πω, με τις διάφορες θεωρητικές θέσεις που έχει κατά καιρούς διατυπώσει ο συγκεκριμένος Υπουργός Δικαιοσύνης, όσον αφορά τα θέματα που συνδέονται με την Ορθοδοξία στον τόπο αυτόν.

Τρίτη παρατήρηση είναι όσον αφορά το άρθρο 17. Είχαμε διατυπώσει μαζί με τους άλλους εισηγητές της μειοψηφίας τις αντιρρήσεις μας γι' αυτό το φιλτράρισμα των υποθέσεων. Ενδεχομένως να βοηθήσει αλλά θα επανέλθω στην παρατήρηση που είχαμε επισημάνει να αφαιρεθεί το

«προδήλως αιβάσιμοι λόγοι». Και έχω και δευτερη διαφωνία όσον αφορά την «ποινή» που επιβάλλεται στον διάδικο με το ποσό που θα καλείται να καταβάλει και το οποίο θα φθάνει μέχρι το ένα εκατομμύριο δραχμές. Είναι πολύ μεγάλο και νομίζω ότι δεν θα είναι σωστό να το υιοθετήσουμε.

Οσον αφορά το πρώτο κεφάλαιο, άλλες παραπτήσεις δεν έχω να κάνω, διότι όπως είπα είμαι σύμφωνος με την κατάργηση της προδικαστικής και όλα τα άλλα άρθρα είναι ουσιαστικά συνέπεια αυτής της πρωτοβουλίας. "Όπως επίσης συμφωνώ και με τη ρύθμιση που εισάγεται με το νομοσχέδιο για τους διαδίκους, οι οποίοι δικάζονται ερήμην στον πρώτο βαθμό.

Συνεπώς επιφυλάσσομα να διατυπώσω τις παραπορήσεις μου που είναι περισσότερες όταν θα συζητήσουμε τα άρθρα του δευτέρου κεφαλαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ : Στη χθεσινή συζήτηση ανέλυσα τη δική μας λογική και τις δικές μας ενστάσεις. Δεν θα τις επαναλάβω σήμερα, διότι η φιλοσοφία του κυρίου Υπουργού είναι ότι είναι σωστή η επιλογή που έκανε. Δεν θα προσθέσω κάτιο διαλογή με το να επιμεινώ και να επαναλάβω αυτά τα οποία είπα χθες. Θα σταθώ μόνο σε δύο, τρία ζητήματα που ίσως τα επανεξετάσει ο κύριος Υπουργός. Είναι μέσα στις δυνατότητες, όπως εκτιμώ, επανεξέτασης από την πλευρά του κυρίου Υπουργού.

Το ένα θέμα έχει σχέση με το κόστος ιδιαίτερα για τα φτωχά λαϊκά στρώματα να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη. Υπάρχει κι ένα άλλο ζήτημα για τον επιμερισμό των εξόδων. Επιμένετε. Πέραν αυτού υπάρχουν δύο ζητήματα:

Το ένα αφορά στην περίπτωση της αναβολής, όπου μιλάτε για το τριπλάσιο του κατώτερου ποσού της αμοιβής για παράσταση. Μιλάμε για τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές, με τις οποίες διαφωνούμε και πρέπει να το επανεξετάσετε. Ακούγονται φωνές διαμαρτυρίας απ' όλες τις πτέρυγες και ερωτηματικά και από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ. Χθες από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο υπήρχαν ερωτήματα.

Και το δεύτερο έχει σχέση με το φυλάρισμα. Κατ' αρχήν απλώς να σας υπενθυμίσω -τα έχετε ακούσει βεβαίως- ότι ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων λέει ότι δεν θα προσθέσει τίποτα αυτό στο να αποφορτιστεί ο 'Αρειος Πάγος από τη δουλειά που χρειάζεται. Σας διαβάζω εδώ: Φώτης Κουβέλης: «Η δεύτερη ερώτησή μου αφορά αποκλειστικά στον Άρειο Πάγο. Αν προστεθεί αυτό το προδικαστικό στάδιο στη διαδικασία του Αρείου Πάγου με δεδομένο τον αριθμό των αρεοπαγιτών, ο οποίος δεν μπορεί να αυξηθεί, θα δημιουργηθούν προβλήματα στην απόδοση των δικαστών του Αρείου Πάγου από άποψη φόρου εργασίας; Πρόβλημα δεν υπάρχει ούτε τώρα με τη διαδικασία που ισχύει ούτε θα υπάρξει με τη διάταξη αυτή». 'Άρα δεν καταλαβαίνω για ποιο λόγο γίνεται αφού τα βνάζουν πέρα στον Άρειο Πάγο.

Το άλλο στοιχείο είναι το οικονομικό. Δεν μπορούμε για λόγους αποτρεπτικούς να φθάνουμε μέχρι και ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές. Πρέπει να αφαιρεθούν αυτές οι διατάξεις που επιβαρύνουν και δυσκολεύουν αυτόν που προσδοκά έννομη προστασία να προσφύγει. Κατά τη δική μας άποψη τέτοιες διατάξεις και με τέτοιου ύψους ποσόν είναι αντισυνταγματικές, διότι στερούν το στοιχειώδες δικαίωμα να ζητήσει έννομη προστασία ο Έλληνας πολίτης.

Ένα άλλο ζήτημα που θα μπορούσατε να ξαναδείτε έχει σχέση με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 22. Κατά την εκτίμηση μας για τις εικρεμείς υποθέσεις δεν πρέπει να ισχύσει το καινούριο σύστημα. Θα δυσκολέψουμε τους δικηγόρους ιδιαίτερα που ασκούν ατομική δικηγορία, τους μαχόμενους δικηγόρους και θα υπάρχει ίσως και ανιστίημη μεταχείριση εκείνων των διαδίκων, των οποίων οι μάρτυρες εξετάστηκαν με το παλιό σύστημα και απέμειναν οι μάρτυρες ή ο μάρτυρας του άλλου διαδίκου. Πώς θα γίνει; Θα γίνει συνεξέταση από την αρχή; Θα ληφθεί υπόψη η εξέταση του μάρτυρα με τον παλιό τρόπο και θα εξεταστεί ο μάρτυρας του άλλου διαδίκου με τον καινούριο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Βλέπω ομαδική «εισβολή» των εκ Χανίων συναδέλφων...Κάποιο θέμα θα έχετε...

ΙΩΣΗΦ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μετά τον κ. Σκυλλάκο θα ήθελα το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Σκυλλάκο, τι προτείνατε στο προηγούμενο;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Να επαναλάβω. Τίθεται το εξής ζήτημα: Εξετάστηκε με το παλιό σύστημα μάρτυρας ή μάρτυρες του ενός διαδίκου. Και κατά το Σεπτέμβριο μπαίνει στο καινούριο σύστημα αυτή η υπόθεση. Τι θα γίνει με την εξέταση των μαρτύρων; Θα σημειώσουν όσα κατατέθηκαν;

Επειδή υπάρχουν τέτοιες εμπλοκές, γι' αυτό λέμε ότι καλό θα ήταν να μην μπερδέψουμε τις εκκρεμείς υποθέσεις με το καινούριο σύστημα.

Και το τελευταίο που θέλω να θίξω έχει σχέση με το θρησκευτικό όρκο. Κατ' αρχήν θα μπορούσαμε να πάμε στη θέση να μην ορκίζεται ο μάρτυρας. Ο φόρος για ψευδορκία δεν έρω πόσο αποτρεπτικός είναι. Από τη στιγμή που επικέμνουμε να ορκίζεται ο μάρτυρας, θα έπρεπε να κάνετε ένα αποφασιστικό βήμα και να πείτε, πολιτικός όρκος και όχι να ερωτάται ο άλλος «θέλεις θρησκευτικό όρκο?», «είσαι χριστιανός?», «είσαι άθεος?», «είσαι μουσουλμάνος?». Τέτοιου είδους ερωτήσεις και οι δυσκολίες που παρουσιάζονται εκεί μέσα δεν βοηθούν. Χρειάζεται να κάνετε ένα ολοκληρωμένο βήμα. Ή θα καταργήσετε τον όρκο για τους μάρτυρες ή θα πάτε στον πολιτικό όρκο. Αυτή είναι η δική μας άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η διαφωνία μας για την αρχή του νομοσχεδίου διατυπώθηκε χθες, μια διαφωνία η οποία αφορά σε όλο το διαδικαστικό σύστημα, το οποίο εισηγείται το παρόν σχέδιο νόμου.

Ανεξάρτητα, όμως, από αυτές τις διαφωνίες πρέπει να επισημάνουμε ότι οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 22 υπηρετούν με συνέπεια τη λογική της επιλογής του κυρίου Υπουργού της Δικαιοσύνης και του Υπουργείου συνολικότερα, μια επιλογή με την οποία εμείς βέβαια διαφωνούμε. Θέλω, όμως, να επαναλάβω ότι αυτή η επιλογή βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου και ειδικότερα των άρθρων 1 έως 22.

Θα ήθελα, όμως, να κάνω ελάχιστες επισημάνσεις. Και αναφέρομαι ευθύς εξαρχής, κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 8.

Από την ώρα που η αναβολή δίδεται εφόσον ο δικαστής πεισθεί ότι συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας, γιατί του δίνετε τη δυνατότητα να μπορεί να επιδικάσει με απόφασή του και δικαστική δαπάνη; Το γεγονός ότι ο ίδιος ο δικαστής έχει πεισθεί για τη συνδρομή του σπουδαίου λόγου και δίδει την αναβολή, από εκεί και πέρα θεωρώ ότι είναι επιτίμιο και μάλιστα μέχρι το ποσό του τριπλασίου του ορίου αμοιβής, να γίνεται η επιλογή επιβολής αυτής της δικαστικής δαπάνης.

Νομίζω ότι εδώ πρέπει παντελώς να αποσύρετε τη συγκεκριμένη διάταξη για την επιβολή δικαστικής δαπάνης και μάλιστα στο τριπλάσιο του ελαχίστου ορίου αμοιβής.

Επαναλαμβάνω ότι η άποψή μου αυτή βρίσκει έρευσμα στην παραδοχή ότι το δικαστήριο με δυσκολία θα χορηγεί την αναβολή και θα τη χορηγεί μόνο όταν έχει πεισθεί ότι συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 14, θεωρώ ότι ορθά διατυπώνεται η συγκεκριμένη ρύθμιση του άρθρου. Ο δικαστής πρέπει να υποδεικνύει στο μάρτυρα τι όρκο έχει τη δυνατότητα να δώσει. Επομένως το γεγονός ότι ο δικαστής υποδεικνύει στο μάρτυρα τον όρκο που μπορεί να δώσει, θα λειτουργήσει για το μάρτυρα και παιδευτικά.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 17, κύριε Υπουργέ, δεν θα επαναλάβω τα όσα σας είπα όταν συζητούσαμε την αρχή του νομοσχεδίου. Αναφέρομαι σε αυτή την προκριματική ουσιαστικά κρίση του Τριμελούς Συμβουλίου του Αρείου Πάγου. Εάν επικέμνετε στη ρύθμιση αυτή, σας παρακαλώ να την περιορίσετε μόνο στο απαράδεκτο και όχι στο προδήλωα αβάσιμο. Είναι ορθή η παρατήρηση, η οποία διατυπώθηκε και

στη Διαρκή Επιτροπή και εδώ σήμερα.

Και βεβαίως θεωρώ ότι είναι υπερβολικό το ποσό που μπορεί να ξεκινήσει από τις εκατό χιλιάδες (100.000) και να φθάσει στο ένα εκατομμύριο (1.000.000). Βεβαίως όποιος απασχολεί τα δικαστήρια -έχει διατυπωθεί η σχετική άποψη- πρέπει να επιλέγει ότι είναι ενδεχόμενο να καταβάλει δαπάνη, αλλά εδώ φοβάμαι ότι με τη ρύθμιση που εισηγείστε δημιουργείται δυσβάσταχτο βάρος για έναν οποίος θα επιψείνει και θα πάει στον Άρειο Πάγο. Το ένα εκατομμύριο (1.000.000) που προβλέπεται ως το άκρο όριο της συγκεκριμένης δαπάνης είναι πάρα πολύ μεγάλο ποσό.

Η τελευταία μου παρατήρηση είναι για το άρθρο 22. Δεν θα επιχειρηματολογήσω, κύριε Υπουργέ. Θα σας ζητήσω να αντιληφθείτε ότι θα εξυπηρετηθεί η απονομή της δικαιοσύνης εάν εξαιρέσετε από τις ρυθμίσεις του παρόντος νομοσχεδίου τις εκκρεμείς υποθέσεις. Δεν έχετε να χάσετε τίποτε. Εξαιρέστε όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις, να μπει ένα όριο και από εκεί και πέρα ας ισχύσει το νομοθέτημα σας ανεξάρτητα από τις δικές μας διαφωνίες. Θα δημιουργήσουμε προβλήματα, θα αναστατωθούμε δικιάγροι, διάδικοι, είναι ενδεχόμενο να προκύψουν διάφορα ζητήματα. Δεν έχει δα να χάσει και τίποτα η απονεμόμενη δικαιοσύνη εάν εξαιρέσετε από τις ρυθμίσεις του παρόντος σχεδίου νόμου τις εκκρεμείς υποθέσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Υπουργέ, έχουν ζητήσει το λόγο δύο συνάδελφοι ο κ. Παυλόπουλος και ο κ. Κατσαρός. Συμφωνείτε να τους ακούσετε και να τοποθετηθείτε μετά επί των άρθρων;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, εάν και ελέχθησαν τα περισσότερα χθες, γιατί μιλήσαμε διεξοδικά, ιδίως για τα άρθρα 1 έως 22 επιφυλασσόμενοι να επανέλθουμε στα άρθρα τα οποία αφορούν ιδίως ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων, θέλω να τονίσω τρία πράγματα πάνω στις πρώτες αυτές διατάξεις του νομοσχεδίου.

Πρώτον, έχει αντιληφθεί το Υπουργείο και έχει σκεφτεί, ενδεχομένως, ψηφίζοντας αυτές τις διατάξεις πως ό,τι οικονομία χρόνου θα υπάρχει στη διαδικασία, -μία οικονομία που, όπως ξέρετε, λόγω των ελειγμάτων υποδομής μπορεί να αποδειχθεί πραγματικά μπούμερανγκ- με τη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία είναι δυνατόν να καταστεί δυνατή η τήρηση της προδικασίας, εφόσον ο δικαστής στη συνέχεια κρίνει ότι αυτό επιβαλλόταν από τα πράγματα, στην ουσία σπανιότατα θα φθάνουμε στο να έχουμε έλλειψη προδικασίας για τις περισσότερες περιπτώσεις και θα ξαναγυρίζουμε πάλι στην προδικασία από την αρχή;

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά στο άρθρο 17, αντιλαμβάνομαι το πρόβλημα το οποίο υπάρχει με ένδικα μέσα τα οποία ακούνται πολλές φορές καταχρηστικά. Έχω την εντύπωση, όμως, ότι όχι μόνο δεν είναι ο καλύτερος τρόπος αυτός που εδώ επιχειρείται, αλλά νομίζω ότι θα δημιουργήσει πολύ περισσότερα προβλήματα στην πράξη. Τα προβλήματα είναι διπλά.

Το πρώτο πρόβλημα είναι η έννοια του προδήλως αβασίμου. Τι είναι προδήλως απαράδεκτο περίπου που μπορεί να αντιληφθεί κανείς. Άλλα το τι είναι προδήλως αβάσιμο, όσοι μάλιστα έχουν δικηγορήσει είναι πολύ εύκολο να αντιληφθούν πως αποτελεί ένα θέμα, το οποίο είναι εντελώς αβέβαιο. Ενέχει μεγάλη υποκειμενικότητα. Ναι, μεν θα μου πείτε ότι μπορεί να επιψείνει ο διάδικος. Άλλα αντιλαμβάνεσθε ότι όταν υπάρχει μία τέτοια κρίση προηγουμένως, πόσα δεσμευτική είναι αυτή για το δικαστήριο. Ξέρετε πολύ καλά ότι ένα δικαστήριο πολύ δύσκολα επανέρχεται σε ένα θέμα που ένα συμβούλιο, αποτελούμενο από μέλη του, έχει καταλήξει κάπου. Άλλα το τι είναι προδήλως αβάσιμο σε ό,τι αφορά λόγους, οι οποίοι προβάλλονται κατ' αναίρεση, νομίζω ότι είναι ιδιαιτέρως επικίνδυνο. Ας μείνουμε -το είχαμε πει και στην Επιτροπή, θυμάστε ότι ήταν πρόταση που είχα κάνει και εγώ προσωπικά-

στο προδήλως απαράδεκτο. Το προδήλως αβάσιμο είναι επικινδύνο.

Δεν ξέρω, γιατί έλειψα λίγο από την Αίθουσα χθες όταν απαντούσατε, κύριε Υπουργέ, και είναι δικό μου το πρόβλημα, αν υπήρξε απάντηση από την πλευρά σας στο ζήτημα που θέτει και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής στο εάν και κατά πόσο θα συντρέξει πρόβλημα εξαιτίας του ότι μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον συζητηθεί η υπόθεση με πρωτοβουλία του διαδίκου, μέλη του Αρείου Πάγου για παράδειγμα, τα οποία μετείχαν και στο συμβούλιο εκείνο που αποφάνθηκε για το προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο. Αντιλαμβάνεστε ότι, ούτως ή άλλως, θα επηρεασθεί ένα δικαστήριο από τη γνώμη των μελών του, πολλώ μάλλον εάν τα μέλη μετέχουν στην ίδια σύνθεση. Ανεξάρτητα δηλαδή από τα προβλήματα που μπορεί να υπάρξουν εξαιτίας της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, είναι και ένα θέμα ουσίας εάν μάλιστα διατηρήσετε το προδήλως αβάσιμο.

Γιατί αν μείνετε στο «προδήλως απαράδεκτο» και μόνο, μπορώ να πω ότι εκεί τα προβλήματα λιγοστεύουν. Άλλα εδώ είναι μείζον το ζήτημα.

Η τελευταία μου παρατήρηση, μπορεί να μην αφορά την ουσία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των συγκεκριμένων άρθρων, πλην όμως είναι ένα θέμα αρχής. Τι θα κάνετε με το θέμα της τροπολογίας του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας; Θα την δεχθείτε αν επιμείνετε η Κυβέρνηση για τη συζήτησή της;

Κύριε Υπουργέ, σας το ξανατονίζω, είσαστε Υπουργός Δικαιοσύνης, πέραν του ότι είσαστε καθηγητής νομικού μαθήματος. Η παράκληση από την πλευρά μας είναι να αντιληφθείτε ότι ο ορισμός της άσχετης διάταξης στο νομοσχέδιο είναι αυτός. Φέρατε ένα θεσμικό νομοσχέδιο, που πρέπει να σας πω ότι δεν περιείχε ως τώρα άσχετες διατάξεις. Είναι από τις λίγες περιπτώσεις νομοσχεδίων που, άσχετα αν εν πάσῃ περιπτώσει μπήκαν διάφορα ζητήματα, είναι αντικείμενο του Υπουργείου σας. Πώς είναι δυνατόν να δεχθείτε εσείς ως Υπουργός Δικαιοσύνης να συζητηθεί στη Βουλή με την ευκαιρία της συζήτησης των διατάξεων αυτού του νομοσχεδίου μια τέτοια τροπολογία;

Δεύτερον, δεν είναι μόνο το άσχετο της εν λόγω διάταξης. Είναι και το γεγονός ότι αυτή η ρύθμιση ουσιαστικά ανατρέπει πλήρως τα ισχύοντα. Και, μάλιστα, δείχνει την αδυναμία της κυβέρνησης να κάνει οποιαδήποτε διαρθρωτική αλλαγή και οποιαδήποτε ιδιωτικού ήσηση. Καταλύει, λοιπόν, πλήρως το καθεστώς των ιδιωτικοποιήσεων από πλευράς νομοθετικής ρύθμισης, όπως ισχύει σήμερα.

Σας ερωτώ: Είναι δυνατόν να συζητηθεί αυτό με τη μορφή τροπολογίας στην οποία ο Βουλευτές θα μπορούν να μιλήσουν για πέντε λεπτά;

Ανατρέπετε όλο το πλαίσιο των ιδιωτικοποιήσεων και ζητάτε να ανεχθούμε και να μετάσχουμε σε μια τέτοια συζήτηση;

Εγώ το θεωρώ πολιτικά και θεσμικά απαράδεκτο. Εσείς, ως Υπουργός Δικαιοσύνης οφείλετε να μη δεχθείτε κάτι τέτοιο. Από την πλευρά μας, ως Νέα Δημοκρατία, το τονίζω θα κάνουμε τα πάντα και για να μη συζητηθεί η τροπολογία και για να καταδειχθεί το μέγεθος του ελλείμματος πολιτικής, αλλά και ευαισθησίας που έχει η Κυβέρνηση σε ένα τόσο μεγάλο ζήτημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Κατσαρός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Υπουργέ, θέλω να κάνω μια παρατήρηση στο άρθρο 3, που προβλέπει την εξώδικη επιλυση της διαφοράς. Καλεί ο ενάγων δικηγόρος με το δικόγραφο που επιδίδει σε μια συγκεκριμένη ημέρα και ώρα, τον αντίδικό του. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί αυτή η συνάντηση και δεν γίνει το πρακτικό, πηγαίνει ο δικηγόρος του εναγομένου και βρίσκει κλειστή την πόρτα του γραφείου του δικηγόρου του ενάγοντος. Επομένως δεν συντάσσεται πρακτικό ότι ματαιώθηκε η συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς. Δεν αντιμετωπίζεται από το άρθρο. Τι γίνεται. Θεωρείτε ότι δεν πραγματοποιήθηκε αυτή η προϋπόθεση για τη συζήτηση της αγωγής; Πρέπει να επακολουθήσει άλλη; Δεν προβλέπεται

τίποτα στο σχετικό άρθρο.

Κύριε Υπουργέ, έχω πάρα πολύ μεγάλη επιφύλαξη για την προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων. Είναι πάρα πολλές οι τριάντα μέρες και για τις προτάσεις του ενάγοντος και για τις προτάσεις του εναγομένου. Ξέρω πάρα πολύ καλά ότι οι διάδικοι πολλές φορές πηγαίνουν τα δικόγραφα στους δικηγόρους τους, λίγες μέρες προ της δικασίου. Θα έλεγα ότι στις περισσότερες υποθέσεις αυτό είναι ο κανόνας. Εκτός αυτού πιστεύω ότι δεν υπάρχει και κάποια πρακτική χρησιμότητα. Δεν πιστεύω ότι ο δικαστής θα διαβάσει τις προτάσεις του ενός και του άλλου για να είναι έτοιμος κατά τη συζήτηση να ξέρει τι θα ρωτήσει κλπ. Δεν χρειάζεται, κύριε Υπουργέ, να είναι έτοιμος, διότι οι παριστάμενοι δικηγόροι των διαδίκων, οι οποίοι έρουν το ζήτημα και από την πλευρά του ενάγοντος και από την πλευρά του εναγομένου, μπορούν κάλλιστα να εξετάσουν τους μάρτυρες –άλλωστε θα τους έχουν ήδη προετοιμάσει για τα θέματα που είναι αναγκαίο να ερωτήσουν.

Θα αποδειχθεί στην πράξη ότι δεν έχει καμία απολύτως χρησιμότητα.

Προβλήματα θα δημιουργήσει μόνο και στους διαδίκους και στους δικηγόρους. Ουσιαστικά δεν νομίζω ότι επιλύει κάποιο πρόβλημα.

Ακόμη, κύριε Υπουργέ, έχετε το ίδιο χρονικό διάστημα και για τις προτάσεις του ενάγοντος και για τις προτάσεις του εναγομένου. Ο ενάγων ότι έχει να πει το γράφει στην αγωγή του. Οι πρώτες προτάσεις που κατατίθενται είναι οι τυπικές, οι οποίες αναφέρουν ότι επεδόθη η αγωγή και έχουν μια προέκταση ίσως σ'εκείνα που αναφέρονται στην αγωγή.

Όταν δε η αυτή προθεσμία είναι και για τον εναγόμενο, οι προτάσεις του ενάγοντος κατατίθεμενες την ίδια ημέρα δεν μπορούν να αντικρούνται τίποτα από εκείνα που περιέχονται στις προτάσεις του εναγομένου. Επομένως δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τα αποδεικτικά μέσα τα οποία προτείνει ως ανταπόδειξη ο δικηγόρος του εναγομένου. Ούτε και ο εναγόμενος μπορεί να αντικρούσει τα αποδεικτικά μέσα τα οποία προτείνει ο δικηγόρος του ενάγοντος. Ουσιαστικά όλα αυτά εγκαταλείπονται για την προσθήκη-αντίκρουση, που θα γίνει μετά από δεκαπέντε ημέρες.

Δεν νομίζω, λοιπόν, ότι ουσιαστικά λύνουμε κάποιο πρόβλημα. Απλώς μπερδεύουμε τα πράγματα περισσότερο.

Έρχομαι στο άρθρο 14. Εισάγετε δύο τροποποιήσεις. Με την απάλειψη της λέξεως «θρησκεία» από τα ερωτήματα του προέδρου προς το μάρτυρα και με την ερώτηση αν θέλει να δώσει πολιτικό ή θρησκευτικό όρκο, μου δίνετε την εντύπωση πως όταν ακούτε τη λέξη «θρησκεία» ή «θρησκευτικός όρκος» μάλλον έχετε κάποια ενόχληση της μορφής της υλαράς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να συνεχίσω γιατί τα άρθρα είναι πολλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μιλάτε στον Υπουργό περί υλαράς. Δεν θα ασχολούμαστε τώρα και με διαγνώσεις για παιδικές ασθένειες, ας λείπουν αυτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Ναι, περί υλαράς. Το επαναλαμβάνω.

Κύριε Υπουργέ, ξέρω τις θέσεις σας και ως μέλους της Επιτροπής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Είδα και κάποιες εισηγήσεις σας και την ευαισθησία σας για να μην ερωτάται κάποιος για το θρήσκευμα. ‘Όμως, με την τροποποίηση του άρθρου 408 θα ερωτάται ο μάρτυρας από τον πρόεδρο αν προτίθεται να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο. Αν ο μάρτυρας πει ότι θέλει να δώσει θρησκευτικό όρκο δεν πρέπει το δεύτερο ερώτημα του προέδρου να είναι αν θέλει ο μάρτυρας το Ευαγγέλιο ή το Κοράνι ή τη Βίβλο; Σκεφθείτε τον Πρόεδρο Πρωτοδικών στην Ξάνθη. Είναι αναγκασμένος να το ρωτήσει. Ίσως να γίνει αναγκαίο αυτό και εδώ όπως έχεις συναντήσεις τα πράγματα με το ένα εκατομμύριο και πλέον μετανάστες διαφόρων θρησκευμάτων που έχουμε και που θα γίνουν περισσότεροι στο προσεχές μέλλον..

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου

ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, δώστε μου ακόμη δύο λεπτά. Είναι είκοσι τρία άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ναι, αλλά γνωρίζετε πώς λειτουργούμε εδώ στην αίθουσα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Είναι ο σκοπός μας να τηρήσουμε το χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεχίστε, και σε ένα λεπτό να τελειώσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Αν δεν με ενοχλείτε, θα βιαστώ κιόλας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εγώ σας ενοχλώ; Αυτό παραπάνε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Στη συνέχεια, λοιπόν, θα ερωτηθεί για τη θρησκεία του. Εσείς λοιπόν, κύριε Υπουργέ, που είσθε τόσο ευαίσθητος και φθάσατε να δημιουργήσετε τεράστιο πρόβλημα με τις ταυτότητες για να μην ερωτάται κανένας για το θρησκευμα, πώς εισάγετε αυτήν την τροποποίηση και δεν κάνετε κάτι πάρα πολύ απλό; Δηλαδή, να συνεχίστε ο, τι γίνεται μέχρι σήμερα για να μη δημιουργείται κανένα πρόβλημα. Τώρα, δεν ερωτάται ο μάρτυρας.

Διότι αφού το 97% του ελληνικού λαού είναι ορθόδοξοι χριστιανοί, δεν αντιδρούν στο να δώσουν όρκο ή όσοι θέλουν να αντιδράσουν δεν δικαιούται κανείς να τους υποχρεώσει. Γιατί, λοιπόν, εισάγετε αυτήν τη ρητή πλέον ρύθμιση για τη διερεύνηση του θρησκεύματος; Εκεί καταλήγουμε.

Κύριε Υπουργέ, σας είχα προτείνει κάτι. Όσον αφορά στο θέμα των ενόρκων βεβαιώσεων, το είπα και χθες και δεν επανέρχομαι. Το τελευταίο που θέλω να σας πω είναι, ματαιώνεται αυτό που είπα και χθες; όλη η δικάσμιο από λόγους ανωτέρας βίας, διότι απεργούν οι δικαστικοί υπάλληλοι, διότι απέχουν οι δικαστές. Γιατί να μη τη μεταφέρει αυτεπάγγελτα το δικαστήριο σε κάποια επόμενη και στο πινάκιο να αναγράφεται «η νέα ημέρα συζήτησης», έστω και αν σημειώνεται εκ των υστέρων, δηλαδή ίσως να μην είναι έτοιμος ο δικαστής επί της έδρας να ξέρει ποια θα είναι εκείνη η δικάσμιος και οι διάδικοι να πληροφορούνται την αναβολή, τον προσδιορισμό της νέας δικασίμου από το πινάκιο και να ισχύει αυτό ως κλήτευση. Διότι σκεφθείτε, εκατό υποθέσεις με τριακόσιους εναγομένους πόση μεγάλη δαπάνη είναι για τις επιδόσεις, αλλά και για την εγγραφή στο πινάκιο. Είναι κάπι πάρα πολύ απλό και νομίζω ότι πρέπει να το δεχθείτε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία σαράντα έξι μαθητές και τρεις συνοδοί δάσκαλοι από το 30^ο Δημοτικό Σχολείο Αθήνας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μία πρώτη παρατήρηση, που αφορά το Προεδρείο της Βουλής. Μόλις τώρα πήρα την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής και έπρεπε μόνος μου, με δική μου πρωτοβουλία να την πάρω, που είναι εδώ κατατεθειμένη. Βεβαίως δεν έχω μελετήσει τις παρατηρήσεις της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυκλοφόρησε στις 30 Απριλίου η έκθεση, κύριε Υπουργέ, και έπρεπε οι υπηρεσίες σας να την έχουν αναζητήσει. Συνεχίστε, λοιπόν, την αγόρευσή σας, και μην μπαίνουμε σε τέτοια διαδικαστικά θέματα. Δεν έχετε δίκαιο, δεν μπορεί να ρίχνετε ευθύνες στις υπηρεσίες της Βουλής. Δική σας η ευθύνη. Προχωρήστε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εκφράζω την ικανοποίησή μου ότι οι παρατηρήσεις για τα είκοσι δύο άρθρα του πρώτου κεφαλαίου ήταν ελάχιστες, που σημαίνει ότι εκτός από τις χθεσινές κρίσεις επί της αρχής, στην κατάστρωση της ρύθμισης υπάρχει σε μεγάλο βαθμό συμφωνία. Θα αναφερθώ σε εκείνες τις κριτικές παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν. Πρώτα στο άρθρο 3 για τη διαδικασία της εξώδικης επίλυσης της διαφοράς. Εάν δεν ευοδωθεί αυτή η διαδικασία,

ρώτησε ο κ. Κατσαρός, επειδή ένας από τους δύο δικηγόρους δεν συνεργάζεται, ενώ έχουν κλείσει τη συνάντηση, δεν προσέρχεται.

Μα εδώ δεν αλλάζουμε τίποτα. Τις προθεσμίες αλλάζουμε εμείς. Ισχύει ότι προβλέπει σήμερα το άρθρο 214 Α'. Νομίζω ότι η λύση θα είναι πώς θα συνταχθεί εδώ πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας αυτής.

Δεν αλλάζουμε τίποτε σε αυτό. Είναι η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 214 Α'.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Υπάρχει παράλειψη και στην πολιτική δικονομία.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εμείς δεν επεμβαίνουμε στη διαδικασία αυτή, παρά μόνο για να αλλάξουμε τις προθεσμίες να τις εναρμονίσουμε στις νέες προθεσμίες τις οποίες εισάγουμε κατά το χρονικό διάστημα της προδικασίας. Η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 214 Α' προβλέπει και μονομερή δήλωση γι' αυτήν την περίπτωση άρα καλύπτεται από την ισχύουσα διάταξη.

Ως προς τις προθεσμίες έγινε πολλή κριτική ότι εδώ εισάγουμε ένα πολύπλοκο σύστημα και επιβαρύνουμε τους δικηγόρους με το να συμβουλεύονται πολύ συχνά την ατζέντα τους για να τηρούν τις προθεσμίες και μάλιστα πολύ χρόνο πριν από τη δικάσιμο. Νομίζω ότι οι προθεσμίες είναι λίγο πολύ όσες και με το ισχύον σύστημα, είναι μία παραπάνω. Έχουμε πρώτα την προθεσμία επίδοσης της αγωγής ένα μήνα μετά την κατάθεση της. Αυτό το έχουν ζητήσει και οι δικηγόροι. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης σχεδόν ομοφώνως ζήτησε να εισαχθεί αυτό το νέο σύστημα. Είναι σοβαρότερο και εν πάστη περιπτώσει είναι συνεπέστερο προς το σύστημα άσκησης της αγωγής. Υπό την ισχύουσα δικονομία η άσκηση της αγωγής γίνεται με δύο πράξεις την κατάθεση και την επίδοση. Στην πράξη δεν λειτουργεί αυτό. Κάποτε πρέπει να φέρουμε σε εναρμόνιση την προβλεψη στο νόμο και την πράξη για να μην υπάρχει αυτό το χάσμα, που έχουμε σήμερα.

Η δεύτερη προθεσμία είναι τρίαντα ημέρες για την κατάθεση των προτάσεων, τρίαντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο.

Η τρίτη προθεσμία είναι δεκαπέντε ημέρες πριν από τη συζήτηση για την προσθήκη αντίκρουση.

Η τέταρτη ημερομηνία είναι η δικάσμιος, συζήτηση κατά τη δικάσμιο.

Η πέμπτη είναι πέντε ημέρες μετά τη δικάσμιο για σχολιασμό της προφορικής συζήτησης.

Πόσες έχουμε σήμερα; Και σήμερα έχουμε ένα μήνα πριν την επίδοση της αγωγής, πέντε ημέρες πριν τη δεύτερη προθεσμία για τις προτάσεις, η δικάσμιος, προσθήκη αντίκρουση δύο ή τρεις ημέρες μετά. Τέσσερις προθεσμίες πάλι έχουμε αντί για πέντε. Και μάλιστα το μειονέκτημα στο ισχύον σύστημα είναι ότι οι περισσότερες προθεσμίες είναι συσσωρευμένες. Αυτό δείχνει μια προχειρότητα. Όλα γίνονται βιαστικά μέσα σε λίγες ημέρες. Αιφνιδιάζει ο εναγόμενος, πρωτοεμφανίζοντας τους ισχυρισμούς του, τον ενάγοντα. Γι' αυτό κατηγορούμεθα διεθνώς, όπως σας έχω πει και στην κοινοβουλευτική επιτροπή, ότι έχουμε ένα άδικο σύστημα που ευνοεί τον εναγόμενο, ο οποίος τουλάχιστον θα μάθει τους ισχυρισμούς του εναγόμενος ένα μήνα πριν, ενώ ο ενάγων μπορεί να μάθει τους ισχυρισμούς του εναγόμενο την τελευταία στιγμή. Όλα βιαστικά και τελευταία στιγμή, που είναι δείγμα προχειρότητας. Εμείς εκτείνουμε στο χρόνο αυτές τις προθεσμίες για λόγους μεγαλύτερης σοβαρότητας και προγραμματισμού και οι τέσσερις ημερομηνίες γίνονται πέντε. Εάν θέλει και ο δικηγόρος να λειτουργεί με μεγαλύτερη υπευθυνότητα πρέπει να σημειώνει αυτές τις πέντε αντί για τις τέσσερις σήμερα προθεσμίες στο ημερολόγιο του.

Στο άρθρο 5 πάλι ο κ. Κατσαρός έκανε την παρατήρηση ότι θα έπρεπε σε περίπτωση ματαίωσης της συνεδρίασης να μεταφέρονται αυτοδικαίως όλες οι υποθέσεις, που είχαν εγγραφεί στο πινάκιο της αρχής, στην κατάστρωση της ρύθμισης υπάρχει σε μεγάλο βαθμό συμφωνία. Θα αναφερθώ σε εκείνες τις κριτικές παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν. Πρώτα στο άρθρο 3 για τη διαδικασία της εξώδικης επίλυσης της διαφοράς. Εάν δεν ευοδωθεί αυτή η διαδικασία,

πρωτοβουλία των διαδίκων. Δεν έχουν ενδιαφέρονται οι διάδικοι να δικαστούν. Γιατί αυτές να μεταφερθούν; Σύστημα συζητητικό έχουμε, πρωτοβουλία των διαδίκων. Είναι περιττός κόπος να ξαναγράφονται.

Στο άρθρο 8 είχαμε ακούσει τις παρατηρήσεις σας στην κοινοβουλευτική επιτροπή και νομίζω ότι –πρέπει να το εκτιμήσετε– ανταποκριθήκαμε σε μεγάλο βαθμό προς τις κριτικές παρατηρήσεις. Η πρώτη παράγραφος που προβλέπει τους λόγους της αναβολής δεν διαφέρει από τη σημερινή διάταξη του άρθρου 241 παράγραφος 1. Στην ουσία επαναλαμβάνει το ίδιο.

Αφαιρέσαμε την πρόβλεψη ότι μόνη η συναίνεση των δύο διαδίκων δεν αποτελεί λόγο αναβολής. Εάν συγκρίνετε τις δύο παραγράφους του ισχύοντος ν.241 και του σχεδίου νόμου, θα δείτε ότι δεν υπάρχει κατά βάση διαφορά. Εξακολουθεί να θεωρείται ως λόγος αναβολής ο σπουδαίος λόγος κατά την κρίση του δικαστηρίου, για μια μόνο φορά.

Στη δεύτερη παράγραφο, ύστερα από τις παρατηρήσεις σας και τη συζήτηση στην κοινοβουλευτική επιτροπή, μετατρέψαμε την υποχρεωτικότητα της επιδίκασης της δικαστικής δαπάνης στον διάδικο, ο οποίος ζητεί την αναβολή σε δυνητική, σε μια δυνατότητα του δικαστηρίου. Το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει.

Ως προς το ύψος που προβλέπεται σήμερα να είναι ίσο προς το τριπλάσιο του ελάχιστου ορίου αμοιβής για την παράσταση προς συζήτηση, θα δεχόμουν, ύστερα και από την επιμονή σας, να προβλεφθεί ότι το τριπλάσιο αυτό, είναι το ανώτατο όριο. Να μη λέμε δηλαδή «ίσο προς το τριπλάσιο», να λέμε ότι «μέχρι το τριπλάσιο» μπορεί να επιδικάζεται η δικαστική δαπάνη σε βάρος εκείνου, που ζήτησε την αναβολή. Έτσι θα αφήσουμε τη δυνατότητα στον δικαστή να κρίνει εάν υπήρχε ανωτέρα βία ή αν ο σπουδαίος λόγος δεν είναι ανωτέρα βία, να εκτιμήσει τις συγκεκριμένες συνθήκες. Άρα το προτείνων από τώρα να γραφεί αντί «με αίτηση του αντιδίκου σε ύψος ίσο προς το τριπλάσιο»...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τροποποίηση κάνετε, κύριε Υπουργέ;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τροποποίηση της διατύπωσης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Να δοθεί γραπτώς για τα Πρακτικά, για να μη γίνει κανένα λάθος. Σας παρακαλώ αυτό να γίνεται πριν την φύπτοι. Ό,τι τροποποιήσεις θα κάνεται, να δοθούν εγκάρωγα για να περάσουν στα Πρακτικά και να μη γίνει κανένα λάθος. Έχει συμβεί πολλές φορές να μην είναι σαφές τι ειπώθηκε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα δοθεί και γραπτώς, κύριε Πρόεδρε, αλλά το λέων και προφορικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μπορείτε βέβαια να το πείτε και σεις, εγώ απλώς υπενθυμίζω να κατατεθεί γραπτώς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κύριου Υπουργού)

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ως προς το άρθρο 12...

Θα μου δώσετε λίγο χρόνο ακόμη, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, αλλά όχι απεριόριστο. Σε πέντε λεπτά, νομίζω ότι μπορείτε να ολοκληρώσετε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αν μου δίνατε δέκα λεπτά, κύριε Πρόεδρε, γιατί θέλω να απαντήσω σε όλες τις παρατηρήσεις των κυρίων Βουλευτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Καλώς, κύριε Σταθόπουλε, θα σας βάλω από την αρχή δέκα λεπτά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και θα προσπαθήσω, κύριε Πρόεδρε, να μην τα εξαντλήσω.

Για το άρθρο 12 και τις ένορκες βεβαιώσεις, ήθελα να διευκρινίσω ότι και αυτά τα αποδεικτικά μέσα που θα εκτιμώνται ελεύθερα από το δικαστήριο, θα υπόκεινται στις προθεσμίες υποβολής όλων των αποδεικτικών μέσων. Άρα πρέπει οι ένορκες βεβαιώσεις να κατατίθενται τριάντα μέρες πριν από τη δικάσημο. Και μόνο για την αντίκρουση, είναι δυνατόν νέες ένορκες βεβαιώσεις να κατατεθούν στη νέα προθεσμία δέκα

πέντε μέρες πιον.

Για το άρθρο 14 και ειδικά για τη ρύθμιση που αφορά τον όρκο, πολιτικό ή θρησκευτικό. Ασφαλώς δεν έχω καμία ενόχληση να αναφέρομαι στη θρησκεία. Έχω απλώς ευαισθησία, κύριε Κατσαρέ, για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ακόμη και όταν αφορά τους διαφωνούντες. Γιατί αυτό θα πει σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: Να λέω στον άλλον ότι διαφωνώ μαζί σου, διαφωνώ με τη θρησκεία σου –αν είναι μουσουλμάνος ή βουδιστής– αλλά θα αγωνιστώ για να έχεις τη διαφορετική σου άποψη. Και αν όλοι –που πιστεύω ότι ισχύει για όλους μας– σεβόμαστε τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να φροντίζουμε, ώστε να μην ενοχλούνται παρά συνείδηση οι πολίτες αυτής της χώρας.

Η ιεροεξεταστική ερώτηση του «Πεις μου τι πιστεύεις» ή «Δώσε τον όρκο και μόνο αν αποκαλύψεις τις θρησκευτικές σου πεποιθήσεις, απαλλάσσεσαι από την υποχρέωση να δώσεις το θρησκευτικό όρκο κατά το δύγμα της Ορθοδοξίας Εκκλησίας», είναι προσβολή της θρησκευτικής ελευθερίας και εξαναγκάζουμε τον πολίτη να δηλώσει δημοσία τι πιστεύει. Η άλλη άκρη...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Αυτό γίνεται και τώρα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι, δεν γίνεται αυτό τώρα. Δεν είναι υποχρεωμένος κανένας με το σύστημα το οποίο προβλέπουμε να αποκαλύψει τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις. Επιλέγει μεταξύ θρησκευτικού και πολιτικού όρκου. Αν επιλέξει τον πολιτικό όρκο, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι ή δεν μπορεί να είναι χριστιανός ορθόδοξος ή να ανήκει σε οποιαδήποτε άλλη θρησκεία. Απλώς επιλέγει τον πολιτικό όρκο.

Τώρα για την παρατήρηση από την άλλη άκρη, την παρατήρηση του κ. Σκυλλάκου ότι ...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Υπουργέ ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κατσαρέ, δεν μπορεί να συνεχίσουμε τη συζήτηση του νομοσχεδίου με διαλογική συζήτηση δική σας και του κυρίου Υπουργού. Και μάλιστα να ανοίξουμε θέματα τώρα σε σχέση με την Ορθοδοξία. Γίνεται έχω από την Αίθουσα ό,τι γίνεται με την επίσκεψη του Πάπα μη μεταφέρουμε και στην Αίθουσα αντιπαράθεση περί τα εκκλησιαστικά!

Να μείνουμε αυστηρά στο περιεχόμενο του νομοσχεδίου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Να αφήσετε τους υπαινιγμούς ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ. Κανέναν υπαινιγμό δεν έκανε, κύριε Κατσαρέ, και έρετε το χαρακτήρα μου και την εκτίμηση που σας έχω. Δεν έκανα κανέναν υπαινιγμό και αναφέρθηκα στη διαλογική συζήτηση που έγινε με τον κύριο Υπουργό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ να αφήσετε τους υπαινιγμούς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ να μην ανοίξουμε άλλα μέτωπα, καθίστε και τηρήστε τον Κανονισμό. Δεν θα κάνει κακό!

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Ακούστηκε και αντίθετη παρατήρηση από την άλλη άκρη, εκ μέρους του κ. Σκυλλάκου ότι πρέπει να εισαχθεί υποχρεωτικά μόνο ο πολιτικός όρκος και να μην υπάρχει ευχέρεια να δίνεται θρησκευτικός όρκος. Νομίζω ότι εδώ δεν μπορούμε να εμποδίσουμε εκείνον ο οποίος ορκίζεται και ο οποίος θέλει να δώσει θρησκευτικό όρκο, διότι έτσι μόνο αισθάνεται ότι δεσμεύεται να πει την αλήθεια. Και αυτό ισχύει σε όλες τις χώρες. Επιλέγουν οι μάρτυρες μεταξύ πολιτικού και θρησκευτικού όρκου. Εκτός του ότι έχει λεχθεί ότι για έναν χριστιανό ορθόδοξο, για παράδειγμα, τότε μόνο θα υπάρχει η εγγύηση ότι θα πει την αλήθεια όταν του κινητοποιήσουμε τη θρησκευτική του συνείδηση, δίνοντας θρησκευτικό όρκο.

Εδώ θέλω να κάνω την παρατήρηση, κύριοι Βουλευτές, ότι έχω ζήσει πολλές περιπτώσεις όταν ήμουν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και όρκιζα πτυχιούχους όπου χριστιανοί ορθόδοξοι πρόβαλλαν αντίρρηση να δώσουν τον όρκο επικαλούμενοι το Ευαγγέλιο και τη γνωστή ρήση «μη ομισσαί όλως». Δηλαδή κάποια άλλη άποψη πολύ δογματική χριστιανική απορρίπτει τον όρκο, διότι βρίσκει ότι προσκρούει σε ρητές αναφορές του

Ευαγγελίου.

Για το άρθρο 17: Και εδώ έγινε πολύ κριτική για την προβλεπόμενη διαδικασία φιλτραρίσματος των αιτήσεων αναιρέσεως στον Άρειο Πάγο. Το συμβούλιο, το οποίο θα κρίνει τις αιτήσεις αναιρέσεως, θα τις απορρίψει αν είναι απαράδεκτες ή προδήλως αβάσιμες. Ειπώθηκε ότι το «προδήλως αβάσιμες» είναι ένα κριτήριο λίγο πιο ρευστό και δίνει την ευχέρεια ή τη δυνατότητα στο τριμελές συμβούλιο ίσως βιαστικά, πρόχειρα να απορρίψει μια αίτηση αναιρέσεως. Διαφωνούμε. Με μόνο το «απαράδεκτο» δεν πετυχαίνουμε αυτό που θέλουμε να πετύχουμε. Υπάρχουν πολλές εξόφθαλμα αβάσιμες -παραδεκτές μεν αλλά αβάσιμες- αιτήσεις αναιρέσεως που μπορεί από τα έγγραφα και μόνο να το διαπιστώσει και ένας μόνο δικαστής. Για παράδειγμα, η αίτηση αναιρέσεως επικαλείται κάτι το οποίο δεν είχε προβλεφθεί ως ισχυρισμός στα δικαστήρια της ουσίας. Δεν είναι προδήλως αβάσιμη; Μπορεί να προχωρήσει αυτό όταν φέρνει καινούριους ισχυρισμούς με το λόγο αναιρέσεως; Καινούριους ισχυρισμούς. Μπορεί να φέρει καινούριους ισχυρισμούς στον Άρειο Πάγο; Και είναι εξόφθαλμο. Πώς είναι δυνατόν να προχωρήσει αυτή η διαδικασία; Και ένας αρεοπαγίτης θα μπορούσε να το διαπιστώσει αυτό ή άλλα σοβαρότατα λάθη. Το «απαράδεκτο» υπό την αυστηρή νομική έννοια δεν καλύπτει πολλές άλλες περιπτώσεις που εξόφθαλμα -το επανάλαμβάνων από τον οποιοδήποτε νομικό ...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πόσες νομολογιακές αμφισβήτησεις έχουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ, κύριε Παυλόπουλε, δεν θα τελειώσουμε έτσι.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Νομίζω δεν θα κερδίζαμε τίποτα αν προδήλως αβάσιμες -νόμω αβάσιμες, που προκύπτει το «προδήλως αβάσιμο» από το έγγραφο- αιτήσεις τις αφήναμε να πηγαίνουν στο ακροατήριο και όταν έχουμε την εγγύηση ότι αυτό θα το κρίνουν πρώτον ο εισηγητής και δεύτερον τρεις αρεοπαγίτες ανάμεσά τους ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής πρόεδρου και οι άλλοι δυο. Τέσσερις δηλαδή αρεοπαγίτες θα κρίνουν και θα δουν ότι είναι προδήλως αβάσιμα. Επομένως πρέπει να διατηρηθεί και αυτό.

Τώρα, στην περίπτωση που επιμένει ο αναιρεσίων, προβλέπεται το παράβολο από εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές. Έχετε τη γνώμη ότι είναι πολύ υψηλό το ανώτατο όριο του ενός εκατομμύριου δραχμών. Ο Άρειος Πάγος θα το κρίνει αυτό. Δεν είναι απαραίτητο να φθάσει έως εκεί υψηλά, αλλά δεν θα είχα αντίρρηση, ύστερα από τη συζήτηση που έγινε, να το μειώσουμε στο μισό, στις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές, δηλαδή από εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές. Προτείνω να αλλάξει. Ίσως θα πρέπει να προσθέσουμε μία διάταξη, που να λέει ότι με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ή των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, μπορεί να αναπροσαρμόζεται αυτό, γιατί αύριο μπορεί να είναι εκτός πραγματικότητας.

Ως προς την παρατήρηση του κ. Παυλόπουλου ότι δεν θα μπορούν να μετέχουν στη σύνθεση του Τμήματος, όταν δικάζεται στα ακροατήρια η υπόθεση, τα μέλη του Συμβουλίου που απέρριψαν την αίτηση αναιρέσεως, συμφωνώ ότι έτσι είναι. Υπάρχει η νομολογία, η απόφαση Procola του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Δεν θα εφαρμοσθεί αυτό; Δεν θα το φροντίσουν ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου ή ο Πρόεδρος του Τμήματος να μην ορίσει τους ίδιους; 'Άν θέλετε να γραφτεί ρητώς, να γραφτεί ρητώς -δεν έχω αντίρρηση- ότι στη σύνθεση δικαστηρίου δεν μετέχουν τα μέλη του Τριμελούς Συμβουλίου που απέρριψαν την αίτηση της αναιρέσεως.

Κύριε Παυλόπουλε, υπάρχει και το πρόβλημα του εισηγητή. Δεν είπατε αν θέλετε να αποκλείσετε και τον εισηγητή.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι αυτονότο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θέλετε να αποκλείσετε και τον εισηγητή.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ναι, αλλά προσέξτε, ο εισηγητής σήμερα μετέχει στη σύνθεση του

Αρείου Πάγου, δεν αποκλείεται, κάνει την εισήγηση, η οποία μπορεί να είναι απορριπτική.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το να εισηγείται, δεν δημιουργεί πρόβλημα. Το να λαμβάνει απόφαση δημιουργεί πρόβλημα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έχω δύο παραπτήρεις.

Χθες η κα Παπακώστα έφερε μία πρόταση, μου την έδωσε και την βρίσκω λογική για το άρθρο 660 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Είναι διαδικασία για τις μισθωτικές διαφορές, επανεγκατάσταση στο μίσθιο. Προβλέπεται ότι αν εξαφανισθεί η απόφαση που έχει διατάξει την απόδοση του μισθίου, μπορεί να ζητηθεί η επανεγκατάσταση στο δικαστήριο, που εξαφανίζει την απόφασή του στο μίσθιο. Αν δεν ζητηθεί στο δικαστήριο, που εξαφανίζει την απόφαση, μπορεί με αγωγή να ζητηθεί η επανεγκατάσταση. Και αυτή η άσκηση της αγωγής είναι απρόθεσμη. Η κα Παπακώστα προτείνει ότι η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε τρίμηνο από την ημέρα που η δικαστική απόφαση ...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Δεν μπορεί η άσκηση της αγωγής να είναι απρόθεσμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Ακριβάκη, θα πάρετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Παυλόπουλε, σας παρακαλώ! Κύριε Υπουργέ, ανοίξαμε ένα κακό προηγούμενο. Δεν γίνεται έτσι η συζήτηση στη Βουλή. Παρακαλώ να πείτε τι δέχεσθε. Αν θέλετε διευκρινίσεις, να πάρουν το λόγο κανονικά οι συνάδελφοι και να ομιλήσουν. Διαφορετικά, δεν θα προχωρήσουμε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Την πρόταση αυτήν τη δέχομαι και προτείνω στο άρθρο 20 να προστεθεί και αυτή η παράγραφος ότι η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε τρίμηνο, να μην είναι απρόθεσμη, γιατί διαφορετικά θα είχαμε μόνο τα μακρά όρια της παραγραφής.

Η τελευταία παρατήρηση αφορά τη μεταβατική διάταξη. Προβλέπουμε ότι για όσες αγωγές προσδιορίζεται δικάσιμος μετά τη 15η Σεπτεμβρίου, ισχύει το νέο σύστημα. Γ' αυτές για τις οποίες έχει προσδιορισθεί η δικάσιμος πριν από την ημέρα δημοσίευσης του νόμου, θα ισχύει το παλιό σύστημα. Και έχουμε στην παράγραφο 2 του άρθρου 22 προβλέψει και μία ενδιάμεση λύση για τις υποθέσεις των οποίων η δικάσιμος προσδιορίζεται μετά τη δημοσίευση αυτού του νόμου, έως τις 15 Σεπτεμβρίου. Δέχομαι ύστερα από την κριτική που άκουσα, να εξαφανίσουμε αυτήν την ενδιάμεση περίπτωση, για να μην περιπλέξουμε τα θέματα. Αν ο νόμος δημοσίευθεί μέσα στον Μάιο θα πρόκειται μόνο για τις δικασίμους του Ιουνίου. Εμείς είχαμε την αισιοδοξία, επειδή είχαμε τελειώσει την επεξεργασία του νομοσχεδίου τέλος Δεκεμβρίου, ότι θα γινόταν η συζήτηση στη Βουλή νωρίτερα και θα είχαμε πολύ μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μπροστά μας. Άρα προτείνω την κατάργηση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 22 με μία αναδιατύπωση την οποία θα υποβάλω εγγράφως. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Γιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Έδωσα ήδη το λόγο στον κ. Γιαννόπουλο. Μετά μου ζητήσατε το λόγο επί προσωπικού.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, να εφαρμόσετε τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εντάξει, κύριε Κατσαρέ, θα τον εφαρμόσω. Να πάρει το λόγο ο κ. Γιαννόπουλος, αφού τον έδωσα ήδη. Έτσι δεν είναι το σωστό;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Το σωστό είναι αυτό που λέει ο Κανονισμός, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει υποχωρώ, μόνο για τον κ. Γιαννόπουλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Είχα δώσει το λόγο στον κ. Γιαννόπουλο, πριν θέσετε αυτό το θέμα, κύριε Κατσαρέ. Γνωρίζετε ότι εφαρμόζω καλώς τον Κανονισμό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Από εφαρμογή, άλλο τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Στην προκειμένη περίπτωση αναφέρομαι. Δεν θέλω γενικότερη αποδοχή, κύριε Κατσαρέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Στην προκειμένη περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ορίστε, κύριε Γιαννόπουλε, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν μπόρεσα χθες να είμαι στην έναρξη της συζήτησεως του νομοσχεδίου αυτού, γιατί, όπως γνωρίζετε, είχαμε Κοινοβουλευτική Ομάδα. Πού έπρεπε να πάμε; Να πάμε στην Κοινοβουλευτική Ομάδα ή να έρθουμε εδώ; Το «εδώ» έχει και μία ευκολία παράτασης της προθεσμίας διασκέψεως, όσον αφορά το αίτημα να μιλήσω.

Όταν συνεζητείτο το νομοσχέδιο αυτό στη Διαρκή Επιτροπή, είχα κάνει μία φιλική σύσταση στον Υπουργό της Δικαιοσύνης -στο φίλο, εγώ εξακολουθώ να τον θεωρώ φίλο, άλλο αν τώρα μαλώνουμε με αυτά και θα μαλώσωμε και σκληρότερα αργότερα, όταν έμαθα ότι στα Χανιά σφάζονται παραδείγματος χάρη, για τη μεταφορά του Εφετείου στο Ηράκλειο, εγώ ήμουν χαρός τόσο καιρό που το κρατούσα το θέμα και πρέπει να τα δούμε αυτά τα πράγματα γενικότερα- να μη μας ανοίγει άλλη μία πληγή με το Νομό των Χανίων το Υπουργείο Δικαιοσύνης! Τα πήρε όλα ο κ. Μητσοτάκης από και για το Ηράκλειο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Γιαννόπουλε...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Σε παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κι εγώ σας παρακαλώ. Συνεχίστε στο θέμα μας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Θέλω να δώσω μία εξήγηση. Εγώ κρατούσα το θέμα, όπως το κρατούσα. Είχαν συμφωνήσει όλοι, λέγαμε, άσε να το δούμε, εν πάσῃ περιπτώσει άνοιξε ένα θέμα, θα το δείτε αργότερα.

Για το νομοσχέδιο: Εγώ είχα παρακαλέσει και είχα πει στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή «κύριε Υπουργέ, δεν περνάει αυτό το νομοσχέδιο». Όταν το αποκηρύσσουν οι ενώσεις που ρωτήθηκαν από μένα, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, η Συνομοσπονδία Δικαστικών Υπαλλήλων, η Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους, που οι Εκπρόσωποι ρωτήθηκαν από μένα και δεν το δέχονται. Και είπα δεν περνάει. Έχει πάρα πολλές διατάξεις, οι οποίες ανατρέπουν ορισμένα πράγματα και θα αναφερθώ σ' αυτές.

Καταργείται η προδικαστική απόφαση. Θα έλεγε κανείς ότι σε ορισμένες μικρές δίκες μπορεί να καταργηθεί. Τι θα γίνει με μία μεγάλη δίκη, μεγάλου αντικειμένου, μεγάλων οργανισμών, με πολλούς μάρτυρες, που αν αρχίσει δεν θα τελειώσει ούτε σέ ένα μήνα; Έχω τέτοιες περιπτώσεις που συζητήθηκαν στα Πρωτοδικεία. Άντε, λοιπόν, να την πας στο ακροατήριο. Θα κρατηθεί η αίθουσα δεν ξέρω για πόσο καιρό, οι δικηγόροι για πόσο καιρό, οι μάρτυρες πόσο καιρό, θα ασχολείται ο Τύπος πόσο καιρό με μία δημόσια συζήτηση. Σε τέτοιες μεγάλες υποθέσεις θα έπρεπε οπωσδήποτε να υπάρχει κάποια μέριμνα εξαιρέσεων. Διότι όταν μαλώνει παραδείγματος χάρη ένας μεγάλος επιχειρηματίας με τη σύμβαση της «SOFTEX», πώς θα γίνει αυτή η δίκη να τελειώσει στην προφορική συζήτηση, που θα κρατήσει δεκαπέντε ή είκοσι ημέρες; Και πόσες θα εγγράφονται στα πινάκια; Πόσες θα δικάζονται την ημέρα;

Δεύτερον, αυτό το θέμα της τριμελούς επιτροπής από αρεοπαγίτες που θα προκρίνουν τις αιτήσεις αναιρέσεως πώς θα τους κάνουμε διοικητική επιτροπή κατάργησης της δικονομίας; Θα καταργήσουμε τη διαδικασία της δίκαιης δίκης; Δηλαδή οι τρεις δικαστές θα αποφαίνονται ότι είναι απαράδεκτες οι αιτήσεις αναιρέσεως, διότι έχουν λόγους, διότι, διότι, διότι. Θα ήταν προτιμότερο δηλαδή, όταν κρίνονται απαράδεκτες να μπαίνει κάποια ακριβότερη δικαστική δαπάνη, θα έλεγε κανείς ή αυστηρότερη, αλλά όχι να μπει μία διοικητική επιτροπή, ανεξέλεγκτη ερήμην των διαιδίκων να κρίνει τις αιτήσεις αναιρέσεως και όσες κρίνει ως νόμιμα βάσιμες ή ουσία βάσιμες, δεν ξέρω πώς θα περνάνε στο ποινικό τμήμα ή στην όλομέλεια του Αρείου Πάγου. Αυτά είναι απαράδεκτα. Είναι νόθευση της

λειτουργίας της δίκαιης δίκης, νόθευση της δικαιοσύνης ολόκληρης πάνω σε αυτά.

‘Ακουσα κάτι βαριές δικαστικές δαπάνες στην περίπτωση όπου ένας πολίτης χάσει μία δίκη. Εξοντωτικές. Πού βρισκόμαστε; Θα απαγορεύσουμε τον πολίτη να προσφύγει στη Δικαιοσύνη της πατρίδας του;

Ναι, ισχύει στη Γαλλία, ισχύει στην Αγγλία, δεν ξέρω εάν ισχύει στην Αμερική. Δεν τα ξέρω τα συστήματα του άλλου κόσμου. Εκεί όμως είναι δικαστές που έκινούν την υπόθεση από την αρχή. Δεν πάνε όλοι στα δικαστήρια, διότι τα θέματα έχουν λυθεί νομολογιακά. Υπάρχει το κράτος δικαίου εκεί, υπό την έννοια ότι σέβονται όλοι το νόμο, από τον ανώτατο άρχοντα μέχρι τον πολίτη της τελευταίας εσχατιάς της χώρας. Εδώ όμως θα θεωρήσει ο ελληνικός λαός ότι εμείς τον εμποδίζουμε να προσφύγει στη δικαιοσύνη. Του καταργούμε ένα συνταγματικό δικαίωμα καταφυγής στη δικαιοσύνη να βρει το δίκιο του!

Παίρων τρία βασικά θέματα για να παραπονεθώ και για κάποιο άλλο. Εγώ, ως Υπουργός της Δικαιοσύνης, όπως τα βρήκα δηλαδή, κατά τα ειωθότα, όταν έκανα ένα νομοσχέδιο, το έστελνα στον προηγούμενο Υπουργό της Δικαιοσύνης, όποιος ήταν, το έστελνα στην κα Μπενάκη, το έστελνα στα κόμματα, το έστελνα παντού, αλλά ρωτούσα και τον προηγούμενο Υπουργό Δικαιοσύνης τι γνώμη έχει γι' αυτά. Τώρα βρεθήκαμε εμείς να λύσουμε τα πάντα; Χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των κομμάτων της Βουλής.

Και άκουσα στο υπουργικό συμβούλιο ότι με απόφαση τώρα θα επιταχυνθούν οι δίκες, ώστε να λύσουμε αυτά τα προβλήματα που χρονίζουν τόσο καιρό. Θα το δείτε στην πράξη ότι δεν τραβάνε. Και καλά θα ήταν αυτό το νομοσχέδιο να το αφήναμε και να το ξανασυζητούσαμε, να δούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε κλπ.

Αλλά το έφεραν. Εντάξει. Και ο κύριος Υπουργός δεν άκουσε και ο κύριος Γενικός Γραμματέας, ο οποίος κάθε τόσο μιλάει στο αυτή του Υπουργού και φαίνεται να έχει την πρωτοβουλία, έχω άλλα θέματα με τον κύριο Γενικό Γραμματέα. Φύλτατος και ο κύριος Γενικός Γραμματέας και εξακολουθώ να τον θεωρώ φίλο και ζέρουν ότι είναι και οι δύο φίλοι μου.

Πλην όμως πρέπει ορισμένες αλήθειες να τις δούμε. Δεν έχετε το αλάθητο, δεν έχετε αποκλειστικά τη σοφία. Ενώ - παραδείγματος χάριν- έλεγαν οι αρχαίοι ημών πρόγονοι - «άνθρωποι είμαστε, κάνουμε λάθη και δεν τα ξέρουμε όλα».

Τριάμια χρόνια ήμουν Υπουργός Δικαιοσύνης. Δεν ακούστηκε τίποτα. Εγώ πέρασα τη συνθήκη Σένγκεν, άλλη «συνθήκη» πέρασα το νόμο για την προστασία του ατόμου κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Άνοιξε όμως το θέμα με τις ταυτότητες, άνοιξε το θέμα με τα ΑΕΙ και με τα ΤΕΙ κλπ και άλλα θέματα, άλλος αρμόδιος Υπουργός εκεί. Δεν λέω ότι φταίει ο κ. Γιαννίτσης για τα άλλα θέματα, που εδώ κάναμε όπισθεν ολοταχώς και τα πήραμε όλα πίσω.

Συζητούσαμε προηγουμένως, προτού καταθέσουμε το νομοσχέδιο με τους προηγούμενους. Εγώ είπα στον φίλο μου τον Τάσο τον Γιαννίτση: «Τάσο, δεν περνάει. Ήμουν Υπουργός Εργασίας 5 περίπου χρόνια με διακοπές, έπρεπε να με ρωτήσεις». Συζητήσαμε πάντως και ξανασυζητήσαμε, τον βοήθησα και βοήθησα, κύριε Πρόεδρε, ότις ξέρετε και στη πρώτη φάση και στη δεύτερη φάση και νόμιζα ότι θα τελειώνε το θέμα, όταν είπε «το βάζω στο ψυγείο, το παγώνω, ελάτε να κουβεντιάσουμε από την αρχή». Τι να τους κάνουμε; Μακάρι να άκουγαν όλοι οι Έλληνες. Δεν ακούνε οι περισσότεροι και βρίσκουμε και τον μπελά μας,

Αυτά ήθελα να τονίσω ενώπιον του Σώματος και να με θυμάστε, εάν προχωρήσει ένα βήμα κάθε διάταξη, να μου γράψετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κατσαρέ, οφείλω να σας δώσω το λόγο τώρα. Σε τι συνίσταται το προσωπικό θέμα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Θα σας πω αμέσως, κύριε Πρόεδρε. Κάποια στιγμή που μιλούσε ο κύριος Υπουργός, του έκανα ένα ερώτημα, που είναι ακριβώς συναφές με το περιεχόμενο μιας διάταξης. Τον ρώτησα συγκεκριμένα πώς, αφού θα ρωτήσει ο

πρόεδρος του δικαστηρίου εάν θέλει να δώσει ο μάρτυρας θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο, εάν πει ο μάρτυρας ότι θέλει να δώσει θρησκευτικό όρκο, δεν πρέπει στη συνέχεια ο πρόεδρος να του πει: «Τι θέλεις; Το Ευαγγέλιο για να ορκιστείς ή το Κοράνι».

Εσείς, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτήν τη διακοπή τη δική μου που δεν απάντησε ο κύριος Υπουργός, θα υποχρεωθεί όμως τελικά να απαντήσει, υπάρχει και δευτερολογία, απευθυνθήκατε σε εμένα και μου είπατε ότι «αυτά τα οποία συμβαίνουν έξω από τη Βουλή», προφανώς εννοώντας τις διαδηλώσεις ή για το ασφαλιστικό ή για τον Πάπα που έρχεται, «μην τα μεταφέρετε μέσα στην Αίθουσα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ, δεν υπάρχει θέμα προσωπικό. Το καταλαβαίνετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Θα απαντήσετε. Δεν θέλετε να σας πω ποιο είναι το θέμα το προσωπικό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν υπάρχει θέμα προσωπικό. Σας παρακαλώ. Τώρα το δημιουργείτε εσείς. Η παρατήρησή μου...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ έχω το λόγο. Εσείς δεν μου το δώσατε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Για ένα λεπτό, τελειώσατε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Γιατί δεν με αφήνετε να ολοκληρώσω;

Θέλω, λοιπόν, να μου απαντήσετε γι' αυτό το οποίο είπατε, που μάλλον για μένα είναι βέβαιο ότι με αφορούσε και με αδικεί και με προσβάλλει, ότι μεταφέρω ότι, γίνεται έξω από τη Βουλή. Ασκώ τα καθήκοντά μου όπως ορίζει ο Κανονισμός της Βουλής.

Και εάν διέκοψα τον κύριο Υπουργό, απλώς θέλησα να του υπενθυμίσω ότι οφείλει μία απάντηση και σ' αυτό το θέμα. Εάν δεν με αφορούσε και μου πείτε τι άλλο εννοούσατε, βεβαίως δεν υπάρχει προσωπικό. Εφόσον όμως απευθυνθήκατε σε μένα, βεβαίως δημιουργήσατε προσωπικό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν υπάρχει προσωπικό θέμα και είναι σαφές, δύοτι το Προεδρείο σάς είχε κάνει επανειλημένα συστάσεις να σταματήσετε τη διαλογική συζήτηση και σε αυτό το ζήτημα αναφέρθηκε. Σας παρακαλώ, λοιπόν! Νομίζω ότι και με αυτό που σας λέω –εκεί. Στη διαλογική συζήτηση αναφερόταν το Προεδρείο- έχει έκασταρίσει το θέμα. Παρακαλώ, λοιπόν, για να συνεχίσουμε τη συζήτηση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Δεν θέλω να σχολιάσω την απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ., κ. Ακριβάκης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να κάνω τρεις παρατηρήσεις και θα παρακαλούσα θερμά να τις λάβετε υπόψη σας.

Στο άρθρο 7: Κύριε Υπουργέ, αναμφισβήτητα η διαδικασία που καθιερώθηκε στο μονομελές πρωτοδικείο είναι απολύτως επιτυχής. Έχει επικριτηθεί απ' όλα τα κόμματα, απ' όλους τους ομιλητές, που μίλησαν και στη Διαρκή Επιτροπή και εδώ και απ' όλους τους δικηγόρους. Δεν βρίσκω, λοιπόν, το λόγο αυτήν την τόσο επιτυχημένη διαδικασία να την αλλοιώσουμε. Και εννοώ την καθιέρωση προθεσμίας τριάντα ημερών στους διαδίκους, να καταθέσουν προτάσεις προ τριάντα ημερών ενώπιον του μονομελές πρωτοδικείου. Αυτή η διαδικασία να ισχύσει μόνο για το πολυμελές πρωτοδικείο και όχι να γίνει και για το μονομελές πρωτοδικείο, που δεν υπάρχει σήμερα. Δεν υπάρχει κανένας λόγος αυτήν τη στιγμή μια επιτυχημένη διαδικασία να την αλλοιώσουμε. Δεν το καταλαβαίνω αυτό το πράγμα. Όλοι το επικροτούν. Δεν ζήτησε κανείς να αλλάξει αυτό το πράγμα. Γιατί να το αλλάξουμε; Για να δημιουργήσουμε προβλήματα; Δεν έχει νόημα. Όλοι λέμε άριστη η διαδικασία στο Μονομελές, όλοι οι δικηγόροι.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν το λένε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Δεν το λένε; Οι πάντες, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν

είναι καθόλου άριστη. Θα σας απαντήσω μετά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Αν μου επιτρέπετε, κύριε Υπουργέ, το λένε όλες οι πτέρυγες της Βουλής οι οποίες, εν πάσῃ περιπτώσει, κάτι αντιπροσωπεύουν. Πώς να το κάνουμε; Έχουμε και εμείς γνώση του αντικειμένου, ερχόμαστε και εμείς σε επαφή με δικηγόρους, με τους πάντες.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Στη Διαρκή Επιτροπή γιατί δεν το λέγατε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Το είπαν όλοι, κύριε Υπουργέ, στη Διαρκή Επιτροπή. Γ' αυτό επανέρχομαι αυτήν τη στιγμή σε αυτό το θέμα. Απ' όλους επιτηνέθηκε η διαδικασία ενώπιον του Μονομελούς και είπαν όλοι ότι είναι αριστη. Να την αλλοιώσουμε, γιατί; Για να δημιουργήσουμε πάλι προβλήματα; Δείτε το σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

Το δεύτερο θέμα που θα ήθελα να θέσω είναι στο άρθρο 17. Θα παρακαλούσα θερμά τα παράβολα, γι' αυτόν που ηττάται, το διάδικο, να μειωθούν εις το ήμισυ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πόσο;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Στο ήμισυ, από ένα εκατομμύριο (1.000.000) στις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000).

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μα το είπα ήδη.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Το είπατε; Με συγχωρείτε, κύριε Υπουργέ, δεν ήμουν εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εδώ ήσασταν, κύριε Ακριβάκη, όταν το είπε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εδώ ήσαστε. Το Προεδρείο παρακολουθεί.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Τότε μπορεί να μην παρακολουθούσε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συζητούσατε για τα Χανιά όμως...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Όχι, εγώ δεν συζητούσα για τα Χανιά. Δεν με ενδιαφέρουν τα Χανιά. Άλλα με ενδιαφέρουν εμένα.

Εν πάσῃ περιπτώσει, έρχομαι στο άρθρο 22. Κύριε Υπουργέ, και στο άρθρο 22 για να μη δημιουργηθούν παρεξηγήσεις και για να μην υπάρχει συσσώρευση στο ακροατήριο, θα έλεγα εκεί που έχουν εκδοθεί προδικαστικές αποφάσεις προς της ενάρξεως εφαρμογής του νόμου να συνεχισθεί το παλαιό σύστημα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έτσι είναι.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Δεν είναι έτσι, κύριε Υπουργέ. Για τις προδικαστικές -λέει -εφαρμόζεται το άρθρο 12 του παρόντος νόμου .«Οι αποδείξεις διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του παρόντος νόμου ενώπιον του δικαστηρίου που εξέδωσε την προδικαστική απόφαση». Όχι! Θα έχουμε συσσώρευση.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το αλλάζα και αυτό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Εντάξει συγγνώμη, κανένα πρόβλημα. Αν το αλλάζετε, εντάξει.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Θέλετε κάτι να προσθέσετε;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θέλω να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εισερχόμαστε στο στάδιο των δευτερολογών.

Κύριε Παπαγεωργίου, θέλετε να δευτερολογήσετε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Λυκουρέζο, θέλετε να δευτερολογήσετε επί των άρθρων;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Θέλει κάποιος κύριος συνάδελφος επί των άρθρων να δευτερολογήσει;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ορίστε, κύριε

Κατσαρέ, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Υπουργέ, ο κ. Ακριβάκης σας έθεσε ένα θέμα που είναι πάρα πολύ σοβαρό, της διατήρησης της διαδικασίας ενώπιον του Μονομελούς όπως έχει και της μη υπαγωγής και του Μονομελούς στη διαδικασία της κατάθεσης των προτάσεων, όπως εισάγεται.

Αν φάσατε στο σημείο να ζητήσετε να επεκταθεί η διαδικασία η προφορική ενώπιον και του πολυμελούς πρωτοδικείου είναι γιατί απεδείχθη επιτυχημένη η τηρούμενη μέχρι τώρα διαδικασία ενώπιον του Μονομελούς. Αν δε σκεφθείτε ότι οι υποθέσεις που εισάγονται είναι ελάσσονος σημασίας στο Μονομελές, μερικές μάλιστα έχουν πάρα πολύ μικρό αντικείμενο, όλη αυτή η διαδικασία προ τριάντα ημερών, προ δεκαπέντε ημερών, ανταγωγές προ σαράντα πέντε ημερών, νομίζω ότι δημιουργεί τεράστιο πρόβλημα.

Δεν είναι ακριβές ότι δεν σας ζητήθηκε και στη Διαρκή Επιτροπή η διατήρηση της διαδικασίας, όπως έχει μέχρι τώρα στο Μονομελές.

Νομίζω, λοιπόν, ότι έχετε αρκετό χρόνο και να το σκεφθείτε και να διατηρήσετε τη διαδικασία.

Έρχομαι στο θέμα του θρησκευτικού όρκου. Κύριε Υπουργέ, όταν είναι σαφές, σαφέστατο το ερώτημα οφείλετε να δώσετε κάποια απάντηση. Γιατί αποφεύγετε να τη δώσετε;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν σας απάντησα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Δεν απαντήσατε.

Σας είπα: Ο πρόεδρος ερωτά το μάρτυρα αν θέλει να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο και απαντά ο μάρτυρας ότι θέλει να δώσει θρησκευτικό όρκο και υποτίθεται ότι είναι ένας πρόεδρος πρωτοδικών της Ξάνθης ή της Ροδόπης, τι θα κάνει ο πρόεδρος του δικαστηρίου, ο ερωτών. Δεν θα τον ρωτήσει, αφού θέλει θρησκευτικό όρκο, τι θέλει να του προσκομίσει για να ορκιστεί επ' αυτού, το Ευαγγέλιο ή το Κοράνι;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα τον ρωτήσει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Άρα λοιπόν, έμμεσα τον ρωτάει για τη θρησκεία του.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ)

Εσείς που είσθε τόσο πολύ ευαίσθητος στο θέμα των ταυτοτήτων για να μη γίνεται αυτό το ερώτημα, αυτός ο εξεταστικός τρόπος ερωτήματος όπως είπατε, για τη διερεύνηση του θρησκεύματος, εδώ πώς όλα αυτά τα καταπίνετε και δίνετε το δικαίωμα στον πρόεδρο να ρωτά για τη θρησκεία, την οποία στο προηγούμενο άρθρο στο 407 την καταργείτε; Αυτό είναι το ερώτημα. Θα κάνει αυτή την ερώτηση, θα διερευνήσει το θρήσκευμα, ναι ή όχι; Πώς εσείς, το μέλος της Επιτροπής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων με ένα σωρό εισηγήσεις πάνω σε αυτό το σημείο, όλα αυτά τα εγκαταλείπετε τώρα και επιτρέπετε να ρωτά και αυτό το θέμα;

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Κουβέλη, έχετε το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Κύριε Υπουργέ, είναι ακριβές ότι στη Διαρκή Επιτροπή είχε τεθεί το θέμα της εξαίρεσης από τις ρυθμίσεις του μονομελούς. Είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι και οι δικηγορικοί σύλλογοι έχουν ταυτόσημη άποψη με αυτή που διατυπώθηκε λίγο πριν από το συνάδελφο τον κ. Ακριβάκη.

Θέλω και εγώ να ενώσω τη φωνή μου και να σας πω –αν θέλετε αξιολογήστε αυτά που ακούτε, λόγος εμπειρίας είναι ότι η διαδικασία στο μονομελές έχει κριθεί επιτυχημένη, κύριε Πρόεδρε. Δεν χρειάζεται να αλλάξει η διαδικασία στο μονομελές. Εγώ θα σας ζητούσα να το σκεφθείτε. Διαπιστώνετε ότι υπάρχει μία ομόθυμη άποψη για να αποσύρετε τη σχετική ρύθμιση, η οποία αφορά στο μονομελές. Δεν έχετε λόγο να επιμείνετε. Όλες οι πτέρυγες της Βουλής αυτό σας λένε.

Αυτό ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να πω. Να το συμπεριλάβει στο σκεπτικό του ο κύριος Υπουργός. Είναι η δική μας άποψη, η άποψη του Συνασπισμού, κύριε Υπουργέ. Ακούστηκε η άποψη

του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ. Νομίζω και η Νέα Δημοκρατία και το Κομμουνιστικό Κόμμα το ίδιο διατυπώνουν.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Σκυλλάκο, έχετε το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κύριε Υπουργέ, και το Κομμουνιστικό Κόμμα τάσσεται υπέρ του να ισχύσουν αυτά που ισχύουν για το μονομελές. Συντάσσομαι με την άποψη που ακούστηκε νωρίτερα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Και εγώ το έχω θίξει αυτό το θέμα. Και εμείς συμφωνούμε μ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και εγώ εξακολουθώ πάντοτε να τρέφω τα φιλικότερα αισθήματα προς το συνάδελφό μου κ. Ευάγγελο Γιαννόπουλο και παρά την κριτική που μου κάνει δεν πάω να συζητώ ευχαρίστως μαζί του και να προσέχω ιδιαίτερα τη γνώμη του.

Ειδικά γι' αυτό το νομοσχέδιο νομίζω ότι έγινε πάρα πολύ και δημόσια συζήτηση και με δικηγορικούς συλλόγους και με δικαστές και με καθηγητές της νομικής -μνημονεύεται άλλωστε αυτό στην εισηγητική έκθεση- ώστε μπορώ να πω...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Ήταν όμως αντίθετο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ποιοι ήταν αντίθετοι; Καθόλου δεν ήταν αντίθετοι.

Έχει ευρύτατη συναίνεση το νομοσχέδιο από τον επιστημονικό, δικηγορικό και δικαστικό κόσμο. Οι περισσότερες επιφυλάξεις αφορούν, όπως ειπώθηκε χθες από τον κ. Ακριβάκη, θέματα που είναι εκτός του νομοσχεδίου όπως υποδομή, τήρηση πρακτικών, κενές θέσεις κλπ.

Δεν διεκδικούμε ασφαλώς το αλάθητο. Είμαστε έτοιμοι και θα μπορούσαμε να το πρωθήσουμε στη Βουλή από το φινιρόπτωρο. Αλλά επειδή θέλαμε να ακούσουμε απόψεις από ευρύτατο κύκλο προσώπων που έχουν γνώσεις και πείρα πάνω σ' αυτά τα θέματα, γι' αυτό περιμέναμε μήνες και κάναμε όλη αυτήν τη συζήτηση, κάτι το οποίο νομίζω ότι δεν γίνεται πολύ συχνά. Μεταξύ αποπεράτωσης της επεξεργασίας ενός νομοσχεδίου και κατάθεσης στη Βουλή μεσολάβησε πολύς χρόνος με πολλή συζήτηση. Μερικοί μάλιστα μου έκαναν αντίθετη κριτική ότι παραείμαι ως προς αυτό συζητητικός, συναινετικός, διαλογικός, δημοκρατικός ή όπως θέλετε χαρακτηρίστε το.

Ειδικά για τους φορείς, τους εκπροσώπους ομοσπονδιών δεν είναι ακριβές ότι είναι αντίθετοι, ότι το αποκηρύσσουν. Καθόλου δεν το αποκηρύσσουν. Και χθες ειπώθηκε –το είπε και ο κ. Ακριβάκης- ότι ως προς το περιεχόμενο του νομοσχεδίου, όταν ερωτήθηκαν και ο κ. Βαλμαντώνης και ο κ. Αθανασόπουλος είπαν ότι δεν έχουν αντίρρηση. Αντιθέτως το επικροτούν. Απλώς έχουν αμφιβολίες αν θα μπορέσει να εφαρμοστεί, επειδή η υποδομή είναι μη ικανοποιητική κλπ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό δεν είπαν δημόσια, κύριε Υπουργέ; «Το δέχεστε κύριοι;» «Όχι». Και οι τρεις εκπρόσωποι των τριών κλάδων Δικηγόροι, Δικαστές, Δικαστικοί Υπάλληλοι είναι γραμμένα στα πρακτικά. «Το δέχεστε κύριοι;» «Όχι». Δεν το είπαν;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όταν ρωτήθηκαν και από τον κ. Ακριβάκη και από μένα σχετικά με τη ρύθμιση, το ίδιο το περιεχόμενο, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει κατά τη γνώμη τους αναγκαία υποδομή, αν θα το δέχονταν, είπαν με ένα στόμα και ο δύο «βεβαίως».

Η υποδομή δεν είναι θέμα του νομοσχεδίου. Για μας υπάρχει και ότι λείπει θα έχει ολοκληρωθεί ως τις 15 Σεπτεμβρίου.

Δεν αποκηρύσσεται λοιπόν το νομοσχέδιο. Θα είναι πλάνη αν νομίζουν ότι αποκηρύσσεται. Αντιθέτως πολλοί εκφράζουν –χθες το βράδυ είχα μεγάλη συζήτηση με δικηγόρους για άλλα θέματα των δικηγόρων- όχι απλώς τη συμφωνία τους, αλλά και τον ενθυμισμό τους, για την τομή η οποία γίνεται για πρώτη φορά στην απονομή της δικαιοσύνης από τα τακτικά δικαστήρια της πολιτικής δικαιοσύνης.

Για την προδικασία στον Άρειο Πάγο, στο συμβούλιο που

πρέπει να κρίνει αν είναι απαράδεκτη ή προφανώς αβάσιμη η αίτηση αναίρεσεως, έχω να πω τα εξής:

Είπε και ο κ. Γιαννόπουλος ότι είναι καινοφανές, ότι καταργούμε την απονομή της δικαιοσύνης, διότι δεν έρχεται στο ακροστάριο η υπόθεση.

Μα, είναι γνωστό ότι αυτό ισχύει επιτυχέστατα στο Συμβούλιο της Επικρατείας και ισχύει και σε πολλά ευρωπαϊκά ανώτατα δικαστήρια. Έχει εισαχθεί και στο ευρωπαϊκό δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Άλλα θέματα, κύριε Υπουργέ, κρίνει το Συμβούλιο της Επικρατείας. Διαφορές μεταξύ διοικουμένων και διοικήσεως. Εδώ έχουμε περιουσιακά ζητήματα. Εδώ δικάζονται υποθέσεις προσωπικής ελευθερίας, περιουσιακών δικαίων, υποθέσεις τιμής και ζωής, υποθέσεις διαζυγίων και ατομικών δικαιωμάτων.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ως προς τις μεγάλες δίκες, ασφαλώς μπορεί να υπάρχουν στο πολυμελές πρωτοδικείο μεγάλες δίκες, πολύπλοκες, που θέλουν περισσότερο χρόνο. Τίποτα δεν εμποδίζει, να μην εξαντληθεί σε μία συζήτηση, να διακοπεί η συζήτηση και να συνεχιστεί την άλλη μέρα ή και την επόμενη, όπως γίνεται και στις ποινικές δίκες.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Μα δεν γίνεται αυτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, με διακόπτουν, οι κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μη διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μπορεί να συνεχιστεί και δύο και τρεις ημέρες αν χρειάζεται η μία στις εκατό δίκες ή η μία στις χλιες που θα είναι μεγάλη. Και δεύτερον, υπάρχει και η δυνατότητα του άρθρου 254 για την επανάληψη της συζήτησης, εάν διαπιστώσει ο δικαστής ότι υπάρχουν κενά, υπάρχουν ασφενεις. Επανάληψη για ορισμένα θέματα. Αντιμετωπίζεται και αυτό το θέμα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: ... (δεν ακούστηκε).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Λυκουρέζο, σας παρακαλέσα να μην διακόπτετε. Ο Πρόεδρος κ. Γιαννόπουλος διακόπτει εκεί, αλλά δεν μπορώ να του πω και τίποτα, είκοσι πέντε χρόνια είναι στη Βουλή. Εσείς είστε καινούριος Βουλευτής, μην διακόπτετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Με προκάλεσε, κύριε Πρόεδρε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: ... (δεν ακούστηκε).

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν αποφεύγω καθόλου.

Βεβαίως, εάν δηλώσει ο μάρτυρας ότι θέλει να δώσει θρησκευτικό όρκο, πρέπει να ξέρει ότι το θρησκευτικό όρκο θα τον δώσει κατά τον τύπο του δικού του δόγματος, της δικής του θρησκείας. 'Αρα, πρέπει να πει ποιος είναι αυτός ο τύπος. Εάν θέλει να μην το αποκαλύψει, θα πει απλώς ότι προτιμώ τον πολιτικό όρκο, όπως γίνεται σε όλες τις προηγμένες χώρες του κόσμου, δεν είναι υποχρεωμένος με αυτήν την έννοια να το αποκαλύψει. Λέγοντας ότι επιλέγει τον πολιτικό τύπο του όρκου δεν σημαίνει ότι δεν ανήκει σε μια θρησκεία και δεν πιστεύει. 'Ετσι είναι και αυτό γίνεται σε όλο τον κόσμο. Αυτή είναι η απάντησή, μου κύριε Κατσαρέ. Εάν δεν σας....

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τώρα, ως προς τη διαδικασία στο μονομελές. Φοβούμαι ότι θα νοθεύαμε το σύστημα και θα ήμασταν ασυνεπείς μ' αυτό το οποίο και σεις, κύριε Ακριβάκη, επιδοκιμάσατε, ως μία ριζική τομή στην απονομή της δικαιοσύνης. Η διαδικασία του Μονομελούς δεν είναι τόσο επιτυχημένη όσο νομίζετε.

Πρώτον, οι δικαστές είναι, όπως πολλοί σοβαροί δικαστικοί έχουν επιβεβαιώσει, πολλές φορές απαράσκευα, επειδή δεν υπάρχει αυτή η σοβαρότητα της προδικασίας.

Δεύτερον, αιφνιδιάζεται ο ενάγων. Δεν είναι δίκαιο το σύστημα, να έχει τη δυνατότητα ο εναγόμενος με την κοινοποίηση της αγωγής ή της αίτησης αρκετές μέρες, ένα

μήνα πριν από τη δικασίμο να ετοιμάζεται και ο ενάγων να αιφνιδιάζεται εκείνη τη στιγμή. Σε πολλά διεθνή συνέδρια έχω ακούσει αυτήν την κριτική, ειδικά κατά της χώρας μας, ότι εμείς είμαστε χώρα που ευνοεί τον εναγόμενο γιατί αυτός έχει άνετη προθεσμία -δηλαδή δεν τηρούμε την ισότητα των όπλων- ενώ ο ενάγων δεν την έχει. Αυτό αποκαθιστούμε εδώ. Ποιο είναι το πρόβλημα; Γιατί είναι πρόβλημα να εφαρμόσουμε ενιαίως ένα σύστημα που οποίο το θεωρούμε όλοι σοβαρό. Και στα μονομελή πρωτοδικεία επίσης, υπάρχουν κρισμότατες δίκες πολλές φορές. Γιατί να νοθεύουμε το σύστημα;

Επί πλέον ήθελα να σας ενημερώσω ότι οι σύλλογοι συμφωνούν σ' αυτό. Δεν μου έχει κάνει ο δικηγορικός σύλλογος αυτή την παρατήρηση, κύριε Κουβέλη. Αντιθέτως ο κ. Ρουπακιώτης συμφωνεί με την ενιαία εφαρμογή. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης ενιαίος σε όλο το διοικητικό συμβούλιο, συμφωνεί με την ενιαία εφαρμογή. 'Όταν έγινε λόγος να γίνει διαφοροποίηση, σίπαν γιατί διαφοροποίηση; Και στο μονομελές και στο πολυμελές πρωτοδικείο πρέπει να έχουμε αυτήν τη νέα σοβαρή διαδικασία, αξιοποίησης της προδικασίας. Δεν μπορεί να πηγαίνει χαμένος ο χρόνος. Είναι τόσο τρομερό;

Ξέρω ότι ο δικηγόρος ίσως κάπως ενοχληθεί -περί αυτού πρόκειται, να τα λέμε ανοιχτά- αν του πούμε, κύριε συνήγορε, θα πρέπει να παρουσιάσεις τους ισχυρισμούς σου, τα αποδεικτικά μέσα, πριν από τη δικασίμο. Μα δεν είναι δείγμα στοιχειώδους σοβαρότητας; Βεβαίως μπορεί να ενοχληθεί, αλλά θα προσαρμοστεί σ' αυτό το οποίο απαιτεί το πνεύμα των καιρών. Θα πρέπει να παρουσιάσει αυτά που έχει να πει πριν από τη δικασίμο, ώστε να προετοιμαστεί και ο αντίδικος. Αυτό λέμε. Είναι τόσο τρομερό;

Πρέπει κάποτε να προχωρήσουμε μπροστά και να μη μείνουμε στην προχειρότητα και βιασύνη της τελευταίας στιγμής. Λέτε πέτυχε στο μονομελές. Τι πέτυχε; Την τελευταία στιγμή στη δικασίμο πρωτευμφανίζονται και παρουσιάζουν τους ισχυρισμούς τους. Είναι σοβαρή απονομή της δικαιοσύνης αυτή; Γι' αυτό νομίζω ότι δεν θα έπρεπε, κύριε Ακριβάκη και κύριοι Βουλευτές, να νοθεύουμε το σύστημα και να το εφαρμόσουμε μόνο στη μία από τις διαδικασίες.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Ακριβάκη, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, θα επανέλθω και θα πω δυο πράγματα. Θεωρητικά έχετε δίκιο, αλλά θεωρητικά θα πρέπει να επεκταθεί το σύστημα και στις μικροδιαφορές ενώπιον του ειρηνοδικείου. Διότι και αυτές διαφορές είναι. Διαφορές μεταξύ πολιτών είναι και έχουν και αυτές κάποια σοβαρότητα. Για τον πολίτη που πάει να δικάσει μικροδιαφορά τριών χιλιάδων δραχμών, το θέμα και αυτό είναι σοβαρό. Και μπορεί και εκεί να ανακύπτουν τεράστια νομικά προβλήματα.

Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ πολυμελούς και μονομελούς λόγω της διαφοράς του ποσού. Αν τα ισοπεδώσουμε όλα κατά τη δική σας θεωρητική άποψη, θα πρέπει να βάλουμε και το ειρηνοδικείο και τις μικροδιαφορές του ειρηνοδικείου να κατατίθενται προτάσεις υποχρεωτικώς προ τριάντα ημερών.

Αυτή είναι η απάντηση στο θεωρητικό μέρος της απαντήσεως που μου δώσατε.

Επίσης, κύριε Υπουργέ μπάρχει μια ομόθυμη άποψη του Κοινοβουλίου που πρέπει να λάβετε υπόψη σας. Είναι αυτή τη στιγμή ομόθυμη η άποψη και από πλευράς Νέας Δημοκρατίας. Δηλαδή δεν μπορεί να ερχόμαστε σε δύσκολη θέση αυτήν τη στιγμή. Γιατί εσείς έχετε τη νομοθετική πρωτοβουλία, εννοώ η Κυβέρνηση, αλλά η Βουλή ψηφίζει. Και αυτήν τη στιγμή επαναλαμβάνω ομόθυμα η Βουλή σας ζητά αυτό το πράγμα και πρέπει να το λάβετε υπόψη σας. Δεν έχω να πω τίποτε άλλο.

Θα παρακαλούσα, λοιπόν, για να διευκολύνω την κατάσταση, να κρατήσετε το άρθρο 7...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μα αυτό είναι η ουσία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: ... να το δείτε ξανά, δηλαδή τη

διατύπωση του θέματος, μπορεί να βρείτε κάποια άλλη επιεικέστερη διατύπωση προς την κατεύθυνση αυτή που υποστηρίζουμε εμείς και το ψηφίζουμε στην επόμενη συνεδρίαση. Γιατί οπωσδήποτε σήμερα δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί. Αυτό επιτρέπεται από τον Κανονισμό. Να ψηφιστούν δηλαδή όλα τα υπόλοιπα άρθρα και να μείνει το άρθρο 7 να το ξαναδείτε με ηρεμία. Και αν θέλετε σε αυτό το διάστημα των δύο-τριών ημερών που μεσολαβούν να έχετε κάποιες επαφές και σεις και μεις με τους δικηγορικούς συλλόγους, με τους φορείς για να δείτε τι λένε επί του θέματος αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Αν κατάλαβα καλά υπάρχει μια ομόφωνη πρόταση την οποία θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας, κύριε Υπουργέ, γιατί ομόφωνες προτάσεις δεν είναι εύκολο να γίνουν.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ να κρατηθεί το άρθρο 7 ύστερα από αυτές τις απόψεις που ακούστηκαν, αλλά νομίζω ότι δεν πρέπει να στηριχθούμε μόνο στις απόψεις των δικηγόρων και εννοώ των δικηγόρων της Βουλής, γιατί η ομόθυμη θέση είναι των δικηγόρων της Βουλής, ούτε και από τον ευρύτερο χώρο, γιατί δεν είναι μόνο οι δικηγόροι αλλά υπάρχουν και οι ίδιοι οι διάδικοι, υπάρχουν και οι δικαστές που μπορεί να έχουν άποψη. Διότι δεν θέλω να αποκρύψω την υπόθεση που κάνω ότι ίσως αυτό εξυπηρετεί επαγγελματικά τους δικηγόρους, αλλά για την απονομή της δικαιοσύνης μπορεί να μην είναι έτοις τα πράγματα. Δεν θα πρέπει να τα δούμε μόνο από τη σκοπιά του συμφέροντος του δικηγόρου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ : Από όλες τις σκοπιές.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ακριβώς. Υπ' αυτήν την έννοια συμφωνώ να κρατηθεί, αλλά κύριε Ακριβάκη, να μην το διευρύνουμε και στις λοιπές διαδικασίες το πρόβλημα. Εδώ τροποποιούμε και ξέρετε ότι το αντικείμενο του νομοσχεδίου είναι...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ : Δεν τις διευρύνουμε, απλώς θεωρητικό κατασκεύασμα κάνω κι εγώ...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι η τακτική διαδικασία. Αυτό είναι το αντικείμενό μας. Δεν προχωρήσαμε στις ειδικές διαδικασίες. Ισως κάποτε θα πρέπει να προχωρήσουμε κι εκεί διότι το θεωρώ πολυτελεία να έχουμε τόσα πολλά είδη διαδικασίων στην πολιτική δικονομία. Θα μπορούμε να είναι ένα με ολίγες αποκλίσεις. Άλλα εν πάσῃ περιπτώσει αυτήν τη στιγμή τροποποιούμε την τακτική διαδικασία. Αφήστε τις ειδικές διαδικασίες. Και στην τακτική διαδικασία η γνώμη μου είναι, ότι θα έπρεπε να έχουμε ένα ενιαίο σύστημα. Άλλα εν πάσῃ περιπτώσει συμφωνώ να κρατηθεί για την επόμενη συνεδρίαση το άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αιθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» για τα ογδόντα χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα σαράντα πέντε μαθητές και τρεις δάσκαλοι από το 27^ο δημοτικό σχολείο Αθηνών.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Θα μιλήσετε, κύριε Κουβέλη, για τη συγκεκριμένη πρόταση μετά από την αποδοχή που έκανε ο κύριος Υπουργός;

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Ακριβώς, κύριε Πρόεδρε, μετά την αποδοχή που έκανε ο κύριος Υπουργός, θα ήθελα να τον παρακαλέσω να εγκαταλείψει διατυπώσεις σαν και αυτές που χρησιμοποίησε λίγο πριν.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω, κύριε Υπουργέ, ότι στην Αίθουσα αυτή ο καθένας έχει τη δική του παρουσία και τη δική του ιστορία. Μάλιστα και μακρόχρονη. Και όταν κάποιοι ομιλούν εκ του αποθέματος των εμπειριών τους, είναι προφανές ότι δεν παρωθούν την ιδιότητα του Βουλευτή στο περιθώριο για να αναδείξουν άλλες ιδιότητες. Και θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι δεν είσθε εσείς ο αιθεντικός εκφραστής και ερμηνευτής των συμφερόντων του ελληνικού λαού ή τουλάχιστον δεν είσθε αιθεντικότερος όλων ημών που πήραμε πριν το λόγο.

Επιτάχυνση των διαδικασιών θέλετε; Ποιος σας είπε ότι καθυστερεί το μονομελές με την υπάρχουσα ρύθμιση της δικονομίας; Εκτός και αν διαπιστώνετε ότι με την υπάρχουσα ρύθμιση –να το πείτε όμως- δεν είναι καλές οι αποφάσεις οι οποίες εκδονται.

Εμείς αντιθέως έχουμε την άποψη ότι το μονομελές πρωτοδικείο εκδίδει ορθές αποφάσεις. Δεν περιγράφονται τα δικαιώματα των διαδίκων ειδικότερα δεν περιγράφονται τα δικαιώματα του ενάγοντος, ο οποίος -είμαι βέβαιος, το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά- έχει τη δυνατότητα να επικοινωνήσει με τις απόψεις και τους ισχυρισμούς του εναγομένου και να καταθέσει την προσθήκη και αντίκρουση του. Όλα τα άλλα ευλικρινά θα ευχόμουν εσείς προσωπικά να μην τα είχατε επιλέξει ως αντίκρουση των δικών μας ισχυρισμών για την κατάργηση της διαδικασίας που πρωθείτε σε σχέση με το άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης κ. Σταθόπουλος έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Λίγα λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε...

Πρώτον, είναι γνωστό ότι προτιμώ να είμαι δυσάρεστος και να λέω αυτό που πιστεύω με ειλικρίνεια, κατά συνείδηση και αυτό έπραξα και τώρα. Επομένως δεν μετανοώ γι' αυτό που είπα, έστω και αν έγινα δυσάρεστος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Επιμένετε, κύριε Υπουργέ;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σε τι;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Δεν είναι ό,τι καλύτερο αυτό που είπατε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είπα αυτό που οποίο κατά συνείδηση πιστεύω, διότι προτιμώ να λέγω την αλήθεια κατά τη δική μου άποψη, παρά να είμαι ευχάριστος. Αυτό σε πολλές περιπτώσεις έχει δειχθεί. Άλλα επί της ουσίας δεν είναι μόνο για λόγους επιτάχυνσης που θέλουμε την επέκταση και στα μονομελή πρωτοδικεία. Ασφαλώς υπάρχει η ταχεία διαδικασία στα μονομελή πρωτοδικεία. Ο λόγος είναι –τον εξήγησα, αλλά δεν τον προσέξατε, κύριε Κουβέλη- ότι θέλουμε καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης, θέλουμε πιο παρασκευασμένους δικαστές πάνω στην 'Εδρα και θέλουμε ίση μεταχείριση και προετοιμασία και των δύο διαδίκων. 'Άρα, η επέκταση στα μονομελή πρωτοδικεία δεν γίνεται για λόγους επιτάχυνσης, αφού είναι ταχεία η διαδικασία σήμερα με το σύστημα αυτό, αλλά θέλουμε βελτίωση, θέλουμε δικαιότερες, καλύτερες αποφάσεις, βελτίωση του τρόπο απονομής της δικαιοσύνης, γιατί εσείς το έχετε τονίσει, όλοι το έχετε τονίσει ότι δεν είναι μόνο στόχος η ταχεία διαδικασία, ταχείες δίκες, αλλά και δίκαιες δίκες και αποφάσεις. Επομένως, αυτός ο στόχος κυρίως επιδώκεται με την επέκταση στα μονομελή. Συμφωνώ, όμως όπως είπα, να κρατηθεί για να το σκεφθούμε και πάλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Αν συμφωνείτε, κύριοι συνάδελφοι, να δώσουμε το λόγο για ένα λεπτό στον πρώτην Υπουργό Δικαιοσύνης τον κ. Γιαννόπουλο και να κλείσουμε το θέμα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Γιαννόπουλε έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα συνιστούσα στον κύριο Υπουργό της Δικαιοσύνης όταν μιλάει για τους δικηγόρους Βουλευτές, που επί είκοσι χρόνια θητεύουν σ' αυτήν την Αίθουσα, όταν πολλοί από μας έχουν περάσει και από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, να είναι ευπρεπέστερος. Το να λέει ορισμένα πράγματα αληθή έστω και αν είναι δυσάρεστος..., τι θα πει δυσάρεστος, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης; Είσθε δυσάρεστος γιατί λέτε σοφίες; Είσθε δυσάρεστος διότι φέρατε εσώ πέρα νομοσχέδιο και το κατακρίναμε; Προσωπικά και εγώ. Δηλαδή χαζός ήμουν εγώ τόσα χρόνια που δεν τα έβλεπα αυτά και τα είδατε εσείς τώρα;

Σας είπα και από την πρώτη στιγμή, ότι δεν μου στείλατε ούτε ένα νομοσχέδιο που είχατε καθήκον να μου το στείλετε προτού το βγάλετε στη δημοσιότητα. Μετά τη KENE άπαντες οι

Υπουργοί στέλνουν τα νομοσχέδια στους προηγούμενους Υπουργούς. Σε μένα δεν το στείλατε, δεν κουβεντίασατε. Σας τα είπα και προχθές. Και εάν διετέλουν εν αγανακτήσει όταν είπα πάρτε το πίσω, κύριε Υπουργέ, ήταν διότι είχατε και δεύτερη φάση, να παρουσιαστούν και άλλοι φορείς και δεν το κάνατε. Παρ' όλα αυτά φέρατε να το συζητήσουμε. Άλλα τουλάχιστον να μην εκτρέπεσθε σε τέτοιες φράσεις, ότι προτιμάτε να είσθε δυσάρεστος, πλην όμως εσείς λέτε την αλήθεια και τη σοφία κλπ. Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ. Δεν ήθελε να θίξει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Σας παρακαλώ, δεν σας έδωσα το λόγο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Λοιπόν, εγώ επαναλαμβάνω ότι δεν διεπιστώσα ότι ήθελε να θίξει. Σας έδωσα το λόγο από σεβασμό και προς τη θέση σας και προς τη θητεία σας κλπ. Μη μου κάνετε και επίθεση, κύριε Πρόεδρε!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν σε έβαλα και δικηγόρο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεν είμαι δικηγόρος αλλά είμαι Πρόεδρος εδώ!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν σε έβαλα εγώ δικηγόρο!

Κύριε Πρόεδρε, αδίκησα τον κ. Μητσοτάκη, όταν είπα ότι εκείνος μετέφερε δημόσιες υπηρεσίες από τα Χανιά στο Ηράκλειο. Με διαβεβαίωσε ότι είναι λάθος αυτά έγιναν κατά τη δικτατορία. Σπεύδω ν' αποκαταστήσω την αλήθεια και να ζητήσω συγχώρηση για το λάθος μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μα, είμαι υποχρεωμένος εγώ να επεμβαίνω και να λέω ότι δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση.

Λοιπόν, λήξη σε όλους.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Καταθέτω, κύριε Πρόεδρε, τις αναδιατυπώσεις για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτού ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σταθόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες αναδιατυπώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

«Τροπολογίες

‘Άρθρο 8 Ν/Σ

‘Άρθρο 241 παρ. 2

Αντί «σε ύψος ίσο προς το τριπλάσιο» τροποποιείται «σε ύψος μεχρι το τριπλάσιο»

‘Άρθρο 17 Ν/Σ

‘Άρθρο 571 παρ. 1

Το ποσόν «ενός εκατομμυρίου» τροποποιείται σε «πεντακοσίων χιλιάδων»

Μετά το εδάφιο γ' της παρ. 1 προστίθεται «Τα ποσά αυτά μπορούν να αυξημειώνονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης»

‘Άρθρο 571 παρ. 2

Μετά το εδάφιο στ' (η υπόθεση προσδιορίζεται να συζητηθεί στο ακροατήριο όσο το δυνατόν ταχύτερα) προστίθεται «Στη σύνθεση του δικαστηρίου δεν συμμετέχουν τα μέλη του συμβουλίου της παραγράφου 1»

‘Άρθρο 20

Προστίθεται παράγραφος 6 που έχει ως εξής:

«Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 660 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο: «Η αγωγή πρέπει να ασκηθεί μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που η απόφαση, η οποία διατάσσει την παράδοση ή απόδοση μισθίου γίνεται αμετάκλητη»»

‘Άρθρο 22

Οι παράγραφοι 2 και 3 ενοποιούνται σε μία παράγραφο 2, η οποία έχει ως εξής:

«Στις υποθέσεις των οποίων η πρώτη συζήτηση έχει προσδιορισθεί να γίνει στο χρονικό διάστημα μεταξύ δημοσιευσης και έναρξης ισχύος του κεφαλαίου τούτου, καθώς και στις λοιπές εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κεφαλαίου δίκες εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχουν ως τώρα.»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητος των άρθρων 1 έως και 22 με εξαίρεση το άρθρο 7 το οποίο μεταφέρεται για

συζήτηση...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και το 12 είναι που επεκτείνει τη διαδικασία και στα μονομελή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς πλην των άρθρων 7 και 12 τα οποία θα συζητηθούν στην επόμενη συνεδρίαση μαζί με τις τροπολογίες του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 2.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 3.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 4.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 5.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 6.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 8.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Άρθρο 9.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 10.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 11.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.
Άρθρο 13.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.
Άρθρο 14.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.
Άρθρο 15.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.
Άρθρο 16.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 16 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.
Άρθρο 17.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 17 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 17 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Άρθρο 18.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 18 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 18 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.
Άρθρο 19.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 19 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 19 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.
Άρθρο 20.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 20 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 20 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Άρθρο 21

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 21 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το

άρθρο 21 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Άρθρο 22.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 22 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 22 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση της ενότητας των άρθρων 23 έως και 36.

Ο κ. Παπαγεωργίου εισηγητής της Πλειοψηφίας, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, με το δεύτερο κεφάλαιο του παρόντος νομοσχεδίου είχαμε τονίσει από την επί της αρχής συζήτηση ότι ρυθμίζοντας ορισμένα δικονομικά αλλά και άλλα ζητήματα τα οποία θεωρούνται αναγκαία διότι οι ρυθμίσεις που επιβάλλουν είναι πράγματα ουσιαστικές. Θα σταθώ σε ορισμένα άρθρα δεδομένης και της διεξοδικής συζήτησης που έγινε στη Διαρκή Επιτροπή και κυρίως θα σταθώ στο άρθρο 23 με το οποίο γίνεται ενιαία υπαγωγή όλων διαφορών του ειρηνοδικείου που αφορούν μισθωτικές διαφορές. Επίσης, στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι πρέπει να λαμβάνουν όλοι γνώση ποιες διαταγές πληρωμής ισχύουν με το να είναι υποχρεωμένοι οι δικαστικοί επιμελητές να καταθέτουν έκθεση επίδοσης στην αρμόδια γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής.

Επίσης, βρίσκω πολύ θετικό το άρθρο 24. Έχοντες ουφελέτες ευημερούν, διότι αν και διαθέτουν καταθέσεις στις τράπεζες, αυτές δεν μπορούν να κατασχεθούν ενώ άλλοι δανειστές οι οποίοι πράγματι έχουν ανάγκη να ικανοποιηθούν σε μια αξιώση τους η οποία έχει επιδικασθεί τελεσίδικα δεν μπορούν να την ικανοποίησουν. Έτσι θα μπορεί να κατάσχεται με τους όποιους περιορισμούς βέβαια υπάρχουν από το νόμο οι καταθέσεις τραπεζών προκειμένου να ικανοποιούνται τελεσίδικες αξιώσεις.

Όσον αφορά το άρθρο 25 που αναφέρεται στην υιοθεσία, πραγματικά έχουν παρατηρηθεί στην πράξη φαινόμενα εκβιασμών. Δηλαδή, γονείς που έχουν παραδώσει με τη συναίνεσή τους ανήλικα τέκνα στους θετούς γονείς και παρ' όλο ότι έχει περάσει ένα ικανό χρονικό διάστημα, εν τούτοις αρνούνται να δώσουν τη συναίνεσή τους ενώπιον των δικαστηρίων. Στην περίπτωση αυτή προβλέπεται αναπλήρωση αυτής της συναίνεσης από το δικαστήριο εάν το ανήλικο ή από υιοθεσία τέκνο έχει ζήσει στο καινούριο του φυσικό περιβάλλον τουλάχιστον ένα έτος.

Επίσης, προβλέπεται υιοθεσία ενηλίκου μέχρι και τετάρτου βαθμού συγγένειας. Σ' αυτήν τη ρύθμιση αθούν κυρίως συναισθματικοί λόγοι οι οποίοι υπάρχουν και θα τους ερευνήσει αποδεδειγμένα το δικαστήριο.

Επίσης μπορεί σε περιπτώσεις που ακολουθήσει συγγνώμη ή εν πάσῃ περιπτώσει επέλθει λήγη του λόγου, για τον οποίον επιβλήθηκε η ακύρωση μιας υιοθεσίας, θα μπορεί αυτή η υιοθεσία να αναβιώνει και να ανασυστάται με δικαστική απόφαση.

Οπωσδήποτε καινοτόμος διάταξη είναι η τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι οποίες σήμερα είναι απαρχαιωμένες και δεν μπορούν να δώσουν λύση στο σοβαρό αυτό ζήτημα που αφορά στην αποζημίωση τόσο εκείνων που κρατήθηκαν και μετέπειτα αθωώθηκαν όσο και αυτών που καταδικάστηκαν άδικα και στη συνέχεια αθωώθηκαν κι έχουν κρατηθεί.

Μπορούν πλέον με την καινούρια ρύθμιση του σχετικού άρθρου που τροποποιεί τα αντίστοιχα άρθρα του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας είτε να εισαγάγουν την αξιώση τους προς αποζημίωση μετά την αθωώση τους στο δικαστήριο, το οποίο τους αθωώνει είτε να επανέρχονται στο ποινικό δικαστήριο δέκα μέρες μετά την αθωώση τους και αν αυτή η σχετική τεκμαρτή περιουσιακή ζημία, η οποία επιβάλλεται από τα δύο

αυτά δικαστήρια δεν τους ικανοποιεί, τότε θα μπορούν να προσφεύγουν στα πολιτικά δικαστήρια κατά τη συνοπτική διαδικασία των εργατικών διαφορών κι έτσι πράγματι να μπορούν να αποκαθιστούν κάθε ζημία τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά, τελείωνα, κύριε Πρόεδρε.

Επίσης θα πρέπει να σταθούμε στην ιδιαίτερη ευαισθησία που δείχνει το σχετικό άρθρο όσον αφορά σ' αυτούς που έχουν καταδικαστεί για οφειλές προς το δημόσιο ή προς ασφαλιστικά ταμεία και έχουν ήδη διαδράμει το εβδομηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Είναι γνωστό σε όλους ότι η ποινικοποίηση των σχετικών αδικημάτων παίζει το ρόλο του μοχλού πίεσης προκειμένου να ικανοποιήσει το ταμείο και το δημόσιο τις αξιώσεις του. Αυτοί οι άνθρωποι όμως είναι συνήθως απόμαχοι της ζωής, είναι οικονομικά ανίσχυροι και δεν νομίζω ότι η πίεση αυτή ασκεί κάποια επιφροή και δεν ικανοποιεί τον λόγο, για τον οποίον έχουν θεσπιστεί τα αδικήματα. Συνεπώς μπορούν με αίτηση τους αυτοί οι καταδικασμένοι να εκτίσουν πλέον την ποινή με κατ' οίκον περιορισμό.

Ένα άλλο επίσης άρθρο, το οποίο έχει μεγάλη σημασία, νομίζω ότι είναι το άρθρο 27, το οποίο αφορά στους αντιρρησίες συνείδησης. Δεν μπορούμε να έχουμε σήμερα αντιρρησίες συνείδησης δύο ταχυτήτων, εκείνους δηλαδή οι οποίοι κάνουν εναλλακτική θητεία κι εκείνοι οι οποίοι έχουν ήδη καταδικαστεί κι έχουν εκτίσει την ποινή τους. Γ' αυτό και προβλέπεται ότι είτε μετά από αίτησή τους είτε και αυτεπάγγελτα αυτές οι ποινές διαγράφονται. Και για να θέσουμε σε ίση μοίρα αυτούς τους ανθρώπους και να μπορούν να διοριστούν και να μην λειτουργεί σε βάρος τους αυτή η άποψή τους για τη ζήτημα της στράτευσης, δεν απαιτείται πλέον πιστοποιητικό στρατιωτικής καταστάσεως, προκειμένου να διοριστούν σε δημόσιους οργανισμούς.

Κατά τα λοιπά με το παρόν κεφάλαιο του νομοσχεδίου ρυθμίζονται διάφορα ζητήματα διοικητικής δικονομίας, όπου καθιερώνεται η απλή ομοδικία, ώστε να έχουμε συντόμευση και εξισορρόπιση των όσων ισχύουν στην πολιτική και διοικητική δικονομία, θέματα επανόδου δικαστικών λειτουργών, της ιατροδικαστικής υπηρεσίας, των συμβολαιογράφων, της ενίσχυσης των νέων δικηγόρων.

Δεν έχω να κάνω άλλες ιδιαίτερες παρατηρήσεις. Αναφέρομαι κατά τα λοιπά στα άρθρα όπως αυτά υπάρχουν στο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Λυκουρέζος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, η βασικότερη ενότητα στο δεύτερο κεφάλαιο και σημαντική ρύθμιση είναι τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 26, με το οποίο τροποποιούνται οι διατάξεις της ποινικής δικονομίας που αφορούν στην αποζημίωση εκείνων που καταδικάστηκαν ή κρατήθηκαν προσωρινά και μετέπειτα αθωάθηκαν.

Όπως είναι γνωστό ο θερμός αυτός της αποζημίωσης υπάρχει στην Ελλάδα από το 1930, αλλά δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ. Ήταν, λοιπόν, καιρός να γίνουν αυτές οι αναγκαίες τροποποιήσεις ιδίως μετά τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, που καταδίκασαν επανειλημμένα την Ελλάδα.

Θα ήθελα να κάνω κάποιες παρατηρήσεις -τα είπαμε και στη Διαρκή Επιτροπή- όσον αφορά πρώτον το άρθρο 1, το 533 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στη δεύτερη παράγραφο αναφέρεται ότι όσοι καταδικάστηκαν ή κρατήθηκαν προσωρινά κατά την παράγραφο 1, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν αποζημίωση και αν ακόμη έχουν απαλλαγεί επειδή μολονότι τέλεσαν την πράξη, υπήρχε λόγος που απέκλειε την ποινή κατά τις σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Είχαμε επισημάνει τότε, κύριε Υπουργέ, ότι μπορεί η διατύπωση αυτή να προκαλέσει και να δημιουργήσει προβλήματα ερμηνευτικά. Διότι δεν θεωρώ δόκιμο από άποψη ποινικής διατύπωσης τον όρο «απέκλειε την ποινή». Δηλαδή, ερωτάται, κύριε Υπουργέ, εάν περιλαμβάνεται η παραγραφή. Εάν έχουμε παραγραφή ενός αδικήματος, θα υπάρχει η δυνατότητα αποζημίωσης ή όχι; Δεν απαντήθηκε το ερώτημα

αυτό.

Θα περιμένω, κύριε Υπουργέ, να τελειώσετε τον διάλογό σας με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ για να καταγράψετε τις επισημάνσεις μας.

Επαναλαμβάνω, κύριε Υπουργέ, το ενδεχόμενο δημιουργίας ορισμένων ερμηνευτικών προβλημάτων, σχετικά με την παράγραφο 2 του άρθρου 533. Ελπίζω να πάρουμε κάποια απάντηση στη δευτερολογία σας.

Δεύτερη παρατήρηση. Το άρθρο 535, λέει το εξής: «Το δημόσιο δεν έχει υποχρέωση για αποζημίωση αν εκείνος που καταδικάστηκε ή κρατήθηκε προσωρινά, έγινε από πρόθεση παραίτιος της καταδίκης ή της προσωρινής κράτησης». Το πρόβλημα είναι τι θα πει «παραίτιος», κύριε Υπουργέ. Η νομολογία μέχρι τώρα, έχει δεχθεί ότι εάν κάποιος κατηγορούμενος, παραδείγματος χάριν, σωπάσει ενώπιον της ανακρίτριας, αρνηθεί να απολογηθεί ή δεν προσκομίσει όλα τα υπερασπιστικά στοιχεία που έχει στη διάθεσή του, η συμπεριφορά αυτή, μπορεί να θεωρηθεί υπαίτια που σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα ερμηνεία, θα μπορούσε να οδηγήσει στο να μη δικαιούται αποζημίωσεως.

Αυτό, όπως αντιλαμβάνεσθε και ξέρετε, είναι αντίθετο προς τις διεθνείς συμβάσεις και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Συνεπώς τουλάχιστον εδώ στη συζήτηση θα πρέπει να μας πει ο κύριος Υπουργός, τι εννοεί με τον όρο «παραίτιος», ποιος είναι ποιος κατηγορούμενος θα μπορούσε να κριθεί παραίτιος. Διότι δεν ήταν σωστό αυτή η διατύπωση να οδηγήσει δικαστικά σε ανατροπή, σε ακύρωση του δικαιώματος της αποζημίωσεως.

Η τρίτη παρατήρηση που έχω να κάνω σχετικά με την ενότητα των άρθρων, για να μη μακριγορώ είναι αυτή η διπλή διαδικασία, που εισάγεται. Με το άρθρο 536 το Ποινικό Δικαστήριο που εκδίδει την απόφαση, έχει τη δυνατότητα να αποφαίνεται και επί της αποζημίωσεως. Ταυτόχρονα, εάν ο αδίκως καταδικασθείς και αιτών την αποζημίωση δεν είναι ικανοποιημένος, θα μπορεί να προσφέρει σύμφωνα με το άρθρο 539 στα πολιτικά δικαστήρια με τη διαδικασία της εργατικής διαφοράς για τη συμπλήρωση της αποζημίωσης, δηλαδή για την επιδίκαση κάθε θετικής και αποθετικής ζημιάς.

Είχαμε πει τότε, κύριε Υπουργέ, μήπως θα ήταν αποτελεσματικότερο και για την οικονομία της δίκης να είναι ένα δικαστήριο που θα αποφαίνεται για την αποζημίωση. Θέλετε να είναι το ποινικό δικαστήριο που θα εκδίδει την απόφαση; Φοβούμαστε ότι θα επιβαρυνθεί πάρα πολύ.

Θα μπορούσε λοιπόν κατά την άποψή μου το Ποινικό Δικαστήριο να αποφαίνεται ότι δικαιούται αποζημίωσεως ο κύριος τάδε και μετά να καταφεύγει στα πολιτικά, με τη διαδικασία της εργατικής διαφοράς που είναι σύντομη και το δικαστήριο να κρίνει όλο το πλέγμα της αποζημίωσεως που θα δικαιούται να λάβει.

Στο άρθρο 28 προστίθεται εδάφιο στο άρθρο 56 του Ποινικού Κώδικα. Είχα πει τότε ότι δεν νομίζω πως είναι σκόπιο να περιορίσουμε τη δυνατότητα έκτισης της ποινής στην κατοικία του ενός ανθρώπου που έχει υπερβεί το εβδομηκοστό πέμπτο έτος και μόνο για αδικήματα και οφειλές προς το δημόσιο ή νομικά πρόσωπα. Θα μπορούσαμε ενδεχομένως να ανεβάσουμε το όριο στα ογδόντα και να περιλαμβάνει κάθε άνθρωπο, ο οποίος έχει καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης για πλημμέλημα. Θα είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις. Το είχαμε συζήτησε αυτό στην επιτροπή. Νομίζω ότι πρέπει να το ξαναδείτε, κύριε Υπουργέ. Δεν το είχατε δεχθεί τότε.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω μερικές παρατηρήσεις στο άρθρο 34 με το οποίο επιχειρούνται τροποποιήσεις στα άρθρα 7 και 11 του ν. 2472/97. Πρώτη παρατήρηση: Στη δεύτερη παράγραφο με την οποία τροποποιείται η περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 -το είχαμε συζήτησε στην επιτροπή- θα πρέπει να προστεθεί στο ββ' η εξυπηρέτηση των αναγκών της σωφρονιστικής πολιτικής. Το είχατε δεχθεί αυτό, κύριε Υπουργέ, στην παράγραφο 2 του άρθρου 34;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν βλέπω αλλαγή.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Είχαμε ζητήσει να προστεθεί για λόγους προστασίας της δημοσίας υγείας ή για άσκηση επείγοντος δημοσίου ελέγχου. Να μπορούν να είναι περιορισμένοι οι λόγοι και να κρίνεται το επείγον κάθε φορά.

Το δεύτερο σημαντικό θέμα που είχε απασχολήσει την επιτροπή είναι η επιχειρούμενη τροποποίηση της παραγράφου 4 του άρθρου 11 με την οποία λέμε ότι με απόφαση της αρχής, η υποχρέωση ενημέρωσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου μπορεί να αρθεί εν όλω ή εν μέρει, εφόσον η συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφαλείας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Νομίζω ότι όλοι οι εισηγητές της Αντιπολίτευσης είχαμε τονίσει ότι θα πρέπει να το πειριορίσουμε στα εγκλήματα κακουργηματικής μορφής. Αυτό το «ιδιαίτερα σοβαρά εγκλήματα» είναι μια ευρύτατη διατύπωση, που δεν πρέπει να γίνει δεκτή. Βέβαια, επειδή υπάρχουν κακουργήματα που δεν εντάσσονται σε αυτήν την κατηγορία, θα έλεγα στα σοβαρά κακουργήματα. Εδώ ενδεχομένως όμως να τεθεί θέμα ερμηνείας για το τι εννοούμε σοβαρά. Τουλάχιστον να αποκλείσουμε όλα τα άλλα.

Ακόμη θέλω να ρωτήσω, γιατί στην τροποποίηση της περιπτώσεως 5 της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 2472/97 αφαιρείτε τη λέξη «άμεσα»; Η διατύπωση όπως έχει σήμερα λέσι «όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά με σκοπούς που συνδέονται άμεσα με τη σχέση εργασίας». Εδώ βλέπω ότι έχετε αφαιρέσει τη λέξη «άμεσα». Δεν αντιλαμβάνομαι το στόχο αυτής της διαγραφής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, διακόπτουμε για λίγο τη συζήτηση του νομοσχεδίου.

Ψήφιση στο σύνολο του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Ρύθμιση θεμάτων Μετοχικών Ταμείων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και άλλες διατάξεις».

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υψηλούργος Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, χθες κάναμε κάποιες φραστικές διορθώσεις. Η διάταξη του άρθρου 22, παράγραφος 2, όπως είναι διατυπωμένη θα είναι ανεφάρμοστη. Δεν υπάρχει πρόθεση να μη χορηγηθεί το συγκεκριμένο επίδομα στους υπαλλήλους της ΕΜΥ. Αντιθέως, υπάρχει η βούληση και το Υπουργείο θα επαναφέρει τη διάταξη με πρώτη ευκαιρία σε άλλο νόμο με τέτοια διατύπωση ώστε να μην υπάρχει αμφισβήτηση ούτε από άποψη ουσίας ούτε από νομική άποψη.

Θέλω να το επαναλάβω διότι εχθές ετέθη το θέμα. Πρόθεση δεν είναι να μη δοθεί το επίδομα, πρόθεση είναι να έρθει με τη μορφή τυπικού νόμου, ούτως ώστε να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα αργότερα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η κα Δαμανάκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Νομίζω ότι ο κύριος Υπουργός δεν έχει δίκαιο σε όσα λέει, ευρίσκεται εν αταξίᾳ. Πρώτα απ' όλα, πιστεύω ότι βρίσκεται εν αταξίᾳ με τον Κανονισμό και παρακαλώ εδώ να προσέξει και το Προεδρείο. Το άρθρο 104 του Κανονισμού της Βουλής, το οποίο αναφέρεται στην ψήφιση στο σύνολο των νομοσχεδίων, στην παράγραφο 5 λέει με πολύ μεγάλη σαφήνεια «κατά την ψήφιση στο σύνολο του συναρμολογημένου κειμένου του σχεδίου της πρότασης νόμου δεν είναι επιτρεπτή καμία μεταβολή του, εκτός εάν αφορά φραστικά ...» κλπ. Η απόσυρση μιας διάταξης, για την οποία συζητήσαμε στην κοινοβουλευτική επιτροπή και την ψηφίσαμε στην Ολομέλεια, συνιστά μεταβολή και μάλιστα μείζονα. Δεν μπορείτε να την αποσύρετε. Πιστεύω ότι και από την άποψη της τάξης, των όσων συμβαίνουν σε αυτήν την Αίθουσα, δεν θα πρέπει να επιμείνετε.

Δύο λόγια τώρα για την ουσία του θέματος. Δεν πιστεύω ότι αυτά που λέτε ευσταθούν. Το θέμα κατ' αρχήν δεν είναι καινούριο και τις νομικές παραμέτρους τους ξέρετε πάρα πολύ καλά. Εγώ η ίδια έχω καταθέσει τρεις ή τέσσερις τροπολογίες με το ίδιο περιεχόμενο σε νομοσχέδια του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και κάθε φορά έπαιρνα την απάντηση «σε επόμενο

νομοσχέδιο». Πάντως είχατε όλο τον καιρό να το μελετήσετε. Είχα καταθέσει αυτήν την τροπολογία, εκ μέρους του Συνασπισμού, δυο εβδομάδες πριν από τη συζήτηση στην επιτροπή. Οι νομικοί σας σύμβουλοι βρίσκονται στη συζήτηση στην επιτροπή. 'Όλα αυτά που λέτε τώρα ότι νομικά δεν είναι εφαρμόσιμη η διάταξη δεν μας τα είχατε πει και πιστεύω ότι δεν είναι εκεί το θέμα. Υπάρχει όντως ένας νόμος, ο οποίος τροποποιείται, εξουσιοδοτούμε τους Υπουργούς με απόφασή τους να ρυθμίσουν τις λεπτομέρειες. Ούτε η πρώτη ούτε η τελευταία φορά είναι που γίνεται αυτό και δεν καταλαβαίνω γιατί ο νόμος δεν είναι εφαρμόσιμος. Εν πάσῃ περιπτώσει αφήστε τον και ας μην εφαρμοστεί. 'Όλοι ξέρουμε ότι κατά βάθος άλλα είναι τα ζητήματα και αυτά έχουν να κάνουν με το πώς έχουν ρυθμιστεί τα θέματα στους διάφορους κλάδους, που ενδιαφέρονται για το θέμα αυτό. Περί αυτού πρόκειται και υπάρχει ενδεχομένως διαφωνία του Υπουργού Μεταφορών.

Πιστεύω δε ότι αυτό που λέτε ότι θα το φέρετε σε επόμενο νομοσχέδιο περισσότερο εξυπηρετεί μια σκοπιμότητα το θέμα να παραπεμφθεί στο απώτερο μέλλον. Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να επιμείνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρέπει πρώτα απ' όλα να επισημάνω κάτι που είναι πρωτόγνωρο για τα δεδομένα του κοινοβουλευτικού και του νομοθετικού έργου. Ως σήμερα σε απόδειξη της προχειρότητας που υπάρχει στο νομοθετικό έργο είχαμε δει νομοσχέδια με αντιφατικές διατάξεις. Είχαμε δει νομοσχέδιο που αναφέρει κάποιο άλλο νομοσχέδιο, που είχε ήδη ψηφιστεί, υποτίθεται για να το διορθώσει. Άλλα φαινόμενα σαν και αυτό να έχει ψηφίσει διάταξη, έστω η κυβερνητική πλειοψηφία, και όταν έρχεται η στιγμή να ψηφίσουμε στο σύνολο να αποσύρεται, δεν υπάρχει. 'Άρα είναι ένα πρωτόγνωρο φαινόμενο νομοθετικής προχειρότητας, το οποίο αποδεικνύει πώς νομοθετεί η Κυβέρνηση. Το ξέραμε, αλλά τώρα αποδεικνύεται σε όλο του το «μεγαλείο».

Έρχομαι τώρα στο ζήτημα της ουσίας. Δεν μπορούμε να δεχθούμε αυτήν την τακτική. Εγώ έχω σοβαρότατες ενστάσεις εάν και κατά πόσον νομοθετικά, από πλευράς Κανονισμού της Βουλής, αυτό επιτρέπεται. Ο Κανονισμός της Βουλής στο άρθρο 104 ορίζει ότι δεν επιτρέπονται καν μεταβολές. Διευκρινίσεις ως τώρα είχαμε κάνει. Μεταβολές όμως στο κείμενο δεν επιτρέπονται. Είναι φανερό ότι η απόσυρση διάταξης είναι σαφώς μεγαλύτερο ζήτημα από την απλή μεταβολή ενός κειμένου. Δηλαδή εδώ ο Κανονισμός απαγορεύει το έλασσον και εμείς θα επιτρέψουμε το μείζον;

Μακρηγορά κάπως, γιατί θα μας απασχολήσει και στο μέλλον εάν ανοίξουμε αυτήν την κερκόπορτα. Οφείλω να διευκρινίσω ότι ο Κανονισμός δεν μπορεί να ερμηνεύεται με τη λογική ότι το νομοθετικό σώμα μπορεί να κάνει οτιδήποτε δεν απαγορεύει ο Κανονισμός. Αντιθέτως, ως τώρα εφαρμόσαμε ορθά τον Κανονισμό, με την έννοια ότι η αρχή, ας το πω έτσι, της νομιμότητας του νομοθετικού έργου είναι ότι μπορούμε να κάνουμε μόνο εκείνο που προβλέπει ο Κανονισμός. Τέτοιο πράγμα δεν το προβλέπει ο Κανονισμός.

Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να πω γιατί δεν το προβλέπει ο Κανονισμός. Δεν το προβλέπει ρητώς, γιατί δεν το φαντάσθηκε ποτέ ότι θα μπορούσε να γίνει. Φαντάσθηκε ποτέ ο νομοθέτης του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή η Βουλή η ίδια, ότι είναι δυνατόν να υπάρξει Κυβέρνηση που ψηφίζει επιμέρους διατάξεις και όταν έρχεται η ώρα της ψηφίσης στο σύνολο να τις αποσύρει; Αυτό που δεν φαντάσθηκε δηλαδή ο νομοθέτης του Κανονισμού της Βουλής και δεν το έβαλε μέσα, μπορούμε εμείς να ερμηνεύσουμε ότι δήθεν το επέτρεψε; 'Ίσα-ίσα το ότι δεν το προέβλεψε, σημαίνει ότι, αφού δεν μπορούσε να το διανοηθεί, απαγορεύεται ρητώς να το κάνουμε.

Σκεφτείτε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι του Π.Α.Σ.Ο.Κ., τι είδους διόδους ανοίγουμε. Να μην ξέρουμε ότι νομοθετούμε μέσα στη Βουλή εάν αυτό το οποίο ψηφίσαμε, θα ψηφισθεί και στο σύνολο. Θεωρώ αδιανόητη τη διαδικασία. Πέραν του ότι έχει μία διέξοδο η Κυβέρνηση, εάν θεωρεί ότι

έκανε λάθος –δεν το έχει κάνει μία και δύο φορές, το έχει κάνει πολλές φορές– στο επόμενο νομοσχέδιο που θα έρθει να φέρει τη διάταξη να τη συζητήσουμε. Αυτή είναι η σωστή νομοθετική εργασία και απορώ γιατί επιψένει.

Εγώ κάνω έκκληση στην Κυβέρνηση πέραν της απολύτως αρνητικής τοποθέτησης της Νέας Δημοκρατίας και επί της ουσίας και σε ό,τι αφορά στη διαδικασία, να μην ανοίξει αυτήν την κερκόπορτα.

Το λέω, κύριε Υπουργέ, γιατί εάν αύριο το πρώι –δεν είσθε αιώνιοι– έρθουν άλλες κυβερνήσεις και το ανοίξουν αυτό, δεν θα τελειώσουμε ποτέ. Δεν έχει ξαναγίνει και μην το ανοίγετε. Μην αναλαμβάνετε την ευθύνη. Δεσμευθείτε ότι θα το καταργήσετε και μην το εφαρμόζετε έως ότου ο νομοθέτης έρθει να το ρυθμίσει στο επόμενο ακριβώς νομοσχέδιο με διαφορά πέντε ημερών. Δεν θα σας κακίσουμε γιατί θα αλλάξετε διάταξη. Σας παρακαλώ πολύ να ακολουθήσετε αυτόν το δεύτερο δρόμο. Ό,τι κακό έγινε, έγινε, μην το κάνουμε μεγαλύτερο.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Σκυλλάκος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Θα επαναλάβω αυτά που είπαμε και προχθές.

Πρώτον, επί της ουσίας, η δέσμευση του Υπουργού ότι το πρόβλημα θα αντιμετωπισθεί σε άλλο νομοσχέδιο, ισχυροποιείται με το να παραμείνει η διάταξη, διότι εμφανίζεται και γραπτώς αυτή η δέσμευση και καθησυχάζει περισσότερο τους ενδιαφερόμενους.

Το κύριο ζήτημα, όμως, δεν είναι αυτό. Το κύριο ζήτημα είναι το διαδικαστικό και το θα γίνει στο μέλλον. Σήμερα μπορεί αυτή η διάταξη να μην είναι τόσο μεγάλης σημασίας. Εάν δώσουμε το περιθώριο να μπορεί κατά το παρόν στάδιο ψήφισης των νομοσχεδίων να επιτρέπουμε τόσο ουσιώδεις μεταβολές, που να θεωρούνται ολόκληρα άρθρα, μπορεί να βρεθούμε αύριο-μεθαύριο μπροστά στο εξής φαινόμενο: Να αφαιρέσει ο Υπουργός άλφα τα μισά άρθρα από ένα νομοσχέδιο. Θα μπορεί; Εάν μπορεί για ένα, θα μπορεί και για δέκα και για δεκαπέντε άρθρα. Είναι σαφής παραβίαση του Κανονισμού. Να μην πάμε σε τέτοιες λογικές. Γι' αυτό λέμε κρατήστε το το άρθρο και φέρτε μία τροποποίηση ή επαναφέρετε τη συγκεκριμένη διάταξη ολοκληρωμένη σε κάπιο προσεχές νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Αποστολάκης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας, του να αφεθεί η διάταξη όπως έχει διότι αυτό θα ισχυροποιήσει περισσότερο τη δέσμευση της Κυβέρνησης να το επαναφέρει, θα σας υπενθυμίσω ότι το 1996 υπό τη συγκίνηση των γεγονότων στα Ιμια, είχαμε προβλέψει διάταξη του νόμου, η οποία δεν εφαρμόστηκε ποτέ, διότι δεν ήταν τυπικά σωστά τοποθετημένη στο νόμο στον οποίο τοποθετήθηκε.

Το ίδιο συμβαίνει και σήμερα. Η διάταξη όπως είναι σήμερα και να την αφήσουμε δεν θα έχει καμία έννοια. Είναι μία διάταξη μόνο. Δεν ζητούμε να αποσυρθεί ολόκληρο άρθρο ή σειρά άρθρων. Είναι μία διάταξη.

Επιπλέον σας επαναλαμβάνω ότι υπάρχει η δέσμευση της Κυβέρνησης ότι θα την επαναφέρει αργότερα με την τυπική μορφή την οποία θα την κάνει ισχυρή και εφαρμόσιμη.

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έχει δικαίωμα η Κυβέρνηση να ζητήσει την απόσυρση αυτής της διάταξης και παρακαλώ να γίνει αποδεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα παρακαλέσω να κρατηθεί λίγο το θέμα. Έρχεται και ο κύριος Πρόεδρος, επειδή είναι ο κατ'εξοχήν αρμόδιος να δώσει και την ερμηνεία. Ξεπερνάει τις δικές μου δυνατότητες να δώσω λύση στο θέμα, γι'αυτό να συνεχίσουμε τη συζήτηση επί του νομοσχεδίου.

Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο να μιλήσει για τα άρθρα 23 ως 36.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Έχω διατυπώσει τις σχετικές μου απόψεις στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Σε ό,τι αφορά την αποζημίωση εκείνων που φυλακίστηκαν

πλην όμως μετά απηλάγησαν από τα δικαστήρια, θέλω να προτείνω για άλλη μία φορά στον κύριο Υπουργό να κάνει δεκτή αυτήν την απόψη ότι είναι προτιμότερο να ενοποιηθεί αυτή η διαδικασία, δηλαδή ένα δικαστήριο να ορίζεται ως αρμόδιο για τον καθορισμό της αποζημίωσης ή και για την αναγνώριση του δικαιώματος της αποζημίωσης. Κατά τη γνώμη μου θα πρέπει να είναι πολιτικό το δικαστήριο και εκεί να κρίνονται όλα τα στοιχεία που έχουν σχέση με τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης. Ευχερέστερα ένα πολιτικό δικαστήριο θα μπορεί να καθορίζει το ύψος της αποζημιώσεως με το ελάχιστο όριο των τριών χιλιάδων ημεροήσων που έχετε.

Πράγματι, υπάρχει ένα ζήτημα αναφορικά με την οριοθέτηση της έννοιας «παραίτιο». Είναι μία παρατήρηση, επισήμανση που είχα κάνει και στη Διαρκή Επιτροπή. Έχω κάποιες επιφυλάξεις αναφορικά με το άρθρο 34. Είναι αυτές που διετύπωσα και στη συζήτηση επί της αρχής και στη Διαρκή Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σε ό,τι αφορά τις παρατηρήσεις που έχω να κάνω, ήθελα να πω τα εξής στον κύριο Υπουργό.

Το πρώτο ζήτημα, το οποίο θα πρέπει να εξετάσει το Υπουργείο, είναι το εξής, το οποίο έχει τεθεί από πολλές πλευρές σε ό,τι αφορά την υιοθεσία ανηλίκων. Τονίζω ότι είμαστε αντίθετοι με την υιοθεσία ενηλίκων με τη μορφή που γίνεται. Έχει όμως τεθεί το εξής ζήτημα, κύριε Υπουργέ, και παρακαλώ και αν ακόμα δεν είναι δυνατόν σε αυτό το σχέδιο νόμου, να το δείτε σε επόμενο σχέδιο νόμου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Σε πολλές περιπτώσεις με την κατάθεση της αίτησης στη νομαρχία τίθεται το ζήτημα της ασφαλιστικής κάλυψης από τον ένα ή τον άλλον από τους μέλλοντες γονείς του παιδιού το οποίο πρόκειται να υιοθετηθεί. Γιατί μπορεί το παιδί αυτό να μην έχει καμία ασφαλιστική κάλυψη. Θα μου πείτε, μπορεί να μην τελειώσει η υιοθεσία. Νομίζω όμως ότι στο πνεύμα του κοινωνικού κράτους δικαίου και της ασφάλισης όπως ισχύει σήμερα, καλό θα ήταν να μπει ότι με την κατάθεση της αιτήσεως είναι δυνατόν ο ένας ή ο άλλος από τους μέλλοντες γονείς να ασφαλίσουν προσωρινά, να επιτρέπεται δηλαδή η προσωρινή ασφάλιση, υγειονομική ίδιως, του παιδιού το οποίο πρόκειται να υιοθετηθεί. Και αυτό να ισχύει ως την τελεστική της απόφασης. Γιατί έχει παρατηρηθεί αυτό το φαινόμενο, ουσιαστικά δηλαδή το παιδί να τελεί υπό την προστασία μιας τέτοιας οικογένειας και να μην έχει ασφαλιστική κάλυψη. Είναι απολύτως δίκαιο και απολύτως σωστό και νομίζω ότι μπορείτε να το βάλετε.

Από εκεί και πέρα έχω δύο επιμέρους παρατηρήσεις τις οποίες τις είπαμε και στην επιτροπή και θα παρακαλούσα να τις δείτε και τώρα. Η πρώτη από τις τροποποιήσεις αυτές αφορά την περίπτωση όπου οναβάλλεται μια υπόθεση στην περίπτωση κατά την οποία έχει συμφωνηθεί μη παράσταση, στα διοικητικά δικαστήρια τονίζω. Αναβάλλεται μια υπόθεση η οναβολή σημαντινού καθορισμό άλλης δικασίου, αλλά χωρίς να υπάρχει ειδοποίηση των διαδίκων. Αυτό εάν γίνεται ύστερα από αίτηση των διαδίκων το αντιλαμβάνομαι. Έχω τονίσει όμως ότι η φυσιογνωμία και η δομή των διοικητικών δικαστηρίων δεν μπορεί να εναρμονιστεί με τη λογική του ότι είναι δυνατόν να αναβάλλεται αυτεπαγγέλτως η υπόθεση από το δικαστήριο - όταν έχουν συμφωνήσει οι διάδικοι ότι δεν θα παραστούν επειδή πιστεύουν ότι η υπόθεση θα δικαστεί- και από εκεί και πέρα να μην τους κοινοποιείται η οναβολή της υπόθεσης. Εάν αυτεπαγγέλτως το δικαστήριο δίνει την αναβολή τότε στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να μην κοινοποιείται η νέα δικιάσιμως. Γι' αυτό πρέπει να προσθέσετε στη σχετική διάταξη μια λέξη και μόνο ότι όταν γίνεται ύστερα από αίτηση των διαδίκων...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σε ποιο άρθρο;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι το άρθρο 29 παράγραφος 3. Στο τελευταίο εδάφιο λέει «σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης οι διάδικοι δεν κλητεύονται κατά τη νέα δικαίουμα». Αυτό θα δημιουργήσει προβλήματα στην πράξη. Παρακαλώ πολύ μέχρι να ψηφίσουμε στο σύνολο το σχέδιο νόμου να εξετάσουμε την περίπτωση να τροποποιηθεί ως ακολούθως η διάταξη: Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ύστερα από αίτημα των διαδίκων οι διάδικοι δεν κλητεύονται κατά τη νέα δικαίουμα. «Όταν είναι αυτεπάγγελτη η αναβολή, εγώ πιστεύω ότι πρέπει να κλητεύονται».

To δεύτερο το οποίο θα ήθελα να τονίσω είναι γενικότερη παρατήρηση. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες, δεν έχω το χρόνο άλλωστε, αλλά τα είπαμε και σας δώσαμε και συγκεκριμένες προτάσεις. Στο άρθρο 34 υπάρχουν πάμπολλες πλέον, εντελώς αόριστες διατάξεις σε ό,τι αφορά περιορισμούς που υφίσταται ο οιοσδήποτε ως προς την επεξεργασία και συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Γέμει αιρίστων διατάξεων το άρθρο αυτό. Σαφώς τροποποιείται η προηγούμενη νομοθεσία προς την κατεύθυνση του να μπουν περισσότερο αόριστες διατάξεις. «Έτσι παραδείγματος χάριν στο άρθρο 34 παράγραφος 2 στην περίπτωση ε' και μόνο λέει εδώ ότι «για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής, σωφρονιστικής πολιτικής που αφορά τη διαιρίβωση εγκλημάτων, ποινές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας». Τόσο αόριστα! Ή παρακάτω για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας ή για την άσκηση δημοσίων κοινωνικών παροχών». Σας είχαμε πει συγκεκριμένες εκφράσεις. Παραδείγματος χάριν εδώ για τις κοινωνικές παροχές να μιλάγαμε για παροχές στο πλαίσιο της άσκησης κοινωνικών δικαιωμάτων. Κοινωνική παροχή σημαίνει τα πάντα. Η κοινωνική παροχή μπορεί να προέρχεται ακόμα και από ιδιωτικό, από νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Αντιλαμβάνεστε τους κινδύνους που εδώ ελλοχεύουν;

Στην παράγραφο 4 είχαμε πει ότι θα μπορούσε παραδείγματος χάριν να προσδιορισθεί στο ζήτημα των κακουργημάτων. Μιλάω για την περίπτωση όπου με απόφαση της αρχής μπορεί, εν όλω ή εν μέρει η υποχρέωση ενημέρωσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3, να παραληφθεί. Το είχαμε πει. Τουλάχιστον εξετάστε την περίπτωση ώστε να περιορισθεί στα κακουργήματα. Φοβάμαι ότι οι μεταβολές τις οποίες επιφέρετε εδώ είναι μεταβολές οι οποίες αμβλύνουν το καθεστώς προστασίας του ατόμου από την αυθαίρετη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δεν προσθέτουμε ουσιαστικά τίποτα. Και μάλιστα έρχεται η άμβλυνση αυτή την ίδια στιγμή που στο πεδίο της αναθεώρησης του Συντάγματος οι διατάξεις του Συντάγματος γίνονται αυστηρότερες και σε ό,τι αφορά την ουσία και σε ό,τι αφορά τα διαδικαστικά ζητήματα με τη συνταγματική κατοχύρωση της αρχής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των αρμοδιοτήτων της.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Να επανέλθουμε, κύριοι συνάδλεφοι, στην εκκρεμότητα που έχουμε για την ψήφιση στο σύνολο του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Είναι προφανές ότι υπήρξε ένα τυπικό πρόβλημα.

Η άποψη η δική μου, κύριε Υπουργέ, είναι ότι μπορείτε -εφόσον μπορείτε να αποσύρετε ένα ολόκληρο νομοσχέδιο- να αποσύρετε ενδεχομένως μια διάταξη του νομοσχεδίου αυτού.

Όμως υπάρχει και η άλλη άποψη επειδή το νομοσχέδιο ολόκληρο αποσύρεται πριν ψηφιστεί...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έτσι. Αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): ... ενώ η διάταξη έχει ήδη ψηφιστεί. Ωστόσο όταν το Σώμα διαπιστώνει ότι μία διάταξη την οποία έχει ήδη ψηφίσει έπρεπε να συνοδεύεται από κάποια έγγραφα, κάποια στοιχεία -και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο σεις θέλετε να αποσύρετε- μπορεί στο πλαίσιο και της θεωρίας των *internal corporis*, διαπιστώνοντας ότι ψήφισε μία διάταξη που για να την ψηφίσει θα έπρεπε να έχει και τη σχετική έκθεση, να αποφασίσει. Αλλά επειδή αυτό δεν μας συμβαίνει κάθε φορά θα ήθελα να παρακαλέσω τον Υπουργό, παρ' όλο ότι η ισχυρή άποψη είναι και υπέρ των δικών του θέσεων, να μην επικεινεί στην απόσυρση. Άλλωστε η διάταξη

αυτή παρέχει μία εξουσιοδότηση. Μπορείτε, λοιπόν, να μην υλοποιήσετε αυτήν την εξουσιοδότηση και κανονικά με τη διαδικασία του νομοθετικού μας έργου αυτήν την πολιτική σας βιούληση να μην ισχύσει η διάταξη αυτή μπορείτε να την υλοποιήσετε σε επόμενο νομοσχέδιο σας ζητώντας την κατάργηση αυτής της διάταξης.

Αυτό έχει συμβεί στο παρελθόν και με άλλες διατάξεις που η πολιτεία στη συνέχεια έκρινε ότι δεν έπρεπε να τις εφαρμόσει.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, σέβομαι τα επιχειρήματα και της Αντιπολίτευσης και δέχομαι ότι όπως παρουσιάστηκε το θέμα είναι σωστό. Όμως κατά την άποψή μου είναι πολύ πιο σωστή η θέση, η Βουλή να δεχθεί την απόσυρση της διάταξης, από το να μην δεχθεί την απόσυρση και να την ψηφίσει εν γνώσει του γεγονότος ότι δεν θα εφαρμοστεί ποτέ. Ούτως ή άλλως -είναι γνωστό αυτό το ξέρουν οι κύριοι- δεν μπορεί να εφαρμοστεί όπως είναι. Θα την αφήσουμε να σβήσει ή δεν θα κάνουμε χρήση της εξουσιοδότησης και θα επαναφέρουμε με άλλη διάταξη ή σε τυπική αλλαγή του νόμου το θέμα αυτό. Αυτή είναι η άποψή μου αλλά αν επιμένετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εγώ παρά το γεγονός ότι αν θέλετε είμαι στο μέσον των δύο απόψεων, περισσότερο κλείνω στο ότι μπορεί η Κυβέρνηση, ο αρμόδιος Υπουργός, αφού μπορεί να αποσύρει ολόκληρο το νομοσχέδιο, να αποσύρει και μία διάταξη μερική. Όμως και η άλλη άποψη ότι το νομοσχέδιο ολόκληρο αποσύρεται διότι δεν έχει ψηφιστεί ακόμη ενώ η διάταξη εκείνη έχει ψηφιστεί -άλλωστε τελικώς το Σώμα αποφασίζει- έχει τα ερείσματά της.

Λοιπόν, αυτήν τη στιγμή και επειδή δεν πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό θέμα ώστε να περιμένουμε την Επιστημονική Υπηρεσία να μας πει την άποψή της να κάνουμε και νέο κύκλο συζητήσεων κλπ. Εδώ, εγώ θα πρότεινα και στο Σώμα και σε σας, κύριε Υπουργέ, να μείνει η διάταξη αυτή με τη δήλωσή σας- την αντιλαμβάνομει πλήρως και ανταποκρίνεται και στην ουσία του πράγματος- ότι δεν θα εφαρμοστεί, δεν θα βγει αυτή η υπουργική απόφαση και σε ένα επόμενο νομοσχέδιο θα την καταργήσετε. Εκτός εάν μέχρι τότε -ας επλίσουμε- το αντικείμενο εκ του οποίου θα επωφελούντο μαζί με τους κλάδους της Πολιτικής Αεροπορίας και οι της ΕΜΥ θα υπάρξει, θα συντελεστεί η προϋπόθεση που έπρεπε να συντρέχει για να μπορεί να εφαρμοστεί αυτή η διάταξη.

Λοιπόν ας μην επικεινούμε περισσότερο σ' αυτό, διότι εμείς μεν εδώ είμαστε υποχρεωμένοι και τον τύπο ακόμη να αναλύουμε περισσότερο εκτός όμως κοινοβουλίου δημιουργείται καμάτη φορά η εντύπωση ότι πρόχειρα εργαζόμεθα ενώ δεν πρόκειται περί αυτού.

Κύριε Υπουργέ, τις κάνατε τις άλλες παρατηρήσεις σας;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Έχω κάνει τις φραστικές διορθώσεις από χθες και έχουν γίνει αποδεκτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο με τις φραστικές και νομοτεχνικές διορθώσεις του κυρίου Υπουργού και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Ρύθμιση θεμάτων των Μετοχικών Ταμείων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση κατ' αρχήν, κατ' άρθρον και στο σύνολο και έχει ως εξής:

«**Ρύθμιση θεμάτων των Μετοχικών Ταμείων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και άλλες διατάξεις**»

Άρθρο 1

1. Η πολιτική και στρατιωτική υπηρεσία των μετόχων του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.), η οποία δεν υπάγεται

υποχρεωτικώς στην ασφάλισή του, αλλά αναγνωρίζεται ως συντάξιμη για την παροχή σύνταξης από το Δημόσιο, μπορεί να αναγνωρισθεί ως χρόνος ασφάλισης στο Ταμείο, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση από τους ενδιαφερόμενους μέσα σε ένα έτος από την αναγνώριση της υπηρεσίας ως συντάξιμης και καταβληθούν οι κρατήσεις που προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο.

2. Οι κρατήσεις, κατά την προηγούμενη παράγραφο, για την αναγνώριση πολιτικής ή στρατιωτικής υπηρεσίας, ενεργούνται ως εξής:

α. Για όσους μετέχουν υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ποσό ίσο με το γινόμενο της προβλεπόμενης κράτησης του βαθμού, τον οποίο φέρει ο μέτοχος κατά την ημέρα υποβολής της αίτησής του, επί τόσο χρόνο όσο και ο αναγνωρίζομενος. Η καταβολή του ποσού μπορεί να γίνει εφάπαξ ή σε άτοκες δόσεις, μη δυνάμενες να υπερβούν τον αναγνωριζόμενο χρόνο υπηρεσίας. Οι όροι και προϋποθέσεις της καταβολής αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Μ.Τ.Σ..

β. Για εκείνους που καθίστανται μέτοχοι του Μ.Τ.Σ. μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού πρόσθετη μηνιαία κράτηση σε ποσοστό ίσο με την προβλεπόμενη νόμιμη υπέρ του Ταμείου κράτηση επί των, κατά το χρόνο καταβολής της, λαμβανόμενων αποδοχών και για χρονικό διάστημα τόσο όσο και ο αναγνωριζόμενος χρόνος υπηρεσίας.

γ. Για τους εξερχόμενους, μετά την έναρξη ισχύος του νόμου, από Παραγωγικές Στρατιωτικές Σχολές και Αστυνομικές Σχολές, τα έτη σπουδών τους σε αυτές αναγνωρίζονται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στο Ταμείο αμέσως μετά την έξοδό τους από αυτές, οπότε και αρχίζει η καταβολή της, κατά την προηγούμενη περίοδο, κράτησης για τον αναγνωριζόμενο χρόνο υπηρεσίας των σπουδών τους.

3. Ο χρόνος υπηρεσίας των μετέχων, ο οποίος λογίζεται αυξημένος σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις στρατιωτικές συντάξεις, αναγνωρίζεται και ως χρόνος μετοχικής σχέσης μετά από αίτηση του μετέχου και καταβολή πρόσθετης μηνιαίας κράτησης σε ποσοστό ίσο με την προβλεπόμενη νόμιμη υπέρ Μ.Τ.Σ. κράτηση επί των, κατά το χρόνο της καταβολής της πρόσθετης κράτησης, λαμβανόμενων αποδοχών και επί τόσο χρονικό διάστημα όσο και ο αναγνωριζόμενος κατά την περιπτώση διπλός ή τριπλός χρόνος υπηρεσίας.

4. Στις περιπτώσεις αναγνώρισης υπηρεσίας ως μετοχικής σχέσης και κατά τις παραγράφους 2 περ. β' και γ' και 3 του άρθρου αυτού είναι δυνατή και η καταβολή της κράτησης εφάπαξ, που υπολογίζεται στο βαθμό που φέρει ο μέτοχος κατά την έναρξη καταβολής αυτής.

5. Επιβάλλεται κράτηση 10% επί του μερίσματος για την αναγνώριση της υπηρεσίας της παραγράφου 1:

α. Για όσους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμοζόνταν η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν. 1105/1980 και μέχρι την οριστική εξόφληση του αναγνωριζόμενου χρόνου μετοχικής τους σχέσης, για τον οποίο δεν διενεργήθηκαν οι προβλεπόμενες κρατήσεις επί των αποδοχών ενεργείας τους.

β. Για όσους κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν ήδη εξέλθει της υπηρεσίας, στους οποίους κατά την κείμενη νομοθεσία αναγνωρίζεται και χρόνος μετοχικής σχέσης τους στο Μ.Τ.Σ. για τον οποίο δεν διενεργήθηκαν οι προβλεπόμενες κρατήσεις επί των αποδοχών ενεργείας τους και για τόσο χρόνο όσος και ο αναγνωριζόμενος.

Άρθρο 2

1. Τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας του ν.δ. 398/1974 (ΦΕΚ 116 Α') και το Ταμείο Πρόνοιας Ναυτικού του ν.δ. 2997/1954 (ΦΕΚ 210 Α') καταργούνται ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και μετατρέπονται σε ειδικούς λογαριασμούς των αντίστοιχων Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, με ίδιο προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό. Η διαχείριση των

ειδικών αυτών λογαριασμών ασκείται από τα Διοικητικά Συμβούλια των οικείων Μετοχικών Ταμείων. Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Μετοχικού Ταμείου Στρατού για θέματα σχετικά με την άσκηση της παραπάνω αρμοδιότητας δεν μετέχει ο εκπρόσωπος της Ελληνικής Αστυνομίας (Ε.Α.Σ.). Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού για θέματα σχετικά με το Ταμείο Πρόνοιας Ναυτικού δεν μετέχουν οι εκπρόσωποι του Λιμενικού Σώματος και των αποστράτων αξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

2. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 9 του ν.δ. 1137/1946 (ΦΕΚ 113 Α') προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η ετήσια δαπάνη, που απαιτείται για την πληρωμή συντάξεων και την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περιθαλψή του προσωπικού αυτού, καταβάλλεται από τους πόρους του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.) στο Μ.Τ.Σ. και συμπίπτει κάθε έτος με χρηματικό ποσό, που έχει διατεθεί από το Μ.Τ.Σ. για τις παραπάνω δαπάνες κατά την προηγούμενο έτος.»

3. Ως πιστοποιητικά, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 25 του ν.δ. 1938/1942 (ΦΕΚ 289 Α'), νοούνται και οι εκδιδόμενες άδειες, θεωρήσεις, βεβαιώσεις και συναππόμενες συμβάσεις, που εκδίδονται από τις υπηρεσίες, οργανισμούς και εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης αρμοδιότητας της Ε.Α.Σ. και Εμπορικής Ναυτιλίας αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος (Λ.Σ.), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 13 του ν.δ. 2579/1998 (ΦΕΚ 31 Α').

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζονται ο φορέας διαχείρισης του ενσήμου της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του ν.δ. 1938/1942 (ΦΕΚ 289 Α'), οι δαπάνες διαχείρισης του, εκτύπωσης και διανομής του, καθώς και η κατανομή των προερχόμενων εσόδων μεταξύ των Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.), Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού (Μ.Τ.Ν.) και Μετοχικού Ταμείου Αεροπορίας (Μ.Τ.Α.).

5. Το ποσοστό του σαράντα τοις εκατό (40%), που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν.δ. 398/1974 (ΦΕΚ 116 Α') ορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%).

6. Η περίοδος β' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 398/1974 (ΦΕΚ 116 Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 788/1978 (ΦΕΚ 104 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Ο χρόνος σπουδών στις Ανώτατες Σχολές, υπό την προϋπόθεση ότι το πτυχίο της οικείας Σχολής ή η ιδιότητα του τελειόφοιτου ή του φοιτητή αυτής αποτελούν τυπικό προσόν για την κατάταξη στο Σώμα, στο οποίο κατετάγη ο μέτοχος.»

7. Για τον υπολογισμό του εφάπαξ βοηθήματος κατά τις διατάξεις του ν.δ. 398/1974, όταν εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 2448/1996, το επίδομα εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών των δικαιούχων υπολογίζεται στο υψηλότερο ποσό, το οποίο έλαβαν καθ' όλη τη διάρκεια συμμετοχής τους στο Ταμείο. Η εκάστοτε προβλεπόμενη κράτηση επί του επιδόματος εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών ενεργείται και υπολογίζεται συμψηφιστικά, κατά την ημερομηνία λήψης του εφάπαξ βοηθήματος. Η κράτηση αυτή ενεργείται και επί της διαφοράς μεταξύ του υψηλότερου ποσού του επιδόματος εξομάλυνσης μισθολογικών διαφορών που έλαβαν ο δικαιούχος του εφάπαξ βοηθήματος καθ' όλη τη διάρκεια συμμετοχής του στο Ταμείο και του ποσού που πράγματι ελάμβανε κατά την ημερομηνία λήξης της μετοχικής τους σχέσης, επί το αντίστοιχο δε χρονικό διάστημα της διαφοράς αυτής.

8. Οι κρατήσεις εκ των καταβαλλόμενων αποζημιώσεων εξωτερικού, που αποτελούν πάροις του Ειδικού Κλάδου Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Μ.Τ.Σ. σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 2 γ' στ. 3 του ν. 2448/1996 (ΦΕΚ 279 Α'), ορίζονται σε ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%).

Άρθρο 3

1. Οι προβλεπόμενοι από την παράγραφο 2 περ. ε' στ. 2 και

στ' του άρθρου 8 του ν. 2448/1996 (ΦΕΚ 279 Α') πόροι υπέρ του Ειδικού Κλάδου Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων του Μ.Τ.Σ. ισχύει αντίστοιχα και για τα Μ.Τ.Ν. και Μ.Τ.Α., αποκλειστικώς για την ενίσχυση του λαμβανόμενου εκάστοτε μερίσματος από τους μερισματούχους των παραπάνω Ταμείων. Όπου στις ανωτέρω διατάξεις το άρθρο 8 του ν. 2448/1996 αναφέρονται το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Στρατού και το Ταμείο Εθνικής Άμυνας, για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου νοούνται αντίστοιχα για μεν το Πολεμικό Ναυτικό ο Ειδικός λογαριασμός του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Ναυτικού και το Ταμείο Εθνικού Στόλου, για δε την Πολεμική Αεροπορία ο Ειδικός λογαριασμός του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Αεροπορίας και το Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας.

2. Στο άρθρο 2 του π.δ της 21/31.10.1932 (ΦΕΚ 387 Α') «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Μ.Τ.Ν.» προστίθενται εδάφια ως εξής:

« Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζεται το ανώτατο χρηματικό όριο, μέχρι του οποίου δύναται το Διοικητικό Συμβούλιο του Μ.Τ.Ν. να προβαίνει σε εξάδικο συμβιβασμό. Για την υπέρβαση αυτού απαιτείται έγκριση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από προηγούμενη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου είναι αρμόδιο για την αποδοχή ή μη κληρονομιών, κληροδοσιών ή δωρεών, που αφορούν κινητά πράγματα, χρήματα ή κινητές αξίες και δεν τελούν υπό όρο, τρόπο ή οποιαδήποτε αίρεση.»

3. Στο άρθρο 42 του π.δ. της 21/31.10.1932 (ΦΕΚ 387 Α') προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

« Η ανωτέρω διάταξη αναφορικά με την προβλεπόμενη κράτηση λόγω διαφοράς προαγωγής επί τρίμηνο εφαρμόζεται και για όσους εξέρχονται από τις τάξεις του Πολεμικού Ναυτικού και του Λιμενικού Σώματος προαγόμενοι σε ανώτερο βαθμό.»

4. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου Α' του άρθρου 20 του π.δ. της 21/31.10.1932 (ΦΕΚ 387 Α'), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του α.ν. 1005/1937 (ΦΕΚ 520 Α'), μετά τη λέξη «δίοποι» τίθεται κόμμα και προστίθεται η λέξη «λιμενοφύλακες».

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 83 του π.δ της 21/31.10.1932 (ΦΕΚ 387 Α'), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 8 του ν.δ. 3967/1959 (ΦΕΚ 176 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η είσπραξη του βοηθήματος οικογενειακής αυτοτέλειας λόγω τέλεσης γάμου ενεργείται με μόνη την εξοφλητική απόδειξη του εκδιδόμενου εντάλματος πληρωμής, που υπογράφεται από το δικαιούχο τέκνο, εφόσον είναι ενήλικο, άλλως από τους ασκούντες τη γονική μέριμνα αυτού κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.»

6. Στο άρθρο 2 του ν. 994/1949 (ΦΕΚ 136 Α') προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Για τις θυγατέρες που απεβίωσαν ή αποβιώνουν πριν από τη λήψη του βοηθήματος οικογενειακής αυτοτέλειας, οι καταβληθείσες κρατήσεις επιστρέφονται έντοκα, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Μ.Τ.Ν., μόνο στους γονείς τους που βρίσκονται στη ζωή. Η έντοκη επιστροφή πραγματοποιείται με βάση το επιπτόκιο της Τράπεζας της Ελλάδος, που ισχύει για τα διαθέσιμα του Ταμείου κατά το χρόνο θανάτου του τέκνου.»

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Μ.Τ.Ν., καθορίζεται η οργάνωση των υπηρεσιών του Ταμείου, καθώς και η τυχόν αναδιάρθρωση των οργανικών θέσεων του στρατιωτικού και του εν γένει πολιτικού προσωπικού αυτού. Εφόσον δεν προκαλείται οικονομική επιβάρυνση, με το παραπάνω διάταγμα είναι δυνατόν να συνιστώνται νέα Τμήματα, καθώς και να συγχωνεύονται, τροποποιούνται ή μετονομάζονται υπάρχοντα.

Άρθρο 4

1. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 70 του π.δ της

21/31.10.1932 (ΦΕΚ 387 Α'), όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 32 του α.ν. 1005/1937 (ΦΕΚ 520 Α'), προστίθενται δύο εδάφια ως εξής:

«Επίσης αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στο Μ.Τ.Ν. ο προβλεπόμενος χρόνος σπουδών σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, υπό την προϋπόθεση ότι το πιτζικό της οικείας Σχολής ή η ιδιότητα του τελειοφοίτου ή του φοιτητή αποτελούν τυπικό προσόν των υποψηφίων για την κατάταξή τους ως Δοκίμων Σημαιοφόρων Οικονομικών, Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικού και σπουδαστών της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων ή για την κατάταξή τους απευθείας ως μονίμων Αξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού ή του Λιμενικού Σώματος. Προκειμένου για Αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος, προέλευσης εκ του Εμπορικού Ναυτικού, αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στο Μ.Τ.Ν. ο χρόνος φοίτησής τους στις Ανώτερες Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού ή Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού, καθώς και ο χρόνος θαλάσσιας υπηρεσίας που ισχύει κάθε φορά και αποτελεί τυπικό προσόν των υποψηφίων για κατάταξή τους ως Δοκίμων Σημαιοφόρων Λιμενικών.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 70 του π.δ της 21/31.10.1932 (ΦΕΚ 387 Α'), που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 994/1949 (ΦΕΚ 136 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το πλήρες μέρισμα για τους μετόχους που έχουν πάνω από είκοσι πέντε (25) χρόνια υπηρεσίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, προσαυξάνεται κατά ένα πεντηκοστό (1/50) για κάθε επιπλέον έτος, χωρίς να δύναται η προσαύξηση αυτή να υπερβεί τα δεκαπέντε πεντηκοστά (15/50) του πλήρους μερίσματος. Υπηρεσία που υπερβαίνει τους εξι (6) μήνες αναγνωρίζεται ως ολόκληρο έτος, με καταβολή των κρατήσεων που αναλογούν για το διάστημα μέχρι συμπληρώσεως πλήρους έτους (δώδεκα μηνών).»

3. Προστίθενται παράγραφοι 5 και 6 στο άρθρο 70 του π.δ. της 21/31.10.1932 (ΦΕΚ 387 Α') ως εξής:

«5. Η αναγνώριση από το Μ.Τ.Ν. των προϋπηρεσιών της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται αμέσως μετά την απόκτηση της ιδιότητας του μονίμου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Για την αναγνώριση των προϋπηρεσιών αυτών, οι παραπάνω υπόκεινται επί χρονικό διάστημα ίσο προς τον αναγνωρίζομενο χρόνο σε πρόσθετη κράτηση υπέρ Μ.Τ.Ν., που υπολογίζεται επί των εκάστοτε αποδοχών του βαθμού τους. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Μ.Τ.Ν. καθορίζεται η διαδικασία αναγνώρισης των προϋπηρεσιών αυτών για μετόχους που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.»

6. Καθορίζεται κατώτατο όριο μερίσματος ανεξαρτήτως βαθμού και ετών υπηρεσίας στο ένα τρίτο (1/3) του μερίσματος του βαθμού του Σημαιοφόρου με εικοσιεπταετή (27ετή) υπηρεσία. Το μέρισμα αυτό προσαυξάνεται με το εκάστοτε αναλογικό χρονοεπίδομα.»

4. Μέτοχοι του Ειδικού Λογαριασμού Χρηματικής Αρωγής Οικογενειών Στρατιωτικών στο Ταμείο Αλληλοβοηθητίας Ναυτικού του ν. 354/1976 (ΦΕΚ 148 Α') είναι υποχρεωτικά και οι στρατιωτικοί του Λιμενικού Σώματος, δικαιούχοι δε της προβλεπόμενης, κατ' άρθρο 3 του νόμου αυτού, εφάπαξ χρηματικής αρωγής είναι και οι οικογένειες των στρατιωτικών του Λιμενικού Σώματος.

5. Η καταβολή εισφοράς των μετόχων της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η καταβολή δε της προβλεπόμενης εισφάπαξ χρηματικής αρωγής στις δικαιούχες οικογένειες της παραπάνω παραγράφου αρχίζει δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

6. Η αναπροσαρμογή μερισμάτων που ήδη καταβάλλονται και προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου θα αρχίσει την πρώτη του επόμενη μήνα μετά την παρέλευση έτους από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, χωρίς δικαίωμα λήψης αναδρομικών παροχών. Για τους πρητείς ισχύος του παρόντος νόμου μερισμάτων η κράτηση για

αναγνώριση προϋπηρεσιών υπολογίζεται και καταβάλλεται βάσει του βαθμού που τους έχει απονεμηθεί το μέρισμα και στο ύψος των εν ενεργεία ομοιόθαμμών τους, θα διαρκεί δε όσο και το χρονικό διάστημα της αναγνωριζόμενης προϋπηρεσίας.

Άρθρο 5

1. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 3 του a.v. 1988/ 1939 (ΦΕΚ 414 Α'), όπως η παράγραφος 5 αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 3981/ 1959 (ΦΕΚ 193 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Μερισματούχοι, κυρίως ασφαλισμένοι του Ταμείου, καθίστανται οι μέτοχοι αυτού, εφόσον δικαιωθούν σύνταξης από τον κύριο συνταξιοδοτικό τους φορέα και τους καταβάλλεται η σύνταξη. Οι εκ των μετόχων μερισματούχοι δεν υπόκεινται σε εισφορές λόγω μερίσματος για το χρόνο της στρατιωτικής τους θητείας στην Πολεμική Αεροπορία.

5. Μερισματούχοι του Ταμείου καθίστανται και τα μέλη της χρημάτων οικογένειας, που προβλέπονται κατά τον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, εφόσον λόγω θανάτου ή αφάνειας μετόχου ή μερισματούχου κυρίως ασφαλισμένου δικαιωθούν κύριας σύνταξης από το συνταξιοδοτικό φορέα του θανόντα ή κηρυχθέντα σε αφάνεια. Επί πλειόνων δικαιούχων χηρεύουσας οικογένειας το μέρισμα καταβάλλεται κατ' ισομοιρία.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3981/1959 (ΦΕΚ 193 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ειδικώς το δικαίωμα μετόχου του Ταμείου να καταστεί κατά τις ισχύουσες διατάξεις μερισματούχος αυτού, καθώς και το αντίστοιχο δικαίωμα της χρημάτων οικογένειας αυτού δεν υπόκειται σε παραγραφή. Δεν χορηγούνται αναδρομικά μερίσματα πέραν του έτους από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Γεγενημένες και ληξιπρόθεσμες αιταίτησεις μερισματούχων, μη εισπραχθείσες από τους δικαιούχους εντός δύο ετών, παραγράφονται και αποτελούν πόρους αυτού.»

3. Ελλείψει ανωτέρου βαθμού στους Πτεραράχους που δικαιώθηκαν σύνταξης προσαυξημένης με επίδομα χρόνου υπηρεσίας τουλάχιστον σαράντα τέσσερα επί τοις εκατό (44%) ή είκοσι οκτώ επί τοις εκατό (28%) χορηγούνται δύο ή ένα μερίδια αντίστοιχα επιπλέον του αρτίου μερίσματος.

4. Στην περίοδο α' της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του a.v. 1988/1939 (ΦΕΚ 414 Α'), όπως η παράγραφος αυτή συμπληρώθηκε και αντικαταστάθηκε αντίστοιχα από το άρθρο 4 του a.v. 2163/1939 (ΦΕΚ 562 Α') και την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 3981/1959 (ΦΕΚ 193 Α'), πριν από την περίπτωση του Αρχηγού Γ.Ε.Α. προστίθεται η εξής περίπτωση:

«Πτεραράχου μερίδια 34»

και πριν από την περίπτωση του Αρχισμηνία προστίθεται η εξής περίπτωση:

«Άνθυμπαστιστή μερίδια 13».

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τους ήδη κυρίως ασφαλισμένους μερισματούχους, καθώς και για τις χηρεύουσες οικογένειες αυτών, από την υποβολή σχετικής αίτησης προς το Μ.Τ.Α..

Άρθρο 6

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν.δ.1911/1990 (ΦΕΚ 166 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις Ανώτατες Στρατιωτικές Σχολές και στις Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων εισάγονται άνδρες και γυναίκες. Ειδικά για τους υποψηφίους, ανεξάρτητα από το φύλο, των Τμημάτων:

α. Όπλων της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων και της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών,

β. Μαχίμων και Μηχανικών της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων και γ. Ιπταμένων της Σχολής Ικάρων,

οι επιδόσεις των προκαταρκτικών εξετάσεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2, είναι διαφορετικές από τις επιδόσεις που απαιτούνται για τους υποψηφίους των άλλων Τμημάτων των προαναφερόμενων

Σχολών, επειδή οι εξερχόμενοι από αυτά μόνιμοι αξιωματικοί έχουν ως αποστολή τη στελέχωση των μονάδων εκείνων, οι οποίες θα κληθούν να αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε κρίση και ως εκ τούτου επιβάλλεται η εκπαίδευσή τους, σαν απόρροια της φυσικής τους κατάστασης, να είναι εκ των προτέρων τέτοια που να τους διασφαλίζει τη διαρκή παρουσία τους στις μονάδες αυτές, ώστε να διατηρείται κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες η υψηλή μαχητική ικανότητά τους.»

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 1 του ν.δ.1911/ 1990, όπως η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 25 του ν. 2109/1992 (ΦΕΚ 205 Α'), καταργούνται, η δε παράγραφος 4 αναριθμείται σε 2.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται κάθε τριετία, καθορίζονται για κάθε έτος συγκεκριμένες θέσεις σε Τμήματα Πολυτεχνικών, Οικονομικών, Κοινωνιολογίας, Ψυχολογίας, Πληροφορικής ή Επιστήμης Υπολογιστών, Στατιστικής και Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων Σχολών των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), για κατάταξη μονίμων εν ενεργεία Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.), αποφοίτων των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, πέραν των προβλεπόμενων από τις ισχύουσες διατάξεις θέσεων για κατάταξη πτυχιούχων Α.Ε.Ι.. Για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις των κατατάξεων αυτών ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 1865/1989 (ΦΕΚ 210 Α').

4. Στο άρθρο 4 του ν. 2292/1995 (ΦΕΚ 35 Α') προστίθεται περίοδος ία' ως εξής:

«ια. Το Επιπλέον Υπουργού Εθνικής Άμυνας».

5. Το Εργοστάσιο Τηλεπικοινωνιών - Ηλεκτρονικών Μέσων (Ε.Τ.Η.Μ.) υπάγεται στο Γενικό Επιπλέον Αεροπορίας (Γ.Ε.Α.).

6. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3γ' του άρθρου 19 του ν. 2292/1995 (ΦΕΚ 35 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Εφόσον υφίσταται Αντιναύαρχος, ο οποίος υπηρετεί σε οργανική θέση του Πολεμικού Ναυτικού ή του Γενικού Επιπλέον Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.Ε.Θ.Α.), αυτός μετέχει αντί ενός των ιπταμένων Υποπτεράχων, ο οποίος ορίζεται από τον Αρχηγό Γ.Ε.Α..»

7. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3ε' του άρθρου 20 του ν. 2292/1995 (ΦΕΚ 35 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Εφόσον υφίσταται Αντιπτεράρχος, ο οποίος υπηρετεί σε οργανική θέση της Πολεμικής Αεροπορίας ή του Γ.Ε.Ε.Θ.Α., αυτός μετέχει αντί ενός των ιπταμένων Υποπτεράχων, ο οποίος ορίζεται από τον Αρχηγό Γ.Ε.Α..»

Άρθρο 7

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 34 του ν.δ.1400/1973 (ΦΕΚ 114 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Από τον παραπάνω περιορισμό εξαιρούνται: 1) οι Αξιωματικοί του Θρησκευτικού Σώματος και 2) οι Αξιωματικοί που εκλέγονται μελή διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. ή ερευνητικού προσωπικού των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Για τις οποίες αξιωματικών η αποδοχή της αίτησης παραίτησης μπορεί να γίνει δεκτή οποτεδήποτε και πριν από τη συμπλήρωση των ανευλημένων τους υποχρεώσεων.»

2. Η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του ν. 2109/1992 (ΦΕΚ 205 Α') ισχύει και για τους αποφοίτους της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής τετραετούς φοίτησης του άρθρου 9 του ν. 1848/1989 (ΦΕΚ 112 Α').

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 2225/1994 (ΦΕΚ 121 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο κάθε υποψήφιος εξετάζεται από τη Σχολή της πρώτης προτίμησής του, όπως αυτή δηλώνεται στην αίτηση-δήλωση υποψηφίου Στρατιωτικών Σχολών και υποβάλλεται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 13 του ν. 1848/1989 (ΦΕΚ 112 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Μετά τη λήξη της πενταετούς υποχρέωσής τους όσοι επιθυμούν μπορούν, ύστερα από αίτησή τους, να αξιολογηθούν

και επιλεγούν για περαιτέρω παραμονή στις Ένοπλες Δυνάμεις με το βαθμό που φέρουν ως εθελοντές μακράς θητείας (Ε.Μ.Θ.) μέχρι τη συμπλήρωση 35ετούς συντάξιμης υπηρεσίας και εξελίσσονται βαθμολογικά μέχρι το βαθμό του Λοχαγού και των αντιστοίχων των άλλων Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. Οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια, η διαδικασία επιλογής και ένταξής τους στην κατηγορία των Ε.Μ.Θ. καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από πρόταση του αρμόδιου κατά Κλάδο Ανωτάτου Συμβουλίου. Η ένταξή τους πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ύστερα από πρόταση των αρμόδιων Συμβουλίων Κρίσεων. Μέχρι την έναρξη ισχύος των προβλεπόμενων στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπουργικών αποφάσεων, όσοι εθελοντές πενταετούς υπηρεσίας υπέβαλαν αίτηση ένταξής τους στο θεσμό των Ε.Μ.Θ. συνεχίζουν να διέπονται από τις προϊσχόμενες διατάξεις.»

5. Η παράγραφος 23 του άρθρου 4 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«23. Κάθε Όπλο και Σώμα του Στρατού Ξηράς, με εξαίρεση τα Σώματα Στρατιωτικών Γραμματέων, Φροντιστών και Αρχιτεχνιτών για το Στρατό Ξηράς και Πληρωμάτων Στόλου για το Πολεμικό Ναυτικό, έχει τη δική του ιεραρχία και μετέχει στο οικείο Γενικό Επιτελείο από έναν Διευ- Θυντή Όπλου ή Σώματος αντίστοιχα.»

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν.δ.1013/1971 (ΦΕΚ 204 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού (Γ.Υ.Σ.) αποτελεί Μονάδα του Γεωγραφικού Σώματος, οικονομικώς ανεξάρτητη, υπαγόμενη στη Διεύθυνση του Σώματος του Γενικού Επιτελείου Στρατού.»

Άρθρο 8

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του ν.δ. 1400/ 1973 (ΦΕΚ 114 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 270/1976 (ΦΕΚ 46 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Για κάλυψη αναγκών περιόδου επιστράτευσης ή πολέμου σε ιπτάμενο προσωπικό, οι μόνιμοι και έφεδροι στην εφεδρεία Αξιωματικοί, που εργάζονται ως επαγγελματίες χειριστές αεροσκαφών αναγνωρισμένων οργανισμών και εταιριών και διατηρούν την πτητική τους ικανότητα, σύμφωνα με τα ισχύοντα στους κανονισμούς λειτουργίας αυτών, παραμένουν στα στελέχη της εφεδρείας των ιπταμένων Αξιωματικών μέχρι να καταληφθούν από το όριο ηλικίας, που καθορίζεται με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.»

2. Οι διατάξεις των άρθρων 14 και 17 του ν. 2342/1953 (ΦΕΚ 74 Α') εφαρμόζονται και στους εθελοντές υπαξιωματικούς της Πολεμικής Αεροπορίας.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 15 του ν.δ. 3748/1957 (ΦΕΚ 178 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του ν.1680/1987 (ΦΕΚ 7 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το ύψος του ποσού της προηγούμενης παραγράφου και ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής του στους δικαιούχους καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών, αναπροσαρμόζεται δε αυτομάτως με βάση τη μεταβολή του μέσου όρου της τιμής πώλησης αμόλυβδης βενζίνης και απλού λαδιού κάθε έτους, όπως προκύπτει από βεβαίωση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.»

4. Στην αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Επιτελείου Στρατού, για λόγους επιστρατευτικής παρακολούθησης, διαβιβάζονται από τα αρμόδια Υπουργεία κάθε είδους στοιχεία, τα οποία αφορούν οποιοδήποτε είδος οχήματος, αγροτικού μηχανήματος ή ρυμουλκούμενου από τα αναφερόμενα στον εκάστοτε ισχύοντα Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθώς και τα μηχανήματα έργων. Το είδος, ο χρόνος, ο τρόπος, η έκταση, η συχνότητα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, που αφορά στη διαβίβαση των παραπάνω στοιχείων στη Στρατιωτική Υπηρεσία, καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και των συναρμόδιων Υπουργών.

Άρθρο 9

1. Οι διαχειριστές υλικού των αποθηκών βάσεων υλικού και προκεχωρημένων αποθηκών υλικού του Στρατού Ξηράς, στις οποίες προβλέπονται ίδια Γραφεία Ελέγχου και Εκκαθαρίσεων Λογαριασμών Υλικού (Γ.Ε.Ε.Λ.Υ.) υποβάλλουν εφεξής τους λογαριασμούς της διαχειρισής τους για έλεγχο, όπως εκάστοτε και ειδικότερα καθορίζεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, στα Ελεγκτήρια Υλικού Στρατού. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Στις παραπάνω αποθήκες βάσεων υλικού και προκεχωρημένες αποθήκες υλικού που υπάρχουν ανεξέλεγκτοι λογαριασμοί υλικού ή εκκρεμότητες ελέγχου και εκκαθάρισης λογαριασμών υλικού του τρέχοντος οικονομικού έτους ή παλαιοτέρων του τρέχοντος οικονομικών ετών και μέχρις ελέγχου και τακτοποίησής τους, διατηρούνται τα υφιστάμενα Γ.Ε.Ε.Λ.Υ..

2. Οι κενές οργανικές θέσεις της γενικής ειδικότητας Διερμηνών του Σώματος Στρατιωτικών Γραμματέων του Στρατού Ξηράς πληρούνται με απευθείας κατάταξη Αξιωματικών με το βαθμό του Ανθυπολοχαγού, κατόπιν διαγωνισμού, στον οποίο μπορούν να λάβουν μέρος Έλληνες και Ελληνίδες πολίτες. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ύστερα από εισήγηση του Ανώτατου Στρατιωτικού Συμβουλίου εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, καθορίζονται η διαδικασία προκήρυξης του διαγωνισμού κατάταξης, τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων και ο χρόνος συνδρομής αυτών, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος υποβολής και ελέγχου τους, η σωματική ικανότητα και ο τρόπος υγειονομικής εξέτασης των υποψηφίων, οι Επιτρόπες και ο τρόπος διενέργειας του διαγωνισμού, τα εξεταστέα μαθήματα και ο τρόπος βαθμολόγησής τους, ο τρόπος εξαγωγής των πινάκων επιτυχόντων, η κύρωση και ο χρόνος ισχύος των πινάκων επιτυχόντων, ο τρόπος κατάταξης, η σειρά αρχαιότητας των κατατασσομένων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, που αφορά στην κάλυψη κενών οργανικών θέσεων της ανωτέρω γενικής ειδικότητας Διερμηνών.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 13 του ν.δ.1400/1973 (ΦΕΚ 114 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για τους παραπάνω Αξιωματικούς, που κρίνονται ακατάλληλοι για πτήσεις, αποφαίνεται το Ανώτατο Αεροπορικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 13 του ν.δ.1400/1973 (ΦΕΚ 114 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τους αναφερόμενους στην προηγούμενη παράγραφο, που κρίνονται ακατάλληλοι για πτήσεις, εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.»

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 16 του ν.δ.1400/1973 (ΦΕΚ 114 Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 του ν.δ.145/1974 (ΦΕΚ 325 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 ιπτάμενοι και ραδιοναυτιλοί Αξιωματικοί, που κρίνονται ακατάλληλοι για πτήσεις, κατάλληλοι ήδη από την προηγούμενη παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου Αξιωματικοί οποιοιδήποτε βαθμού, που κρίνονται κατάλληλοι για υπηρεσία γραφείου, παραπέμπονται στο Ανώτατο Αεροπορικό Συμβούλιο, το οποίο ενεργεί αντιστοίχως σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 14.»

Άρθρο 10

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 16 του ν.1513/1985 (ΦΕΚ 12 Α') προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση θανάτου εθελοντών πενταετούς υπηρεσίας (Ε.Μ.Θ.) η προβλεπόμενη από το προηγούμενο εδάφιο αποζημίωση καταβάλλεται, με τους ίδιους όρους και οι προϋποθέσεις, στους κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα νόμιμους κληρονόμους τους.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 8 του a.v. 268/1968 (ΦΕΚ 13 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι απομακρυνόμενοι για οποιονδήποτε λόγο, που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, εκτός από λόγους υγείας, πριν την εκπλήρωση των ανειλημμένων υποχρεώσεων παραμονής τους στο στράτευμα, υποχρεούνται να καταβάλουν στο Δημόσιο αποζημίωση ίση προς το γινόμενο του βασικού μισθού του κατεχόμενου βαθμού επί τους υπολειπόμενους μήνες της υποχρέωσης παραμονής τους. Η αποζημίωση βεβαιώνεται και καταλογίζεται ως δημόσιο έσοδο με διαταγή του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, η δε είσπραξή της εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων.»

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους μόνιμους Ανθυπασπιστές, Υπαξιωματικούς και Λιμενοφύλακες του Λιμενικού Σώματος και η αποζημίωση βεβαιώνεται και καταλογίζεται ως δημόσιο έσοδο με διαταγή του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, η δε είσπραξή της εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων.»

Άρθρο 11

1. Το ειδικό επίδομα του άρθρου 105 του ν. 2071/1992, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α') και η ειδική πρόσθετη άδεια μετ' αποδοχών δέκα ημερών πέραν της κανονικής, που χορηγήθηκαν με την υπ' αριθ. 2003075/204/ 0022/ 1.1.1995 κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών (ΦΕΚ 33 Β'), χορηγείται και στο πολιτικό προσωπικό αντίστοιχων ειδικοτήτων των Στρατιωτικών Νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ., που αμείβεται σύμφωνα με το ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α') ή το ν. 1876/1990 (ΦΕΚ 27 Α'). Η ειδική πρόσθετη άδεια χορηγείται μετά από συνεχή υπηρεσία ενός έτους στα παραπάνω νοσοκομεία και σε χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν διαταράσσεται η ευρυθμία αυτών. Η αναπροσαρμογή που γίνεται κάθε φορά στην ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση εφαρμόζεται αντίστοιχα και για το προσωπικό της παρούσας παραγράφου.

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5α' του άρθρου 9 του α.ν. 1563/1950 (ΦΕΚ 254 Α'), όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν.δ. 89/1973 (ΦΕΚ 160 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«5α. Αν ο δικαιούχος πεθάνει πριν από την ολοσχερή εξόφληση της αξίας της κατοικίας, το προς απόκτηση αυτής δικαίωμα περιέρχεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο τα τέκνα, τη χήρα ή χήρο, τους επιζώντες γονείς και τις κατά το χρόνο του θανάτου άγαμες αδελφές του δικαιούχου ή, σε περίπτωση θανάτου κάποιου από τα τέκνα του πριν από την ολοσχερή εξόφληση της αξίας της κατοικίας, στον ή στη σύζυγο αυτού (τέκνου) και στα τέκνα αυτού κατά την τάξη, σειρά και ποσοστό, που καλούνται αυτοί στην εξ αδιαθέτου κληρονομική διαδοχή του θανόντος δικαιούχου. Σε περίπτωση θανάτου κάποιου από τα ανωτέρω πρόσωπα, το μεριδίο αυτού περιέρχεται στους λοιπούς από τους παραπάνω επιζώντες κατ' ισομορία.»

3. Στο άρθρο 4 του α.ν. 564/1968 (ΦΕΚ 220 Α') προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Μπορούν να καταστούν μέλη του Συνεταιρισμού οι σύζυγοι και τα τέκνα Μονίμων Αξιωματικών του Στρατού Ξηράς όλων των Όπλων και Σωμάτων, που απεβίωσαν κατά τη διάρκεια της ενεργούς υπηρεσίας τους, εφόσον πριν αποβιώσουν είχαν δικαίωμα εγγραφής στο Συνεταιρισμό. Το δικαίωμα ισχύει για όσο χρονικό διάστημα παραμένουν στην ενεργό υπηρεσία Αξιωματικοί νεότεροι του αποβιώσαντος ή συμμαθητές της ίδιας τάξης Παραγωγικής Σχολής ή καταταγέντες με την ίδια σειρά απευθείας κατάταξης. Τα μέλη της οικογένειας μονίμου Αξιωματικού που απεβίωσε λαμβάνουν μία μόνιμη μερίδα, που επιμερίζεται μεταξύ τους κατά το λόγο της εξ αδιαθέτου κληρονομικής διαδοχής.»

4. Στο άρθρο 4 του ν.δ. 505/1970 (ΦΕΚ 91 Α') προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Μπορούν να καταστούν μέλη του Συνεταιρισμού οι σύζυγοι και τα τέκνα αποβιώσαντων κατά τη διάρκεια της ενεργούς υπηρεσίας τους μονίμων Αξιωματικών του Πολεμικού

Ναυτικού και της Πολεμικής Αεροπορίας, εφόσον αυτοί πριν αποβιώσουν είχαν δικαίωμα εγγραφής στο Συνεταιρισμό. Το παραπάνω δικαίωμα ισχύει για όσο χρονικό διάστημα παραμένουν στην ενεργό υπηρεσία Αξιωματικοί νεότεροι του αποβιώσαντος ή συμμαθητές της ίδιας τάξης Παραγωγικής Σχολής ή καταταγέντες με την ίδια σειρά απευθείας κατάταξης. Τα μέλη της οικογένειας μονίμου Αξιωματικού που απεβίωσε λαμβάνουν μία μόνιμη μερίδα, που επιμερίζεται μεταξύ τους κατά το λόγο της εξ αδιαθέτου κληρονομικής διαδοχής.»

Άρθρο 12

1. Ο χρόνος που παρέμειναν εκτός ενεργούς υπηρεσίας οι στρατιωτικοί του Στρατού - Ναυτικού - Αεροπορίας και του Σώματος της πρώην Χωροφυλακής, οι οποίοι αποκαταστάθηκαν διοικητικά και συνταξιοδοτικά κατά τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του ν.1543/1985 (ΦΕΚ 73 Α'), αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης ως προς τα Μ.Τ.Σ. - Μ.Τ.Ν. - Μ.Τ.Α.. Η αναγνώριση αυτή δεν δημιουργεί δικαίωμα λήψης αναδρομικών μερισμάτων και λοιπών παροχών ή διαφορών μερίσματος. Ως χρόνος μετοχικής σχέσης λογίζεται εκείνος που αναφέρεται στην οικεία πράξη κανονισμού σύνταξης.

2. Τα Μ.Τ.Σ., Μ.Τ.Ν., Μ.Τ.Α. καταβάλλουν τα μερίσματα που αναλογούν στους διοικητικά αποκατασταθέντες μερισμάτουχους την πρώτη του αμέσως επόμενο μήνα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Προς εξόφληση των οφειλόμενων προς τα Μ.Τ.Σ., Μ.Τ.Ν., Μ.Τ.Α. κρατήσεων για το χρόνο κατά τον οποίο αυτοί που αποκαταστάθηκαν ευρίσκονταν εκτός υπηρεσίας εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις των παραπάνω Μετοχικών Ταμείων.

3. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 3 του ν.δ. 313/1974 (ΦΕΚ 45 Α'), που προστέθηκε με το άρθρο 2 του ν.1357/1983 (ΦΕΚ 63 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εξαιρούνται οι ανώτατοι πιπάμενοι Αξιωματικοί που ανακαλούνται ως μόνιμοι εξ εφεδρείας και τοποθετούνται σε θέσεις Διοικητή ή Υποδιοικητή μονάδας αεροσκαφών ή Διοικητή μοίρας αεροσκαφών.»

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 α' του άρθρου 7 του ν. 788/1978 (ΦΕΚ 104 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα τέκνα τυχόντων δικαιούχα, εφόσον τα μεν άρρενα είναι άγαμα και ανήλικα ή ενήλικα άγαμα που αναγνωρίζονται ως προστατευόμενα μελή της οικογένειας για τον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος ή ενήλικα αλλά ανίκανα προς άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος, τα δε θήλεα άγαμα.»

Άρθρο 13

1. Της κατά το άρθρο 19 του ν.1911/1990 (ΦΕΚ 166 Α') προστασίας απολαμβάνουν και οι σύζυγοι ή ένα από τα τέκνα των πολιτικών υπαλλήλων, μονίμων ή επί συμβάσει, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ειδικότητας χειριστού αεροσκαφών, που απεβίωσαν ή αποβιώσουν κατόπιν αεροπορικού ατυχήματος κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής. Όταν δεν υπάρχουν σύζυγος ή τέκνα του αποβιώσαντος, το δικαίωμα διορισμού παρέχεται σε μία αδελφή ή έναν αδελφό αυτών.

2. Σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 19 του ν.1911/1990 (ΦΕΚ 166 Α'), όπως αυτές επεκτάθηκαν και τροποποιήθηκαν από την παράγραφο 1 του άρθρου 30 του ν.1947/1991 (ΦΕΚ 70 Α'), τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 2109/1992 (ΦΕΚ 205 Α') και την προηγούμενη παράγραφο, το δικαίωμα μεταβιβάζεται στα λοιπά προβλεπόμενα κατά περίπτωση μέλη της οικογένειας αυτού που απεβίωσε ή κατέστη ανάπτηρος, εφόσον προηγουμένως παραιτηθούν του σχετικού δικαιώματος ο ή η σύζυγος ή τα τέκνα αυτού.

3. Η προβλεπόμενη προστασία του άρθρου 19 του ν. 1911/1990 (ΦΕΚ 166 Α'), όπως η παράγραφος 2 αυτού αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 του ν. 2109/1992 (ΦΕΚ 205

Α'), παρέχεται και στις περιπτώσεις που ο αποβιώσας ή καταστάσας ανάπτηρος σε ποσοστό άνω του 67% είναι ιδιώτης και έπαθε συνεπεία ατυχήματος, που οφείλεται σε υλικό ή μέσο των Ενόπλων Δυνάμεων. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από την 1.1.2000.

Άρθρο 14

1. Μετά το άρθρο 65 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, που κυρώθηκε με τη διάταξη του άρθρου πρώτου του ν. 2304/1995 (ΦΕΚ 83 Α'), προστίθεται άρθρο 65α ως εξής:

«Άρθρο 65α

1. Οι Αναθεωρητές Γ' και οι Στρατιωτικοί Δικαστές του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων, που αποχωρούν από την υπηρεσία με παραίτηση, προάγονται στον επόμενο βαθμό, εφόσον έχουν τα τυπικά προς προαγωγή προσόντα και κριθούν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την προαγωγή τους, αποχωρούν από την υπηρεσία.

2. Οι Αναθεωρητές Γ' και οι Στρατιωτικοί Δικαστές που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας ή με οριστική παύση για ανικανότητα εκτελέσεως των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, λόγω νόσου ή σωματικής ή πνευματικής αναπτηρίας, προάγονται στον επόμενο βαθμό, εφόσον κριθούν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυπικών προσόντων. Η ανωτέρω διάταξη ισχύει και για τους δικαστικούς λειτουργούς των Ενόπλων Δυνάμεων, που αποβιώνουν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους. Με προεδρικό διάταγμα, που προκαλείται μέσα σε ένα μήνα από την προαγωγή τους, αποχωρούν από την υπηρεσία, εκτός από εκείνους που αποχωρούν λόγω θανάτου, οι οποίοι προάγονται στον επόμενο βαθμό από την προηγουμένη του θανάτου τους.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο δικαστικός λειτουργός, που συμπλήρωσε είκοσι πέντε (25) έτη δικαστικού λειτουργού, διατηρεί τιμητικά τον τίτλο της θέσης που κατείχε τελευταία και μετά τη λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσης.»

3. Στο άρθρο 143 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων προστίθεται παράγραφος 8, ως εξής:

«8. Η κατανομή των υφιστάμενων οργανικών θέσεων κατά βαθμό ενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου του Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 27 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Μέχρι να ιδρυθεί το Σώμα των Αξιωματικών Νομικών Συμβούλων επιτρέπεται η ανάθεση στους δικαστικούς λειτουργούς διοικητικών καθηκόντων είτε παράλληλα προς την άσκηση των κυρίων καθηκόντων τους είτε αποκλειστικά, μόνον όπου προβλέπεται από διάταξη νόμου ή κανονισμού, ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Στις περιπτώσεις αυτές δεν επιτρέπεται η ανάθεση άλλων καθηκόντων ή υπηρεσιών εκτός των καθαρώς νομικών.»

Άρθρο 15

1. Στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 1447/1984 (ΦΕΚ 85 Α') υπάγονται και οι στρατιωτικοί των Ενόπλων Δυνάμεων που συμμετέχουν στο κίνημα του ναυτικού το Μάιο του 1973, τους αναγνωρίσθηκε, βάσει του ν. 1543/1985, η ιδιότητα του αγωνιστή κατά του δικτατορικού καθεστώτος 1967-1974 και παρέμειναν στην ενεργό υπηρεσία μετά την 24η Ιουλίου 1974, εξελίχθηκαν βαθμολογικά μέχρι το βαθμό του Υποστρατήγου και Αντιστρατήγου και τους αντιστοίχους των άλλων Κλάδων, αποστρατεύθηκαν δε καθ'

οιονδήποτε τρόπο μετά την έναρξη ισχύος του ν. 1447 /1984.

2. Στρατιωτικός των Ενόπλων Δυνάμεων, που ο ή η σύζυγός του είναι στρατιωτικός οποιουδήποτε Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων ή ανήκει στα Σώματα Ασφαλείας ή υπάλληλος του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), όπως ισχύει σήμερα, και υπηρετεί στο εξωτερικό, δικαιούταν να ζητήσει άδεια χωρίς αποδοχές συνολικής διάρκειας μέχρι τριών (3) ετών. Η άδεια χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, κατόπιν εισήγησης του Αρχηγού του οικείου Κλάδου. Ο χρόνος της άδειας δεν υπολογίζεται προς συμπλήρωση χρόνου πραγματικής υπηρεσίας, χρόνου διοίκησης και συντάξιμης υπηρεσίας, που απαιτείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την προαγωγική ή μισθολογική εξέλιξη του στρατιωτικού. Οι στρατιωτικοί που βρίσκονται σε άδεια χωρίς αποδοχές υπάγονται στις Διευθύνσεις Προσωπικού των Κλάδων τους και εξακολουθούν να διέπονται από τις οικείες διατάξεις και τους ισχύοντες στρατιωτικούς κανονισμούς. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλογικά και για το στρατιωτικό προσωπικό του Λιμενικού Σώματος.»

3. Η παράγραφος 11 του άρθρου 25 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') αντικαθίσταται από τότε που ίσχυε, ως εξής:

«11. Οι μόνιμοι υπαξιωματικοί και ανθυπασπιστές που προέρχονται από Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών και των τριών Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίοι έχουν λάβει ή λαμβάνουν πτυχίο Α.Ε.Ι., έχουν συμπληρώσει πραγματική στρατιωτική προϋπηρεσία ένδεκα (11) ετών στο στράτευμα από την ημερομηνία ονομασίας τους σε μόνιμους υπαξιωματικούς και δεν έχουν συμπληρώσει το τεσσαράκοστό έτος της ηλικίας τους, επιτρέπεται να μετατάσσονται, εντός του κλάδου στον οποίο ανήκουν, από την ειδικότητα την οποία κατέχουν σε ειδικότητα αξιωματικού σχετική με το πτυχίο που αποκτούν, εφόσον υφίστανται υπηρεσιακές ανάγκες, προς συμπλήρωση υφιστάμενων κενών οργανικών θέσεων Ανθυπολοχαγών και αντιστοίχων του Πολεμικού Ναυτικού και της Πολεμικής Αεροπορίας. Στο Πολεμικό Ναυτικό οι μετατασσόμενοι υπαξιωματικοί διατηρούν την ειδικότητα που τους είχε απονεμηθεί κατά την αποφοίτησή τους από τη Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού. Η μετάταξη γίνεται, ύστερα από αίτηση τους, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου Ενόπλων Δυνάμεων. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μετά από εισήγηση του ΣΑΓΕ, καθορίζονται ενιαία και για τους τρεις Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων ή και κατά κλάδο, τα πρόσθετα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μετατασσόμενων, τα κριτήρια των μετατάξεων, οι ειδικότητες στις οποίες γίνεται η μετάταξη και η περαιτέρω διαδικασία μετάταξης αυτών.»

4. Στην παράγραφο 24 του άρθρου 6 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εξαιρούνται οι Αξιωματικοί Υγειονομικού της Γενικής Ειδικότητας Νοσηλευτικής, οι οποίοι πρέπει να συμπληρώνουν τον παρακάτω χρόνο διοίκησης ή πραγματικής υπηρεσίας στους αντίστοιχους βαθμούς:

α. Σημαιοφόρος: Ένα (1) έτος θαλάσσιας υπηρεσίας.

β. Ανθυποπολούαρχος: Ένα (1) έτος θαλάσσιας υπηρεσίας ή δύο (2) έτη υπηρεσίας σε Νοσοκομείο.

γ. Υποπλούαρχος: Δύο (2) έτη υπηρεσίας σε Νοσοκομείο.»

Άρθρο 16

1. Για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων και υπηρεσιών του κοινού Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων σε εξειδικευμένα κατώτερα στρατιωτικά στελέχη, κατατάσσονται και υπηρετούν στο Σώμα αυτό εθελοντές και εθελοντριες υπαξιωματικοί πενταετούς υπηρεσίας (Ε.Π.Υ.). Μετά τη συμπλήρωση της πενταετούς υποχρέωσής τους οι Ε.Π.Υ. του κοινού Στρατολογικού Σώματος μπορούν να συνεχίσουν να υπηρετούν σε αυτό ως Ε.Μ.Θ. έως τη συμπλήρωση συντάξιμης

υπηρεσίας τριάντα πέντε (35) ετών.

2. Ο συνολικός αριθμός των Ε.Π.Υ. και Ε.Μ.Θ. που υπηρετούν στο κοινό Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων καθορίζεται σε εκατό (100), μπορεί δε να αυξάνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γ.Ε.Ε.Θ.Α.. Ο αριθμός των κατ' έτος κατασασόμενων Ε.Π.Υ. καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού Γ.Ε.Ε.Θ.Α..

3. Στο Κοινό Στρατολογικό Σώμα γίνονται δεκτοί για κατάταξη όσοι έχουν την ελληνική ιθαγένεια, είναι απόφοιτοι Λυκείου ή έχουν άλλο ισόδυναμο τίτλο σπουδών, έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και δεν έχουν υπερβεί το εικοστό έκτο κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους προκήρυξης του σχετικού διαγωνισμού. Για θέματα που αφορούν τους Ε.Π.Υ. και τους υποψήφιους Ε.Π.Υ. του κοινού Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων και ιδιως τα λοιπά προσόντα και την προεύλευση των υποψήφιων, τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την κατάταξη, την εκπαίδευση, τους βαθμούς, τις προαγωγές και την εξέλιξη, τη στολή και τα διακριτικά, τις υποχρεώσεις, τις αποδοχές, τα επιδόματα, τις αποζημιώσεις, τις κρατήσεις και την ασφάλιση, την υγειονομική περιθαλψη και τις ευκολίες διαβίωσης, την κρίση της σωματικής ικανότητας και την απόλυτη εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 1513/ 1985 (ΦΕΚ 12 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν.

4. Για τα θέματα που αφορούν τους Ε.Μ.Θ. του κοινού Στρατολογικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν.1848/1989(ΦΕΚ 112 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν.

Άρθρο 17

1. Οι εθελόντριες υπαξιωματικοί του Στρατού Ξηράς, που μετατάχθηκαν στο Σώμα Εφοδιασμού Μεταφορών σύμφωνα με την υπ. αριθ. Φ.415.4/4/655229/Σ.40/ 18.2.1996 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μπορούν να ενταχθούν στο Στρατολογικό Σώμα των Ενόπλων Δυνάμεων με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την ένταξη.

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.1763/1988 (ΦΕΚ 57 Α'), όπως το άρθρο 12 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

« Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Υγείας και Πρόνοιας ή Εθνικής Άμυνας και Γεωργίας, μπορεί να επιτρέπεται η διάθεση σε περιφερειακά ιατρεία ή κέντρα υγείας ή αγροτικά κτηνιατρεία, οπλιτών πτυχιούχων ιατρικής ή φαρμακευτικής ή κτηνιατρικής αντίστοιχα, εφόσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον εξάμηνη στρατιωτική υπηρεσία.»

3. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 20 του ν.1763/1988 (ΦΕΚ 57 Α'), η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ν. 2510/ 1997 (ΦΕΚ 136 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το χρονικό διάστημα του ανωτέρω εδαφίου μπορεί να ανανεώνεται μέχρι τη συμπλήρωση τριών μηνών συνολικά, αποκλειστικά σε περιπτώσεις που η είσοδος και παραμονή στην Ελλάδα επιβάλλεται για λόγους προσωπικής ασφάλειας, εξαιτίας σοβαρών πασίδηλων γεγονότων που διαδραματίζονται στις χώρες διαμονής τους, όπως εξεγέρσεις, πόλεμοι ή θεομηνίες.»

4. Στο άρθρο 7 του ν.1763/1988 (ΦΕΚ 57 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Α'), προστίθεται παράγραφος 25 ως εξής:

«25. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων που υποβάλλουν υποψηφιότητα για την εκλογή τους ως Βουλευτών, Ευρωβουλευτών, Νομαρχών, Δημάρχων ή Προέδρων Κοινοτήτων. Η αναβολή κατάταξης αρχίζει από την

ημερομηνία υποβολής της υποψηφιότητας και διαρκεί, για όσους εκλέγονται όσο χρονικό διάστημα έχουν την ιδιότητα του Βουλευτή, Ευρωβουλευτή, Νομάρχη, Δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας, και πάντως όχι πέραν της μιας θητείας στα αξιώματα αυτά και για όσους δεν εκλέγονται μέχρι την ημερομηνία ανακήρυξης των παραπάνω προσώπων από τα αρμόδια Δικαστήρια.»

Άρθρο 18

1. Συνιστάται Ανώτατο Συμβούλιο Αθλητισμού Ενόπλων Δυνάμεων (Α.Σ.Α.Ε.Δ).

2. Το Α.Σ.Α.Ε.Δ. χαράσσει τις γενικές κατευθύνσεις για την οργάνωση και ανάπτυξη του αθλητισμού στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην ΕΛ.Α.Σ., στο Λιμενικό Σώμα (Λ.Σ.) και στο Πυροσβεστικό Σώμα (Π.Σ.), εισηγείται τη λήψη των ενδεικυόμενων μέτρων για την προαγωγή του στρατιωτικού αθλητισμού, προωθεί την έρευνα στα θέματα σωματικής αγωγής και αθλητισμού και την ανάπτυξη συνεργασίας με αρμόδιους αθλητικούς φορείς του εξωτερικού και ενθαρρύνει την ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, της ΕΛ.Α.Σ., του Λ.Σ. και του Π.Σ..

3. Ως Ένοπλες Δυνάμεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοούνται και η ΕΛ.Α.Σ., το Λ.Σ. και το Π.Σ..

4. Το Α.Σ.Α.Ε.Δ. συγκροτείται από τους:

- α. Υπουργό Εθνικής Άμυνας, ως Πρόεδρο,
- β. Αρχηγό του Γ.Ε.Ε.Θ.Α., ως Αντιπρόεδρο,
- γ. Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Στρατού,
- δ. Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού,
- ε. Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας,
- στ. Αρχηγό της ΕΛ.Α.Σ.,
- ζ. Αρχηγό του Λ.Σ.,
- η. Αρχηγό του Π.Σ., ως μέλη,

θ. Υπαρχηγό του Γ.Ε.Ε.Θ.Α, ως εισηγητή χωρίς ψήφο,

ι. Διευθυντή της Γραμματείας του Α.Σ.Α.Ε.Δ, ως Γραμματέα και εισηγητή χωρίς ψήφο.

5. Ο Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν κωλύεται, απουσιάζει ή ελλείπει.

6. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας υπό την ιδιότητά του ως Προέδρου του Α.Σ.Α.Ε.Δ. αποφασίζει για:

- α. το συντονισμό των πάσης φύσεως αθλητικών εκδηλώσεων των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας,

β. τη συνεργασία με τις κρατικές και ιδιωτικές αθλητικές αρχές για την προώθηση του εθνικού αθλητισμού,

γ. τη διοργάνωση από τις Ένοπλες Δυνάμεις αθλητικών εκδηλώσεων, πρωταθλημάτων , αγώνων στο εσωτερικό καθώς και πρωταθλημάτων, αγώνων του Διεθνούς Συμβουλίου Στρατιωτικού Αθλητισμού (Δ.Σ.Σ.Α) «CON-SEIL INTERNATION-AL DU SPORT MILITAIR – CISM »,

δ. τη συμμετοχή των εθνικών αθλητικών ομάδων των Ενόπλων Δυνάμεων σε διεθνείς αθλητικούς αγώνες, πρωταθλήματα του Δ.Σ.Σ.Α. και σε αγώνες στο εσωτερικό και καθορίζει τη διαδικασία προετοιμασίας τους,

ε. τη συμμετοχή αντιπροσωπειών από Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων σε διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις και συνδρια και ορίζει την αντιπροσωπεία της χώρας στο Δ.Σ.Σ.Α.,

στ. την οργάνωση σε ετήσια βάση των αθλητικών αγώνων - πρωταθλημάτων των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαίδευτικών Ιδρυμάτων, των Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών και των στρατευμένων αθλητών των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και των διεθνών αγώνων και πρωταθλημάτων του Δ.Σ.Σ.Α. που διεξάγονται στη χώρα μας,

ζ. τη συγκρότηση των εθνικών αθλητικών ομάδων των Ενόπλων Δυνάμεων από αθλητές που υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις και την απόσταση αυτών στη Γραμματεία Α.Σ.Α.Ε.Δ.,

η. την κατασκευή σταδίων και συντήρηση γυμναστηρίων και γηπέδων των Ενόπλων Δυνάμεων,

θ. την προμήθεια αθλητικών οργάνων, πολιτικών ενδυμάτων και αθλητικών ειδών των εθνικών αθλητικών ομάδων των Ενόπλων Δυνάμεων,

- ι. όλα τα θέματα που αφορούν στην ανάπτυξη του

πρωταθλητισμού και του μαζικού αθλητισμού στις Ένοπλες Δυνάμεις.

7. Για την παρακολούθηση εκτέλεσης των αποφάσεων του Α.Σ.Α.Ε.Δ. και για την επίλυση θεμάτων τρεχούσης φύσεως συνιστάται Ειδική Επιτροπή (Ε.Ε./Α.Σ.Α.Ε.Δ.), αποτελούμενη από τους :

- α. Υπαρχηγό του Γ.Ε.ΕΘ.Α., ως Πρόεδρο,
- β. Διευθυντή της Γραμματείας Αθηνών Α.Σ.Α.Ε.Δ.,
- γ. Διευθυντή της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης / Γ.Ε.ΕΘ.Α., ως μέλη,
- δ. Αξιωματικό της Γραμματείας Αθηνών Α.Σ.Α.Ε.Δ., ως Γραμματέα.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ενημερώνει το Α.Σ.Α.Ε.Δ. κατά την αμέσως επόμενη συνεδρίασή του για την εξέλιξη των αποφάσεων του.

8. Το Α.Σ.Α.Ε.Δ. συνέρχεται μετά από πρόσκληση του Προέδρου του. Ευρίσκεται σε απαρτία παρόντων των 2/3 τουλάχιστον των μελών του, αποφασίζει δε κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών του. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Στο τέλος κάθε έτους ο Γραμματέας του Α.Σ.Α.Ε.Δ. ενημερώνει εγγράφως τα μέλη του Συμβουλίου επί της δραστηριότητος του στρατιωτικού αθλητισμού. Την ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου καταρτίζει ο Γραμματέας του Α.Σ.Α.Ε.Δ.. Τα μέλη του Α.Σ.Α.Ε.Δ. μπορούν να συνοδεύονται από τεχνικούς συμβούλους. Οι αποφάσεις του Α.Σ.Α.Ε.Δ. κοινοποιούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες και είναι υποχρεωτικές.

9. Συνιστάται Γραμματεία Α.Σ.Α.Ε.Δ., που είναι το όργανο που υποβοηθά την Ε.Ε./Α.Σ.Α.Ε.Δ. στην εκτέλεση των αποφάσεων του Συμβουλίου και υπάγεται στον Υπαρχηγό Γ.Ε.ΕΘ.Α. Είναι οργανωμένη σε Τμήματα και στα Αθλητικά Κέντρα Ενόπλων Δυνάμεων με έδρες την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Επίσης, συνιστάται στη Θεσσαλονίκη Υπογραμματεία Α.Σ.Α.Ε.Δ., η οποία λειτουργεί με αντίστοιχη δομή και διάρθρωση της Γραμματείας Α.Σ.Α.Ε.Δ.. Η Υπογραμματεία υπάγεται για θέματα διοικητικής μέριμνας στο μείζονα σχηματισμό Στρατού Ξηράς της έδρας της και για θέματα διοικητικής υπαγωγής και οικονομικής διαχείρισης στη Γραμματεία Α.Σ.Α.Ε.Δ..

10. Αποστολή των Αθλητικών Κέντρων Ενόπλων Δυνάμεων είναι η υποδοχή των επιλέκτων αθλητών για τη διατήρηση και βελτίωση των αθλητικών επιδόσεών τους και η προετοιμασία τους για τη συμμετοχή τους σε αθλητικούς αγώνες και πρωταθλήματα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, όσο και σε διεθνείς αγώνες και πρωταθλήματα στο εξωτερικό, καθώς και αγώνες και πρωταθλήματα του Δ.Σ.Α..

11. Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, η Ε.Λ.Α.Σ., το Λ.Σ. και το Π.Σ. συμμετέχουν στην εκπλήρωση του έργου του Α.Σ.Α.Ε.Δ.. Ειδικότερα:

α. Συμμετέχουν στην προκήρυξη, οργάνωση, προετοιμασία και διεξαγωγή των αθλητικών εκδηλώσεων των Ενόπλων Δυνάμεων.

β. Εισηγούνται στο Α.Σ.Α.Ε.Δ. τη σύνταξη κανονισμών και μελετών για τον στρατιωτικό αθλητισμό και τη φυσική αγωγή στις Ένοπλες Δυνάμεις.

γ. Εκπονούν προγράμματα για την ανάπτυξη των σωματικών ικανοτήτων του στρατιωτικού προσωπικού και την άθληση και μεριμνούν για τη συστηματική αξιολόγηση των σωματικών ικανοτήτων των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων.

δ. Παρακολουθούν τις διεθνείς εξελίξεις στην ανάπτυξη της αθλητιστρικής.

ε. Εισηγούνται στο Α.Σ.Α.Ε.Δ. θέματα κατασκευής αθλητικών κέντρων, σταδίων, γυμναστηρίων, γηπέδων, προμήθειας αθλητικών οργάνων και λοιπών αθλητικών μέσων και προτείνουν κάθε μέτρο που μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού και του πρωταθλητισμού στις Ένοπλες Δυνάμεις.

12. Για τις ανάγκες λειτουργίας των αθλητικών κέντρων των Ενόπλων Δυνάμεων συνιστώνται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας οκτώ (8) θέσεις μόνιμου πολιτικού προσωπικού της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης καθηγητών φυσικής αγωγής και αθλητισμού.

13. Στον επίσιο προϋπολογισμό των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας εγγράφονται σε οικείους κωδικούς αριθμούς οι αναγκαίες πιστώσεις για την αντιμετώπιση των δαπανών λειτουργίας του Α.Σ.Α.Ε.Δ..

14. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, κυρώνται το Κανονισμό Οργάνωσης, Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχειρίσεως του Α.Σ.Α.Ε.Δ.. Με τον Κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας του Α.Σ.Α.Ε.Δ., καθορίζονται η διάρθρωση, οι αρμοδιότητες και τα θέματα προσωπικού της Γραμματείας και Υπογραμματείας του, η οργάνωση των αθλητικών κέντρων του και ρυθμίζεται ο τρόπος διαχείρισης των πόρων του Συμβουλίου, ο τύπος της σφραγίδας, των σημάτων και τα διακριτικά της σημαίας του.

Άρθρο 19

1. Το Δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 22 του άρθρου 5 του ν. 2292/1995 (ΦΕΚ 35 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διοίκηση, η διάρθρωση και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία τους καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.»

2. Μετά την παράγραφο 8 του άρθρου 22 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') προστίθεται παράγραφος 8α ως εξής:

«8.α. Οι Αντιστράτηγοι - Αντιναύαρχοι - Αντιπτέραρχοι, οι οποίοι είχαν αποστρατευθεί αρχικά στο βαθμό του Υποστράτηγου - Υποναύαρχου - Υποπτέραρχου, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των παραγράφων 3δ' του άρθρου 21 και 1 του άρθρου 22 με το βαθμό του Αντιστράτηγου - Αντιναύαρχου - Αντιπτέραρχου, σε αποστρατεία τους απενεμήθη επί τιμή τίτλος και στη συνέχεια προήχθησαν σε Αντιστράτηγους - Αντιναύαρχους - Αντιπτέραρχους, κατόπιν επανάκρισης ή επανάληψης της κρίσης τους, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 19 και της παραγράφου 4γ' του άρθρου 20, χωρίς να έχουν υπηρετήσει σε οργανικές θέσεις του βαθμού αυτού, διατηρούν τον επί τιμή τίτλο της θέσης που τους έχει απονεμηθεί με το αρχικό προεδρικό διάταγμα αποστρατείας τους. Στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου υπάγονται και οι Αντιστράτηγοι - Αντιναύαρχοι - Αντιπτέραρχοι που πληρούν τις προϋποθέσεις με τους παραπάνω και έχουν αποστρατευθεί, με τις διατάξεις του ν.δ. 178/1969 (ΦΕΚ 71 Α'), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.»

3. Στα στοιχεία θ' και ι' της περιόδου β (2) της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') μετά τη λέξη «Διαβιβάσεων» προστίθενται οι λέξεις «Αεροπορίας Στρατού».

4. Στις υποπαραγράφους 3ι' και 3κ' του άρθρου 4 του ν.δ. 445/1974 (ΦΕΚ 160 Α') μετά τη λέξη «Διαβιβάσεων» προστίθενται οι λέξεις «Αεροπορίας Στρατού».

5. Στο άρθρο 11 του ν. 1911/1990 (ΦΕΚ 166 Α') προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Οι Σχολές Μονίμων Υπαξιωματικών ανήκουν στην ανώτερη βαθμίδα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. 'Οσοι αποφοίτησαν από αυτές θεωρούνται απόφοιτοι Ανώτερων Στρατιωτικών Σχολών, εφόσον κέκτηντο πριν την εισαγωγή τους σε αυτές απολυτήριο Λυκείου ή εξαταξίου Γυμνασίου και εισήλθαν σε αυτές κατόπιν εξετάσεων.»

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3δ' του άρθρου 4 του ν.δ. 969/1946 (ΦΕΚ 57 Α'), όπως η παράγραφος αυτή αντικαθατεί από το άρθρο 1 του ν. 650/1977 (ΦΕΚ 205 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αποφοίτουντες επιτυχώς εκ της Σχολής ονομάζονται μόνιμοι σημνίες της ειδικότητας Ραδιοναυτίου.»

7. Στην παράγραφο 19 του άρθρου 5 του ν. 2292/1995 (ΦΕΚ 35 Α') προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Ο κανονισμός Ελλήνων Ακολούθων (Άμυνας, Στρατού Ξηράς, Ναυτικού, Αεροπορίας) ρυθμίζει όλα τα θέματα που αφορούν την υπαγωγή και το καθεστώς των Ελλήνων Ακολούθων στο εξωτερικό με σκοπό τη συντονισμένη και αποδοτική εκτέλεση της αποστολής τους. Κυρώνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών,

ύστερα από πρόταση του ΣΑΓΕ. Αυτή δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 20

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας καταρτίζεται και τηρείται Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού, το οποίο θα περιλαμβάνει νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στην Ελλάδα και έχουν τη δυνατότητα να κατασκευάσουν αμυντικά υλικά.

2. Η ένταξη μιας εταιρίας στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή της, δια διαγωνισμού ή δι' απευθείας ανάθεσης έργου, στις προμήθειες ή στις αναθέσεις κατασκευής ή επισκευής αμυντικού υλικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, καθορίζονται ο φορέας τήρησης του Μητρώου Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού, οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής και διαγραφής μιας εταιρίας από αυτό, ο τρόπος τήρησής του, ρυθμίσεις σχετικά με τη μεταβατική περίοδο μέχρι την έναρξη λειτουργίας του μητρώου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο απαραίτητο για τη λειτουργία του.

Άρθρο 21

1. Στο τέλος της περ. α' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν.δ. 1044/1971, προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφια, ως εξής:

«Με τα άγαμα θήλεα τέκνα εξομοιούνται και οι διαζευγμένες θυγατέρες, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Ο γάμος τους να λύθηκε με κοινή υπαιτίοτητα ή με υπαιτίοτητα του συζύγου ή από λόγο που δεν αφορά αποκλειστικά στο πρόσωπό τους ή με συναινετικό διαζύγιο.

ββ) Να μην έχουν μηνιαίο εισόδημα από το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

γγ) Να μην έχουν εκάστοτε φορολογητέο εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή μεγαλύτερο από το παραπάνω καθοριζόμενο κατώτατο όριο, ούτε να λαμβάνουν διατροφή για τις ίδιες από τον πρώην σύζυγο τους.

δδ) Να μην λαμβάνουν σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό, πληγή όσων συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 1 του ν. 1654/ 1986 και του ν.δ. 666/1970.»

Οι διατάξεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλογικά και στην περίπτωση των διαζευγμένων θυγατέρων του προηγούμενου εδαφίου.

2. Η παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο του άρθρου 25 του ν.δ. 1044/1971, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 1043/1980 (ΦΕΚ 87 Α'), τροποποιείται ως εξής:

«Στις σχολάζουσες θέσεις περιπτέρων εντός των κεντρικών ζωνών των πόλεων αποκαθίστανται ανάπτηροι πολέμου, ανάπτηροι επιχειρήσεων Κύπρου, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 εδάφιο ε', με ποσοστό αναπτηρίας 100% και οι στρατιωτικοί ανάπτηροι του ν. 1370/1944 με ποσοστό αναπτηρίας 100%, προτιμούμενων εκ τούτων των τυφλών και παραπληγικών.»

Άρθρο 22

1. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών δημιουργείται Ειδικός, εκτός προϋπολογισμού, Λογαριασμός διεπόμενος από τις διατάξεις του ν. 2771/1999 για τη χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων και μελετών της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού, της Υδρογραφικής Υπηρεσίας του Πολεμικού Ναυτικού, της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ερευνητικών Κέντρων και των Νοσοκομειακών Μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και των Αμυντικών Βιομηχανιών

αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 2682/1999 (ΦΕΚ 16 Α', 8.2.1999) εφαρμόζονται αναλόγως και στο πολιτικό προσωπικό που ανήκει στην Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.). Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών θα καθοριστεί η διαδικασία και ο τρόπος εφαρμογής των διατάξεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά τις κατηγορίες των δικαιούχων και το ύψος του ποσού που τους αναλογεί.

3. Ο χρόνος της προβλεπόμενης από το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 1032/1971 (ΦΕΚ 232 Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε και ισχύει σήμερα, άδειας κύησης – τοκετού αυξάνεται από τους δώδεκα (12) μήνες στους δεκατέσσερις (14) μήνες.

4. Στο άρθρο 7 του ν. 1032/1971 (ΦΕΚ 232 Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε και ισχύει σήμερα, προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Στο γυναικείο στρατιωτικό προσωπικό, που υπηρετεί στις Ένοπλες Δυνάμεις με οποιαδήποτε ιδιότητα, χορηγείται ύστερα από αίτηση τρίμηνη ειδική άδεια λόγω ιιοθεσίας, εφόσον το ιιοθετημένο τέκνο είναι ήλικιας έως και έξι ετών, με απόφαση του Αρχηγού του οικείου Γενικού Επιτελείου. Η άδεια αυτή χορηγείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ιιοθεσίας και ισχύουν γι' αυτήν οι ίδιοι όροι των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 23

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταρ- γούνται:

α. Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν. 1105/1980 (ΦΕΚ 299 Α').

β. Ο ειδικός λογαριασμός του Μ.Τ.Σ. επαγγελματικής αποκατάστασης των τέκνων των μετόχων του, που ιδρύθηκε από το ν.δ. 312/1974 (ΦΕΚ 45 Α'), οι δε πόροι αυτού περιέρχονται στους πάρους του Μ.Τ.Σ..

γ. Το άρθρο 2 του ν.δ. 2554/1953 (ΦΕΚ 230 Α').

δ. Η περίοδος δ' του πρώτου εδαφίου του άρθρου 2 του π.δ. της 21/31.10.1932 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Μ.Τ.Ν.» (ΦΕΚ 387 Α'), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του α.ν. 1005/1937 (ΦΕΚ 520 Α') και το άρθρο 18 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, όπως αυτό τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 10 του α.ν. 1005/1937 (ΦΕΚ 520 Α') και το άρθρο 2 του ν.δ. 3967/1959 (ΦΕΚ 176 Α').

ε. Οι παράγραφοι 7 του άρθρου 3 και 3 του άρθρου 9 του α.ν. 1988/1939 (ΦΕΚ 414 Α'), όπως αυτές αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα από την παράγραφο 2 του άρθρου 2 και την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν.δ. 3981/1959 (ΦΕΚ 193 Α').

στ. Η περίοδος ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του α.ν. 1988/1939 (ΦΕΚ 414 Α'), όπως η παράγραφος αυτή συμπληρώθηκε και αντικαταστάθηκε αντίστοιχα από το άρθρο 4 του α.ν. 2163/1939 (ΦΕΚ 562 Α') και την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 3981/1959 (ΦΕΚ 193 Α').

ζ. Η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του ν.δ. 2454/ 1953 (ΦΕΚ 172 Α').

η. Η παράγραφος 8 του άρθρου 66 του ν.δ. 1400/1973 (ΦΕΚ 114 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 270/1976 (ΦΕΚ 46 Α'), οι δε επόμενες παραγράφοι 9, 10,11 και 12 αναριθμούνται αντίστοιχα σε 8, 9, 10 και 11.

θ. Το β.δ. της 9.12.1955 (ΦΕΚ 346 Α').

ι. Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν.δ. 62/1968 (ΦΕΚ 303 Α'), αναριθμουμένων των παραγράφων 4 και 5 του ίδιου άρθρου σε 3 και 4 αντίστοιχα.

ια. Η παράγραφος 9 του άρθρου 4 του ν.δ. 445/1974 (ΦΕΚ 160 Α'), η οποία προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 744/1977 (ΦΕΚ 318 Α').

ιβ. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 1763/1988 (ΦΕΚ 57 Α'), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Α').

ιγ. Ο α.ν. 349/1968 (ΦΕΚ 75 Α'), καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με το νόμο

αυτόν.

Άρθρο 24

1. Στο άρθρο 22 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') η παράγραφος 9 για αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Ο ανώτερος βαθμός προβλέπεται εν ενεργεία γι' αυτούς όπως στο άρθρο 3 και στην παράγραφο 17 του άρθρου 20 ορίζεται. Οι προϋποθέσεις αυτές δεν απαι- τούνται για τους Υποναύάρχους - Υποπεράρχους Μηχανικούς, οι οποίοι, κατ' εξαίρεση, δύνανται να προα- χθούν στον εν αποστρατεία βαθμό του Αντιναύάρχου - Αντιπεράρχου αντίστοιχα.»

2. Η ανωτέρω διάταξη έχει εφαρμογή από τις ετήσιες τακτικές κρίσεις έτους 2001 - 2002.

Άρθρο 25

Στην παράγραφο 12 του άρθρου 25 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') προστίθεται υποπαράγραφος γ' ως εξής:

«γ. Για την εφαρμογή των ανωτέρω υποπαραγράφων δεν ισχύει ο περιορισμός της παραγράφου 11 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 26

α. Οι θέσεις καθηγητών Φυσικής Αγωγής της Σχολής Ικάρων που προβλέπονται στη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 769/1981, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μετατρέπονται από κατηγορία Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΤΕ 3) (τέως ΑΡ 3) σε θέσεις κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) Καθηγητών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.

β. Οι ίδη υπηρετούντες που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, εφόσον κατέχουν πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου, κατατάσσονται αυτοδίκαια στις θέσεις της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με το βαθμό που κατέχουν.

Άρθρο 27

1. Μετά το άρθρο 9 του ν. 2292/1995 (ΦΕΚ 35 Α') προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9 Α

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας συνιστάται και λειτουργεί Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων, που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό.

2. Αρμοδιότητα της Μονάδας Διαχείρισης Κρίσεων είναι η διαμόρφωση διαδικασιών ανάλυσης και αξιολόγησης για την αντιμετώπιση διαφόρων μορφών κρίσεων, που παρουσιάζονται στο εγγύς ή ευρύτερο περιβάλλον και είναι δυνατόν να επηρέασουν την ασφάλεια ή τις σχέσεις της χώρας με όμορα κράτη, καθώς και η έγκαιρη και ακριβής διακρίβωση ενδεχόμενων προκλήσεων, κινδύνων και απειλών για την εθνική άμυνα και την ασφάλεια της χώρας και η ενημέρωση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Η Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς του Επιτελείου του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και με αντίστοιχες υπηρε- σίες άλλων συναρμόδιων Υπουργείων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας καθορίζονται η οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία της Μονάδας Διαχείρισης Κρίσεων, η σύνθεσή της από πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας εντός των εκάστοτε προβλεπόμενων οργανικών θέσεων του Υπουργείου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.»

Άρθρο 28

1. Η παράγραφος 9 του άρθρου 1 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α') τροποποιείται ως εξής:

«9. Αξιωματικοί των Κοινών Σωμάτων είναι οι ανήκοντες στα

Σώματα Στρατολογικό, Θρησκευτικό, Δικαστικών Γραμματέων και Οικονομικών Επιθεωρητών.»

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από εισήγηση του Συμβουλίου Αρχηγών των Γενικών Επιτελείων, καθορίζεται η υπαγωγή, η αποστολή, η συγκρότηση, η προέλευση του νεοεισερχόμενου προσωπικού, η διαδικασία και τα κριτήρια μετάταξης στο Σώμα Οικονομικών Επιθεωρητών, η εξέλιξη, η αρχαιότητα, η φοίτηση σε σχολεία, ο χρόνος διοικήσεως, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με το Σώμα Οικονομικών Επιθεωρητών.

3. Από τη θέση σε ισχύ του προεδρικού διατάγματος, που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, καταργείται ο ν. 743/1948 (ΦΕΚ 189 Α'), το π.δ. 399/1977 (ΦΕΚ 124 Α'), όπως ισχύει σήμερα, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 29

1. Στο Μετοχικό Ταμείο Αεροπορίας (Μ.Τ.Α.) συστήνεται ειδικός λογαριασμός για την ίδρυση Ειδικού Κλάδου Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Μ.Τ.Α. (Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Α.).

2. Στον από την προηγούμενη παράγραφο ιδρυόμενο κλάδο περιέρχονται οι ακόλουθοι πόροι:

α. Μηνιαία εισφορά του εν ενεργεία στρατιωτικού προσωπικού της Πολεμικής Αεροπορίας, σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στις αποδοχές επί των οποίων υπολογίζεται και η μηνιαία υπέρ Μ.Τ.Α. κράτηση.

β. Μηνιαία εισφορά των μερισματούχων του Μ.Τ.Α., ανερχόμενη σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί του καταβαλλόμενου σε αυτούς μηνιαίου μερίσματος από το Μ.Τ.Α..

γ. Κρατήσεις ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) ως κατωτέρω:

(1) Επί των ημερήσιων αποζημιώσεων εκτός έδρας των οπωσδήποτε μετακινούμενων στο εσωτερικό ή εξωτερικό στρατιωτικών της Πολεμικής Αεροπορίας.

(2) Επί των οδοιπορικών εξόδων μεταθέσεως των ανωτέρω στρατιωτικών βάσει των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων.

(3) Επί των καταβαλλόμενων πάσης φύσεως αποζημιώσεων εξωτερικού στο στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στο εξωτερικό.

δ. Δωρεές, κληρονομιές, κληροδοτήματα και κάθε άλλη χαριστική πράξη, που γίνονται για ενίσχυσή του.

ε. Εισφορές καθορίζομενες με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας από:

(1) Κέρδη διαχειρίσεων ιδίων πόρων και γενικά πάσης φύσεως εκμεταλλεύσεων εξυπηρετήσεως προσωπικού της Πολεμικής Αεροπορίας.

(2) Προσόδους από μισθώματα στρατιωτικών οικημάτων και λεσχών της Πολεμικής Αεροπορίας.

(3) Προσόδους λόγω παροχής υπηρεσιών και πάσης φύσεως διευκολύνσεων - εξυπηρετήσεων της Πολεμικής Αεροπορίας σε τρίτους.

Άρθρο 30

1. Τα ετήσια έσοδα του ειδικού αυτού νέου λογαριασμού (Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Α.) διανέμονται κατά το επόμενο έτος με απόφαση του Αρχηγού Γ.Ε.Α. στους μερισματούχους, μετά από πρόταση του Δ.Σ./Μ.Τ.Α. Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των ετήσιων εσόδων διατίθεται για ενίσχυση του προϋπολογισμού του Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Α. επόμενου έτους. Εναρξη χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων ορίζεται η πρώτη λανουαρίου μετά παρέλευση δύο ετών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από πρόταση του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, ρυθμίζεται η οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία του κεφαλαίου του Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Α.. Επίσης ρυθμίζεται ο ελάχιστος χρόνος συμμετοχής και η εισφορά αναγνώρισης του υπολειπόμενου

χρόνου στις περιπτώσεις μερισματούχων, η διαδικασία χορηγήσεως και ο τρόπος υπολογισμού της καταβαλλόμενης στους δικαιούχους οικονομικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Η διαχείριση του Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Α. και η λογιστική παρακολούθηση γίνεται από το Μ.Τ.Α. με κατάλληλα οργανωμένη υπηρεσία, η οποία στελεχώνται αποκλειστικά από στρατιωτικό προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας, που τοποθετείται προς το σκοπό αυτόν και διευθύνεται από ανώτερο αξιωματικό Οικονομικού Σώματος της Πολεμικής Αεροπορίας.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με μέριμνα του Μετοχικού Ταμείου Αεροπορίας να ανοιχθεί τραπεζικός λογαριασμός στην Τράπεζα της Ελλάδος ή άλλο αναγνωρισμένο τραπεζικό ίδρυμα για την εξυπηρέτηση του Εδικού Λογαριασμού,

Άρθρο 31

1. Στο Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού (Μ.Τ.Ν.) συστίνεται ειδικός λογαριασμός για την ίδρυση Εδικού Κλάδου Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Μ.Τ.Ν. που προέρχονται από το Πολεμικό Ναυτικό (Ε.Κ.Ο.Ε.Μ.Π.Ν.).

2. Ο Κλάδος της προηγούμενης παραγράφου έχει τους εξής πόρους:

α. Μηνιαία εισφορά του εν ενεργεία στρατιωτικού προσωπικού του Πολεμικού Ναυτικού, σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στις αποδοχές επί των οποίων υπολογίζεται και η μηνιαία υπέρ Μ.Τ.Ν. κράτηση.

β. Μηνιαία εισφορά των μερισματούχων του Μ.Τ.Ν. που προέρχονται από το Πολεμικό Ναυτικό, ανερχόμενη σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του καταβαλλόμενου σε αυτούς μηνιαίου μερίσματος από το Μ.Τ.Ν..

γ. Κρατήσεις ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) ως κατωτέρω:

(1) Επί των ημερήσιων αποζημιώσεων εκτός έδρας των οπωσδήποτε μετακινούμενων στο εσωτερικό ή εξωτερικό στρατιωτικών του Πολεμικού Ναυτικού.

(2) Επί των οδοιπορικών εξόδων μεταθέσεων των ανωτέρω στρατιωτικών βάσει των εκάστοτε ισχουσών διατάξεων.

(3) Επί των καταβαλλόμενων πάσης φύσεως αποζημιώσεων εξωτερικού στο στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στο εξωτερικό.

δ. Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοτήματα και κάθε άλλη χαριστική πράξη, που γίνονται για ενίσχυσή του.

ε. Εισφορές καθοριζόμενες με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας από:

(1) κέρδη διαχειρίσεων ιδίων πόρων, εξυπηρετήσεις τρίτων και εκμεταλλεύσεων και του Πολεμικού Ναυτικού καθώς και κρατήσεις από δαπάνες των εν λόγω πόρων.

(2) προσδόους από μισθώματα στρατιωτικών οικημάτων του Πολεμικού Ναυτικού.

Άρθρο 32

1. Τα ετήσια έσοδα του Κλάδου διανέμονται κατά το επόμενο έτος με έγκριση του Αρχηγού Γ.Ε.Ν. στους μερισματούχους, κατόπιν εισηγήσεως της Διοικούσας Επιτροπής που ορίζεται από το Γ.Ε.Ν. και αποτελείται από τον Διευθυντή του Μ.Τ.Ν., τον Διευθυντή του Ε.Κ.Ο.Ε. Μ.Π.Ν. και έναν ανώτερο αξιωματικό του Οικονομικού Σώματος που υπηρετεί στο Γ.Ε.Ν.. Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των ετήσιων εσόδων διατίθεται για ενίσχυση του προϋπολογισμού του Κλάδου του επόμενου έτους. Έναρξη χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων ορίζεται η πρώτη Ιανουαρίου μετά παρέλευση δύο ετών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από πρόταση του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού, ρυθμίζεται η οργάνωση, η λειτουργία και διαχείριση του κεφαλαίου του Κλάδου. Επίσης ρυθμίζεται ο ελάχιστος χρόνος συμμετοχής και η εισφορά αναγνώρισης του υπολειπόμενου χρόνου στις

περιπτώσεις μερισματούχων, η διαδικασία χορηγήσεως και ο τρόπος υπολογισμού της καταβαλλόμενης στους δικαιούχους οικονομικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Η διαχείριση του Κλάδου και η λογιστική παρακο-λούθηση γίνεται από υπηρεσία του Μ.Τ.Ν., η οποία στελεχώνται αποκλειστικά από στρατιωτικό προσωπικό του Πολεμικού Ναυτικού, που υπηρετεί στο Μ.Τ.Ν., παράλληλα με τα λοιπά καθήκοντά του και διευθύνεται από ανώτερο αξιωματικό του Οικονομικού Σώματος του Πολεμικού Ναυτικού.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με μέριμνα του Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού να ανοιχθεί τραπεζικός λογαριασμός στην Τράπεζα της Ελλάδος για την εξυπηρέτηση του Κλάδου.

Άρθρο 33

1. Υπολογίζεται ως χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας ο μετά την ορκωμοσία τους χρόνος φοίτησης στις παραγωγικές σχολές αξιωματικών και υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, για όσους μαθητές (Ευέλπιδες, Ναυτικούς Δοκίμους, Ικάρους, μαθητές Σ.Σ.Α.Σ., μαθητές Σ.Μ.Υ., Δοκίμους Υπαξιωματικούς – Κελευστές Πολεμικού ναυτικού και μαθητές Σ.Τ.Υ.Α. και Σ.Υ.Δ.) απομακρύνονται ή απολύονται ή αποβάλλονται εξαιτίας οποιουδήποτε λόγου. Όσοι από τους παραπάνω κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπηρετούν ήδη στις Ενόπλες Δυνάμεις για την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, απολύονται εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, συμπληρώσουν την προβλεπόμενη κατά περίπτωση στρατιωτική υποχρέωση.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει αναλογικά και για τους απολυόμενους πριν την πενταετία θελοντές πενταετούς υπηρεσίας.

Άρθρο 34

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Επανερχόμεθα στη συζήτηση του προηγούμενου νομοσχεδίου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Προεδρε, θα ήθελα να προσθέσω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θέλετε να πείτε κάτι, κύριε Υπουργέ;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Το είπα ήδη, ήθελα να είναι πιο καθαρή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εντάξει, τώρα όμως έληξε η συζήτηση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Και για το κύρος της Βουλής το θεωρούσα πιο καλό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αφήστε το κύρος της Βουλής, κύριε Υπουργέ, στην ίδια τη Βουλή. Συμβαίνουν αυτά και στις καλύτερες των οικογενειών. Ένα λάθος έγινε.

Επανερχόμεθα, λοιπόν, στη συζήτηση του προηγούμενου νομοσχεδίου.

Ορίστε, κύριε Σκυλλάκο, έχετε το λόγο επί του νομοσχεδίου.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Επιγραμματικά θα ήθελα να πω τις αντιρρήσεις μας σε επιψερους άρθρα για να φτάσω στο σοβαρότερο, το άρθρο 34.

Στο άρθρο 23 στις παραγράφους 4 και 5 χειροτερεύει η θέση του μισθωτή απέναντι στον ιδιοκτήτη. Πρέπει να παραδώσει το

μίσθιο σε είκοσι μέρες αντί για δύο μήνες. Χάνεται επίσης για το μισθωτή η προθεσμία σαράντα ημερών που μπορούσε να δώσει ο δικαστής, όταν γινόταν ανακοπή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Δεύτερη παρατήρηση: Προφανώς -το έχει πει και ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή- όταν πρόκειται για κατάσχεση ποσών από λογαριασμούς σε τράπεζες, να μη μιλάμε για τους ειδικούς λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται οι συντάξεις και οι μισθοί. Διότι ο μισθός και η σύνταξη δεν μπορούν να κατασχεθούν. Προφανώς δεν μιλάτε γι' αυτούς τους ειδικούς λογαριασμούς. Το λέω αυτό απλώς για να γραφεί στα Πρακτικά και να είναι το θέμα ξεκαθαρισμένο.

Το τρίτο θέμα: Σε περίπτωση που κάποιος καταδικάστηκε άδικα, δεν συμφωνούμε με τον περιορισμό του ποσού στο ελάχιστο των τριών χιλιάδων. Εν πάσῃ περιπτώσει ας μπει το ποσό του ανειδίκευτου εργάτη. Για να μην το αλλάζετε κάθε χρόνο -το ποσό του ανειδίκευτου εργάτη είναι πάντες χιλιάδες δραχμές καθαρά αυτήν τη στιγμή- θα μπορούσε να μπει ότι θα είναι το κατώτερο μερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη. Και ας μη βάλετε πλαφόν δέκα χιλιάδων, γιατί μπορεί να υπάρχουν λόγοι να είναι κάπως μεγαλύτερο το ποσόν. Αφήστε το στο δικαστήριο το πόσο ψηλά θα πάει.

Ταυτόχρονα παρατηρούμε ότι καταργήσατε την αιτιολόγηση του δικαστηρίου σε αυτήν την περίπτωση. Δώσατε τη δυνατότητα στον εισαγγελέα να ακούγεται και στο δημόσιο να προσφεύγει με αγωγή. Όταν το δημόσιο κρίνει ότι έδωσαν πολλά λεφτά οι δικαστές, μπορεί να προσφεύγει κατά αυτού ο οποίος αδίκως καταδικάστηκε, έμεινε στη φυλακή, του έδωσαν κάποια χρήματα. Έρχεται δηλαδή το δημόσιο και λέει ότι κακώς το δικαστήριο έδωσε αυτό το ποσό, πρέπει να δώσει λιγότερα.

Είναι πολύ αρνητικές αυτές οι τοποθετήσεις. Δεν πειθόμαστε από την ισότητα των όπλων που λέτε. Δεν είναι σωστό. Ας το αφήσουμε. Ένας που μπήκε φυλακή ας πάρει και μια δεκάρα παραπάνω, κύριε Υπουργέ. Δεν είναι εκεί το ζήτημα. Θα βρεθούν, δηλαδή, οι δικαστές που θα τους αθωώσουν, που θα τους δώσουν και μια αποζημίωση και εκεί είναι το πρόβλημα; Δεν συμφωνούμε.

Για τους αντιρρησίες συνειδησης είναι τρίτη φορά που το επαναλαμβάνω. Έτσι όπως είναι διατυπωμένο το κείμενο, θα μπορεί να πάρει πιστοποιητικό ότι το πονικό του μητρώο είναι καθαρό, για να μπει στο δημόσιο, μόνο στην περίπτωση που αυτός εξέτισε έστω και μια μέρα φυλακή.

Αν υπάρχουν περιπτώσεις -δεν ξέρω αν υπάρχουν- ή αν προκύψουν περιπτώσεις που δεν το ξέρετε και εσείς, που έχουμε ερήμην καταδικασθέντες και δεν εξέτισαν την ποινή τους και είναι αντιρρησίες συνειδησης, αυτοί δεν καλύπτονται; Δεν θα έχουν καθαρό πονικό μητρώο; Δείτε το ζήτημα. Είναι η τρίτη φορά που το βάζω. Επίσης, να δείτε και γι' αυτούς που δεν εξέτισαν ούτε μία ημέρα φυλακή. Τι πρέπει να κάνουν δηλαδή; Πρέπει να εμφανιστούν, να μπουν μία ημέρα μέσα και μετά να αποφασίσει το δικαστήριο; Στο άρθρο 27 αναφέρεται αυτό, κύριε Υπουργέ.

Για το νέο ταμείο βοηθείας προς τους νέους δικηγόρους. Διαφωνούμε να υπάρχει χωριστό ταμείο. Υπάρχει το ταμείο συνεργασίας. Όποια χρήματα δοθούν, να μπουν στο ταμείο συνεργασίας. Δεν συμφωνούμε να υπάρξει κοινωνικός πόρος για την ενίσχυση αυτών των ταμείων και πρέπει να αναμορφωθούν τα κριτήρια για το ποιος θα παίρνει δάνειο, για το ποιοι θα παίρνουν ενίσχυση, διότι όλοι οι νέοι δικηγόροι δεν είναι στην ίδια κατάσταση και θα έπρεπε να παρθούν και άλλα μέτρα για τους νέους δικηγόρους, που έχουν σχέση με τα ασφαλιστικά τους προβήματα, που πληρώνουν υπέρογκες εισφορές με μισθούς πείνας γι' αυτούς που εργάζονται σαν υπάλληλοι σε δικηγορικά γραφεία. Αν θέλετε να το δείτε, να το δείτε πιο συνολικά το ζήτημα. Εν πάσῃ περιπτώσει, ό,τι είναι να μπει στο καινούριο ταμείο, ας μπει στα υπάρχοντα ταμεία συνεργασίας. Ας μην κάνουμε διπλά ταμεία βοήθειας προς τους δικηγόρους.

Δεν συμφωνούμε, επίσης, για την επέκταση της υιοθεσίας των ενηλίκων μέχρι τέταρτο βαθμό.

Επίσης, δεν συμφωνούμε με την κατάργηση της αυτοδίκαιης αναστολής της εκτέλεσης κάποιας διοικητικής πράξης η οποία προσβάλλονταν. Έως τώρα γινόταν αυτομάτως, τώρα θα το κρίνει ο πρόεδρος. Θα είναι εξέταση του ζητήματος με ταχύτητα, δεν θα έχει όλα τα δεδομένα και μπορεί τελικά να εφαρμοστεί η διοικητική πράξη. Ποιος θα πληρώσει τη ζημιά που θα πάθει ο πολίτης; Άκουσα τα επιχειρήματά σας για κάποιους μαγαζάτορες που δεν πληρώνουν στους δήμους. Είναι προτιμότερο να υπάρχει στρεψοδικία, να ξεφεύγουν κάποιοι, παρά να πληρώσει τα σπασμένα ο πολίτης από μία λανθασμένη απόφαση του προέδρου, που δεν θα του έδωσε την αναστολή εκτέλεσης της διοικητικής πράξης.

Έρχομαι στο άρθρο 34 που είναι το σοβαρότερο αυτού του κεφαλαίου. Γίνονται σοβαρά βήματα σε βάρος των ατομικών δικαιωμάτων και πολλά από αυτά τα άρθρα μάλλον θα εξυπηρετήσουν τον επερχόμενο τρομονόμο. Και γι' αυτό βλέπω ότι δεν υπάρχει, εκτός από μία-δύο παραπτηρήσεις, γενικευμένη αντίθεση από τη Νέα Δημοκρατία ότι αφορά τα ατομικά δικαιώματα. Από κοινού τα δύο κόμματα περιορίζουν τα ατομικά δικαιώματα, ιδιαίτερα όσον αφορά τα προσωπικά δεδομένα. Η Νέα Δημοκρατία θυμάται τα προσωπικά δεδομένα μόνο όταν είναι για τις ταυτότητες.

Η διάταξη του ν.2472/1977 στην περίπτωση γ' λέει, στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 λέει: «Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων ενώπιον δικαστηρίου». Δηλαδή, χάριν του κατηγορουμένου. Γ' αυτόν που θέλει να αξιοποιήσει αυτά τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα για την υποστήριξη της υπόθεσή του, για την αποδείξει την αθωότητά του, έρχεται και συμπληρώνετε όχι μόνο για την υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον του δικαστηρίου ή την αναγνώριση, αλλά και για την εν γένει διεξαγωγή της δίκης ή της πειθαρχικής διαδικασίας. Τι σημαίνει αυτό; Χάριν του εισαγγελέα, χάριν της δίκης, χάριν αυτών που απαιτούν καταδίκη για τη 17 Νοέμβρη. Χθεσινή είναι η έκθεση του State Department, Δεν υπήρξαν καταδίκες ακόμα. Άρα, λοιπόν, χάριν της δίκης, αλλά και της πειθαρχικής διαδικασίας, επειδή το θέλει ο ελέγχων πειθαρχικά. Σε οποιοδήποτε δημόσιο υπάλληλο κάθε τόσο γίνονται ΕΔΕ. Επειδή γίνονται ΕΔΕ, θα γίνεται επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και μάλιστα των ευαίσθητων, χάριν της πειθαρχικής διαδικασίας; Και ποιος θα κρίνει την ανάγκη για να αξιοποιήσουν αυτά τα προσωπικά δεδομένα; Ο πειθαρχικός ελέγχων δεν είναι ο εισαγγελέας, είναι ο δικαστής. Είναι απαράδεκτο. Μεγάλο το βήμα το οποίο κάνετε, πολύ αρνητικό για τα ατομικά δικαιώματα. Εξυπηρετείτε συγκεκριμένους στόχους.

Δεύτερο ζήτημα. Για λόγους εθνικής ασφαλείας, σωφρονιστικής ή εγκληματολογικής πολιτικής, θα μπορούσε να υπάρχει επεξεργασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Προσθέτετε άλλους δύο λόγους. Για λόγους δημόσιας υγείας και την άσκηση δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών. Είμαστε ενάντια σε κάθε επέκταση. Συνεχώς προσθέτετε.

Η τρίτη παρατήρηση και πιο σοβαρή από τη δεύτερη την οποία είπα, αφορά το εάν θα μπορεί το δημόσιο να συλλέγει και να επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα των δημοσίων υπαλλήλων. Μέχρι τώρα, ο προηγούμενος νόμος εξαιρούσε τους δημοσίους υπαλλήλους. Κακώς άφηνε στον εργοδότη αυτό το δικαίωμα, να μαζεύει δηλαδή και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα χωρίς άδεια από την αρχή των προσωπικών δεδομένων. Θα μπορούσε να τα μαζεύει χωρίς άδεια, αλλά πάντα άμεσα, αν ήταν ζητήματα που έχουν άμεσα σχέση με την εργασία. Είναι το «άμεσα» που είπε ο κ. Λυκουρέζος, ο οποίος αναρωτιόταν γιατί να φύγει. Έρχεστε τώρα και αφαιρείτε το «άμεσα» και για τον ιδιωτικό τομέα και για το δημόσιο τομέα. Δηλαδή για ζητήματα που δεν έχουν σχέση με την εργασία, ο κάθε βιομήχανος, ο κάθε εφοπλιστής θα μαζεύει χωρίς άδεια της αρχής τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του κάθε υπαλλήλου, του κάθε εργαζόμενου, του κάθε ναυτικού. Ο ιδιώτης θα παίρνει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα χωρίς άδεια και χωρίς καμία σχέση με την εργασία. Και όχι μόνο αυτό, το επεκτείνετε και στο δημόσιο. Για να καλύψετε τη Βάσω τη

Παπανδρέου, σε σχέση με το πόθεν έσχες των υπαλλήλων, όπου ο εγέρθη -και δικαιολογημένα εγέρθη- ένσταση συνταγματικήτας και νομιμότητας από τα συνδικαλιστικά όργανα των δημοσίων υπαλλήλων; 'Η για να μπορεί να υπάρχει φακέλωμα ακόμη μεγαλύτερο, νόμιμο και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων για όλους τους υπαλλήλους; Ξέρετε τι κάνετε με αυτό; Χωρίς άδεια της ανεξάρτητης αρχής, χίλιες φορές μας είχατε πει για την ανεξάρτητη αρχή ότι θα αποτελεί εγγύηση, τώρα χωρίς την άδειά της...»

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Με άδεια είναι. Τι, «χωρίς άδεια»;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Η εξαίρεση που υπάρχει -κοιτάξτε τι λέει ο νόμος- είναι χωρίς άδεια για τους εργοδότες και χωρίς ανακοίνωση, όταν δεν είναι ευαίσθητα. Αυτό το «χωρίς άδεια» το επεκτείνεται και στους δημοσίους υπαλλήλους. 'Όταν είναι με άδεια, πάντα μπορεί να ζητηθεί από τις ανεξάρτητες αρχές. Από τις ανεξάρτητες αρχές δεν απαγορεύτηκε ποτέ να μαζεψει κάποιος στοιχεία, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και να πάιε να ζητήσει άδεια. Εσείς εξαιρείτε της άδειας και τους ιδιώτες εργοδότες και το δημόσιο. Είναι απαράδεκτο αυτό που γίνεται.

Τέλος, συμφωνώ με την πρόταση του κ. Λυκουρέζου, να το περιορίσουμε στα κακουργήματα, αν και δεν συμφωνούμε με αυτήν τη διάταξη. Μιλάω για την επόμενη παράγραφο.

Τελείων με την εξής παρατήρηση: Χειροτερεύει επίσης και από το γεγονός ότι σε έκτακτες περιπτώσεις δεν θα αποφασίζει η Επιτροπή δεδομένων -πέντε άτομα είναι, μπορούν να τηλεφωνηθούν μεταξύ τους- αλλά θα αποφασίζει προσωρινά ο πρόεδρος και μετά, λόγω φόρτου εργασίας, να μοιράσουμε την πενταμελή επιτροπή σε τμήματα. Δεν συμφωνούμε. Να υπάρχει συνολική ευθύνη όλων για τις αποφάσεις που θα πάρουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Για το άρθρο 24 διευκρινίζω και εγώ -όπως το είπε και ο κ. Σκυλλάκος- ότι η δυνατότητα άρσης του απορρήτου των καταθέσεων δεν αφορά βέβαια τις ακατάχρητες καταθέσεις, όπως είναι οι μισθοί και όποιες άλλες είναι ακατάχρητες, διότι προϋπόθεση είναι ότι μπορεί να ζητήσει την άρση απορρήτου αυτός ο οποίος έχει δικαίωμα κατάσχεσης.

Ως προς την υιοθεσία, οι σχετικές διατάξεις προβλέπονται στο άρθρο 25. Στη διαρκή επιτροπή προσθέσαμε τις παραγράφους 3 και 5. Θα πω δυο λόγια σχετικά με την αιτιολογία τους γιατί στην αιτιολογική έκθεση δεν έχει γίνει μνεία για αυτές.

Πρώτον, όπως είναι γνωστό, η έννομη σχέση γονέα και παιδιού που δημιουργήθηκε με τη δικαστική απόφαση της υιοθεσίας, δεν είναι μόνο μια απλή νομική κατασκευή, αλλά διαμορφώνει και κατά κανόνα τουλάχιστον ορισμένες συναισθηματικοινωνικές σχέσεις, καταστάσεις, όπως και οικογενειακές σχέσεις που δεν διαφέρουν από εκείνες της φυσικής οικογένειας, κυρίως όταν έχει διαρκέσει επί πολύ χρονικό διάστημα η υιοθεσία.

Επομένως όταν αυτή η υιοθεσία λυθεί με δικαστική απόφαση και οι λόγοι για τους οποίους λύθηκε έχουν εκλείψει εκ των υστέρων και υπάρχει η έντονη και ειλικρινής επιθυμία των ενδιαφερομένων να ανασυστήσουν την υιοθεσία, είναι δικαιολογημένο να τους παρέχεται αυτή η δυνατότητα.

Γι αυτό ακριβώς προβλέπουμε παρά το ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ήλικιας κλπ., γιατί έχει ενηλικιωθεί εν τω μεταξύ ο υιοθετηθείς, να υπάρχει αυτή η δυνατότητα η οποία ρυθμίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25.

Η παράγραφος 5 επικρίθηκε από όλες τις πλευρές, ότι διευρύνει πολύ την καταρχήν απαγορευόμενη υιοθεσία ενηλίκων. Σήμερα, μετά τη μεταρρύθμιση του 1996, όπως προβλέπει το άρθρο 1579, προβλέπεται η υιοθεσία ενηλίκου, μόνο όταν ο υιοθετούμενος είναι τέκνο του συζύγου του υιοθετούντος.

Αλλά ο ίδιος λόγος που δικαιολογεί αυτήν την ομολογουμένως πολύ στενή εξαίρεση, νομίζω ότι συντρέχει σε πολύ μεγάλο βαθμό και σε περίπτωση υιοθεσίας συγγενών πέρα από τον πρώτο βαθμό του υιοθετούντος και του συζύγου

του, εφόσον βέβαια πρόκειται για στενή συγγένια. Και σαν τέτοια στενή συγγένια προβλέπεται στην προτεινόμενη νέα διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 25 η συγγένια ως τον τέταρτο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Διότι και σε αυτές τις περιπτώσεις οι υφιστάμενοι συγγενικοί δεσμοί μπορούν να δημιουργήσουν καταστάσεις κοινωνικού συνθηματικές όμοιες με αυτές που έχει υπόψη της η ίδια η ισχύουσα ρύθμιση του άρθρου 1579.

Η ύπαρξη αυτού του συγγενικού δεσμού, νομίζω ότι είναι επαρκής ασφαλιστική δικιεδία για την αποτροπή καταστρατηγήσεων του θεσμού της υιοθεσίας ενηλίκου που αποτέλεσαν μεταξύ άλλων το βασικό λόγο για την κατάργηση καταρχήν της υιοθεσίας ενηλίκου.

Τώρα έρχομαι στο άρθρο 26 για την αποζημίωση των αδίκων προφυλακισθέντων. Βεβαίως έχει τροποποιηθεί και μάλιστα θα προτείνω τώρα στη Βουλή τροποποίηση και του τίτλου του τρίτου κεφαλαίου «Αποζημίωση εκείνων που κρατήθηκαν και μετέπειτα αθωώθηκαν. Είναι και λιτότερη η διατύπωση αυτή αλλά και ακριβέστερη, αποζημίωση εκείνων που κρατήθηκαν και μετέπειτα αθωώθηκαν.

Επίσης στο άρθρο 533 στην παράγραφο 2, η διατύπωση δεν έχει μεγάλη ακρίβεια. Λέμε για όσους καταδικάστηκαν, είναι παρεμένη από το ισχύον δίκαιο ή κρατήθηκαν προσωρινά. Μα και η πρώτη περίπτωση εννοεί όσοι καταδικάστηκαν και κρατήθηκαν.

Άρα προτείνω να γίνει η διατύπωση στην αρχή της παραγράφου 2 του άρθρου 533 «όσοι κρατήθηκαν λόγω καταδίκης ή κρατήθηκαν προσωρινά», κατά την παράγραφο 1 έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν κλπ.

Στο άρθρο 535 ειπώθηκε ότι είναι ασαφής ο όρος «παραίτης». Εξηγήθηκε στη διαρκή επιτροπή ότι δεν έχει την έννοια του υπαιτίου ή του ενόχου. Έχει την έννοια αυτού, ο οποίος αιτιώδως προκάλεσε την καταδίκη. Θα εφαρμόσουμε, δηλαδή, του αιτιώδους συνδέσμου χωρίς αναφορά σε οποιεσδήποτε πράξεις που συνιστούν υπαιτιότητα ή δικαιολογούν οποιαδήποτε ενοχή.

Μια άλλη παρατήρηση νομίζω ότι έγινε από τον κ. Κουβέλη και από τον κ. Λυκουρέζο για την ενοποίηση της διαδικασίας έτσι ώστε ένα δικαστήριο τη διαφορά αυτή.

Το ερώτημα είναι το εξής: Μάλιστα σας διέκοψα και ρώτησα ποιο από τα δύο δικαστήρια θωρεύτε ότι θα έπρεπε να είναι αρμόδιο, αλλά δεν το διευκρινίσατε. Ποιο θα ήταν; Το ποινικό δικαστήριο δεν πρέπει, όταν αθωώνει, να έχει την ευχέρεια, όπως γίνεται σε όλα τα ποινικά δικαστήρια άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τουλάχιστον, που έχουν αυτήν τη δυνατότητα στο τέλος που γνωρίζουν όλη την υπόθεση, έχουν εκτιμήσει, έχουν μελετήσει το φάκελο, -πολύ περισσότερο αν υποβληθεί το αίτημα, να πουν «αθωώνω, αλλά ξέρω ότι είχες κρατηθεί είτε προσωρινά είτε με καταδίκη από το κατώτερο δικαστήριο και σου δίνω αυτήν την αποζημίωση».

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ : Μου επιτρέπετε, κύριε Υπουργέ;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Παρακαλώ.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ : Εγώ, κύριε Υπουργέ, δεν έχω αντίρρηση να είναι το ποινικό δικαστήριο, αλλά μόνον αυτό και υπό μία προϋπόθεση: 'Ότι θα έχει τη δυνατότητα το ποινικό δικαστήριο, μετά την απαλλαγή του συγκεκριμένου εκείνου να αποδειχθούν στοιχεία προσδιοριστικά της ζημίας που υπέστη ο συγκεκριμένος κατηγορούμενος, ο οποίος απηλλάγη, πλην όμως είχε κρατηθεί. Δεν έχω αντίρρηση, επιλέξτε το ποινικό δικαστήριο. Έχετε δίκιο όταν λέτε ότι το ποινικό δικαστήριο ήδη έχει επικοινωνήσει με την πραγματικότητα της προσωπικότητας του συγκεκριμένου ανθρώπου.

Αφήστε το ποινικό δικαστήριο. Μή δίνετε, όμως, τη δυνατότητα και στο ένα και στο άλλο δικαστήριο, γιατί έτσι θα έχουμε και χρονοτριβή, και φοβάμαι ότι θα αφυδατώνεται εκείνο που θέλουμε να υπηρετήσουμε. Και ποιο είναι αυτό; Η αποζημίωση του ανθρώπου που άδικα κρατήθηκε και εν συνεχεία απηλλάγη. Αφήστε το ποινικό. Σας λέω ευθέως τη γνώμη μου, την οποία κρίνετε την.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ωραία. Ως τώρα συμφωνούμε ότι πρέπει να έχει αυτήν τη δυνατότητα το ποινικό δικαστήριο, γιατί αυτό μόνο μπορεί κατά τρόπο άμεσο να ικανοποιήσει τον κρατηθέντα, αλλιώς θα τον παραπέμπαμε σε μια διαδικασία ίσως χρονοβόρα, ίσως και διαπαρηρή και η ικανοποίηση δεν θα ήταν άμεση. Είναι επαρκής λόγος, για να διαπηρήσει αυτήν την αρμοδιότητα το ποινικό δικαστήριο.

Τώρα ερχόμαστε να αποκλείσουμε την ευχέρεια να προσφύγει αργότερα ο ίδιος ο αδίκως κρατηθείς, να ζητήσει περισσότερη αποζημίωση, όταν έχει συγκεντρώσει στοιχεία; Βγήκε από τις φυλακές, αθωώθηκε, διαπιστώνει επιπτώσεις στην περιουσία του, στην οικογένειά του από τη μακρόχρονη κράτηση που δεν τις είχε υπόψη του, δεν είχε μελετήσει το θέμα, τον ενδιέφερε περισσότερο να αθωωθεί, να υποστηρίξει τη μη ενοχή του και εκ των υστέρων συλλέγει τα στοιχεία και βρίσκει ότι η ζημία, την οποία είχε υποστεί, ήταν μεγαλύτερη. Γιατί να του αποκόφουμε τη δυνατότητα; Για λόγους προστασίας του αθωώθεντος, όχι για το δημόσιο, -θα έρθω μετά στην παρατήρηση του κ. Σκυλλάκου- για τον αθωώθεντα. Δεν πρέπει να υπάρχει αυτή η δυνατότητα μετά την πρώτη του ικανοποίηση, αν συγκεντρώσει νέες αποδείξεις, να επανέλθει για να ζητήσει μεγαλύτερη αποζημίωση; Οπότε το θέμα θα ήταν ποιο; Το ποινικό δικαστήριο το οποίο έχει κλείσει το φάκελο -τελείωσε αυτή η υπόθεση- δε νομίζω ότι κάνει διαφορά. Και το ποινικό δικαστήριο να ήταν αρμόδιο -που αυτό δεν θα ήταν και πολύ φυσιολογικό γιατί για τις αποζημιώσεις για διαφορές ιδιωτικού δικαίου αρμοδιότερα είναι τα πολιτικά δικαστήρια- πάλι θα είχαμε μια νέα διαδικασία σε ένα δικαστήριο.

Το φυσικό δικαστήριο για να εκδικάσει τις αγωγές αποζημιώσης είναι το πολιτικό όχι το διοικητικό δικαστήριο, αλλά δεν αποκόπτουμε αυτήν τη δυνατότητα χάριν του κατηγορουμένου και αθωώθεντος, για τη μεγαλύτερη προστασία του.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ : Για το δημόσιο είπα εγώ, να μην πορούν να προσφεύγουν.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Για το δημόσιο σας είχα δώσει την απάντηση, ότι γίνεται για τη στοιχειώδη ισότητα των όπλων. Νομίζω ότι είναι επαρκής δικαιολογία γι' αυτό. Δεν ξέρω αν θα γίνεται πολλή χρήση μιας τέτοιας διάταξης, μόνο στην περίπτωση που οι δικαστές προέβλεψαν υπέρογκα ποσά - για παράδειγμα- σε βάρος του δημοσίου. Καμιά φορά έχουν την τάση -να κάνω και αυτήν την παρατήρηση, όχι για δικηγόρους, κύριε Κουβέλη και κύριε Ακριβάκη, οι δικαστές, -βλέπετε καμία φορά γίνομαι δυσάρεστος και με τους δικαστές- τα δικαστήρια μας, όταν είναι να πληρώσει το δημόσιο να είναι πολύ γενναιόδωρα -νομίζω- και όταν είναι να πληρώσει προς τους εαυτούς τους -το γνωστό θέμα- αλλά και προς άλλους.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ : «Να σε κάψω Γιάννη, να σ' αλείψω μέλι».

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτά για το άρθρο 26.

Στο άρθρο 27 θα προτείνω μία διόρθωση. Η πρώτη παράγραφος, η οποία λέει «Διαγράφονται από το ποινικό μητρώο οι ποινές που έχουν επιβληθεί για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή ανυποταξίας, έως την έναρξη...» γίνεται «Διαγράφονται από το ποινικό μητρώο οι ποινές που έχουν επιβληθεί για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή ανυποταξίας, το οποίο τελέσθηκε έως την έναρξη...», διότι θα αφήναμε κάποιες περιπτώσεις που έχει τελεσθεί πριν, αλλά δεν έχει επιβληθεί ακόμα η ποινή για τον παρελθόντα χρόνο. Άρα, μετά τις λέξεις «ή ανυποταξίας» προστίθεται η φράση «το οποίο τελέσθηκε» και συνεχίζει «έως την έναρξη της ισχύος του ν.2510/1997...»

Για την άλλη παρατήρηση που έγινε, ότι θέτουμε ως προύποθεση να έχει εκτιθεί η ποινή, αυτό δεν είναι καινούριο. Αυτό είναι το πνεύμα του ν.2510/1997, ο οποίος κατήργησε την αξιόποινη πράξη για τους αντιρρήσεις συνείδησης, αλλά ήθελε να έχουν εκτίσει τουλάχιστον την ποινή. Δεν ήθελε να δώσει

αυτά τα δικαιώματα, αυτά τα ευεργετικά μέτρα σ' εκείνους, οι οποίοι διέφυγαν. Εμείς κρατήσαμε το ίδιο. Αν δεν έχουν εκτίσει την ποινή, δεν μπορούν να έχουν τα ευεργετικά μέτρα, όπως τα δίνει ο ν.2510.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Για τους ερήμην, τι θα γίνει, κύριε Υπουργε;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν θέλουμε να μεταβάλουμε το γενικό πνεύμα και τις προϋποθέσεις, που προβλέπει ο ν.2510/1997.

Για το άρθρο 28 είχαμε συζητήσει και στη Διαρκή Επιτροπή, αν θα πρέπει να επεκταθεί αυτό το ευεργέτημα για τους ηλικιωμένους πάνω από εβδομήντα πέντε χρονών -είπε σήμερα ο κ. Λυκουρέζος πάνω από ογδόντα χρόνων- σε κάθε πλημμέλημα. Είμαστε διοικητικοί σ' εκείνο. Επιπροσθέτως υπάρχει η επιτροπή του Ποινικού Δικαίου, η οποία μελετά γενικότερα τα θέματα. Θα το δούμε. Προς το παρόν μένουμε στα ελαφρότερα αυτά πλημμυλήματα, που είναι μη καταβολή χρεών προς το ΙΚΑ, στο δημόσιο κλπ.

Στο άρθρο 29 θα είχα μια μεγαλύτερη διόρθωση να προτείνω, αλλά πολύ απλή. Θα πρότεινα δηλαδή τη διαγραφή των παραγράφων 1, 2 και 5. Για ποιο λόγο; Οι διατάξεις αυτές αφορούν τη Διοικητική Δικονομία. Υπάρχει μία επιτροπή στο Υπουργείο Παιδείας, η οποία έχει σκοπό την επιτάχυνση της διοικητικής δίκης, και η οποία τελειώνει μέσα Μαΐου. Σήμερα μάλιστα, όταν φύγω από εδώ, θα συνεδριάζει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης υπό την προεδρία του κ. Βροντάκη, του Αντιπροέδρου του Συμβουλίου Επικρατείας και θα λάβω κι εγώ μέρος, για να δω μερικά θέματα γενικότερης πολιτικής, όπως τα παρακάλεσε ο κ. Βροντάκης.

Ασχολούνται και με τα αντικείμενα, τα οποία εμείς για λόγους επείγοντος έχουμε προβλέψει στις παραγράφους αυτές που σας είπα. Νομίζω ότι είναι καλύτερα να τα αφήσουμε για το νέο νομοσχέδιο, που θα το προτείνει με μια ενότητα η επιτροπή αυτή και να μη σπεύσουμε στη ρύθμιση αυτών των υποθέσεων.

Ως προς την παράγραφο 3, η οποία μένει, θα ήθελα να κάνω τις εξής φραστικές διόρθωσεις, που έχουν και κάποια ουσιαστική σημασία. Οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν, όχι με δήλωση που υπογράφουν οι πληρεξούσιοι, ότι δεν θα παραστούν στο ακροατήριο, αλλά μπορούν να συμφωνήσουν ότι δεν θα εμφανιστούν στο ακροατήριο, αλλά θα παραστούν με κοινή δήλωση, που υπογράφεται από τους πληρεξούσους δικηγόρους. Αυτό είναι υπόδειξη της επιτροπής Βροντάκη, διότι ταιριάζει περισσότερο στη Διοικητική Δικονομία. Εμείς είχαμε πάρει τη διατύπωση από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, διότι δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση των διαδίκων στη Διοικητική Δικονομία στη δίκη.

Έτσι το πρώτο εδάφιο θα πρέπει να τροποποιηθεί, όπως σας είπα.

Το τελευταίο εδάφιο -συμφωνώ με την παρατήρηση του κ. Παυλόπουλου- μπορούμε να το τροποποιήσουμε ως εξής: «Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης, ύστερα από αίτηση διαδίκων, οι διάδικοι δεν κλήτευονται κατά τη νέα δικάσιμο ή ο διάδικος που υπέβαλε τη δήλωση δεν κλητεύεται κατά τη νέα δικάσιμο». Θα δώσουμε το νέο κείμενο και γραπτώς.

Στο άρθρο 30 έχω να προσθέσω, κύριοι συνάδελφοι -δεν νομίζω ότι χρειαζόταν να το κάνω με τροπολογία, συμβουλεύτηκα και το Προεδρείο και μου είπε ότι είναι απλή διευκρίνιση: και δεν χρειάζεται να γίνει κάτι τέτοιο- το εξής:

Το άρθρο 2 παράγραφος 2 του Οργανισμού των Δικαστηρίων, προβλέπει, όταν συνιστάται μεταβατική έδρα εφετείου ή πολιτικοποινικού ή διοικητικού, που μπορεί να οριστεί αυτή η έδρα. Για μεν τα πολιτικά ποινικά εφετεία προβλέπει ότι η έδρα θα είναι έδρα πρωτοδικείου της περιφέρειας του, για δε τα διοικητικά εφετεία έχει την εξής διατύπωση. Η έδρα θα είναι σε πόλη της περιφέρειας του στην οποία έχει την έδρα το πολιτικό ποινικό δικαστήριο. Διότι είχε υπόψη του ότι δεν υπάρχουν διοικητικά δικαστήρια στις περισσότερες πόλεις της περιφέρειας, άρα αντί για άλλη έδρα θα ήταν η έδρα του πολιτικού ποινικού δικαστήριου. Πολύ περισσότερο, όμως, θα πρέπει να ισχύει αυτό και ερμηνευτικά θα μπορούσε να συναχθεί, όταν υπάρχει πόλη της περιφέρειας

που έχει διοικητικό δικαστήριο. Άλλωστε αυτό θα ήταν συνεπές και με το πολιτικό εφετείο που μπορεί η μεταβατική του έδρα, να ιδρύεται στην έδρα πρωτοδικείου της περιφέρειας. Άρα, η νέα διατύπωση, για λόγους διευκρίνησης αυτού του εδαφίου θα ήταν: Ιδρύεται μεταβατική έδρα διοικητικού εφετείου σε πόλη της περιφέρειάς της στην οποία έχει έδρα διοικητικό πρωτοδικείο ή πολιτικό ποινικό εφετείο ή πρωτοδικείο. Κατ αυτό θα μπορούσε να τεθεί, ως πρώτη παράγραφος. Οι επόμενες παράγραφοι του άρθρου 30 τροποποιούν άλλες διατάξεις του Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

Στη Διαρκή Επιτροπή, έχουμε προσθέσει και την παράγραφο 5 που τώρα με την αναριθμηση θα γίνει παράγραφος 6, μια διάταξη με την οποία επιδιώκεται η ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η καθιέρωση πιο ευέλικτων διαδικασιών στην αναπλήρωση των επιτρόπων. Το ζητά το Ελεγκτικό Συνεδρίο και ο πρόεδρός του ο κ. Ρίζος και είναι πολύ λογική αυτή η διάταξη.

Προχωρώ τώρα στο άρθρο 34, όπου γίνονται ορισμένες τροποποιήσεις του ν.2472/1997 για την προστασία προσωπικών δεδομένων. Ενημερώνω τη Βουλή ότι τις προτάσεις αυτές μας τις υπέδειξη η ίδια η αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων, διότι στα πρώτα χρόνια εφαρμογής του νόμου διαπίστωσε ορισμένες αδυναμίες, ορισμένα κενά.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Όλες;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ναι, όλες.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Τότε, δεν κάνει για επιτροπή αυτή, πρέπει να την καταργήσουμε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τώρα, ως προς την πρώτη παράγραφο. Η βασική τροποποίηση είναι ότι επιτρέπεται η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων όταν είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση, δικαιώματος του υποκειμένου –έλεγχος και λέσι η ισχύουσα διάταξη- ενώπιον δικαστηρίου. Αυτό το «του» πρέπει να φύγει, γιατί μπορεί να χρειάζεται την επίκληση του δεδομένου ο αντίδικος. ‘Εφυγε το «του». Προστέθηκε όμως και το «καθώς και για την εν γένει διεξαγωγή δίκης».

Από τη συζήτηση πείστηκα ότι αυτό μπορεί να είναι επικίνδυνο και προτείνω τη διαγραφή του. Το «καθώς και για την εν γένει διεξαγωγή δίκης», κύριε Σκυλλάκο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Και πειθαρχικής διαδικασίας φυσικά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι, την πειθαρχική διαδικασία μπορούμε να την αφήσουμε. Η άμυνα ενώπιον πειθαρχικού δικαστηρίου μπορεί να μείνει. Δηλαδή η νέα διατύπωση θα είναι: Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκειμένο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος – δηλαδή ή του ίδιου του αντίδικου του-ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Σβήνει δηλαδή το «καθώς και για την εν γένει διεξαγωγή της δίκης».

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δεν υπήρχε παλαιότερα του πειθαρχικού οργάνου, αν δεν κάνω λάθος;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είναι εύλογο αυτός ο οποίος εγκαλείται σε πειθαρχικά όργανα για την άμυνά του να μπορεί να ζητήσει την άρση του απορρήτου; Νομίζω ότι είναι εύλογο

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Έτσι όπως το βάζετε, αφορά μόνο τους διαδίκους ή και το δημόσιο, τον εισαγγελέα, αυτόν που διατάσσει την ΕΔΕ. Εκεί δεν υπάρχουν διάδικοι, στην πειθαρχική διαδικασία υπάρχει αυτός που κάνει την ΕΔΕ και ο κατηγορούμενος. Δεν υπάρχει αντίδικος.

ΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ούτε κατηγορούμενος δεν υπάρχει.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Μπλέκονται αυτά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Νομίζω ότι η διατύπωση είναι σαφής και καλύπτει όλους τους παράγοντες της δίκης και τον εισαγγελέα, αναγνώριση, άσκηση, υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Είπατε ότι θέλετε να καλύψετε τον αντίδικο. Το καταλαβαίνουμε αυτό. Αλλά έτσι επεκτείνεται και στον ασκούντα τον πειθαρχικό έλεγχο, στον ίδιο. Με αυτήν τη λύση πάμε για τις ανάγκες του δημοσίου φορέα και όχι των διαδίκων. Κρατήστε την μήπως τη δούμε καλύτερα την Τρίτη, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Συμφωνώ να την κρατήσουμε την παράγραφο 1.

Αλλά, εν πάστη περιπτώσει, τη διαγραφή της φράσης «για την εν γένει διεξαγωγή της δίκης» την προτείνω από τώρα. Αλλά, εφόσον την κρατούμε, θα επανέλθουμε σε αυτό.

Για την παράγραφο 2 είχα εξηγήσει και στη Διαρκή Επιτροπή πώς τίθεται η περίπτωση γγ', διότι έμειναν ακάλυπτα θέματα προστασίας της δημόσιας υγείας και δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών. Γιατί να πούμε «επείγοντος δημόσιου ελέγχου» που προτείνατε; Σας είχα πει το εξής παράδειγμα: Οδηγοί αυτοκινήτων, οι οποίοι έχουν αναπτηρία και δεν μπορούμε να το ελέγχουμε. Εξακολουθούν να έχουν την άδεια οδήγησης παρά την αναπτηρία τους. Οι ίδιοι θέλουν να οδηγούν και δεν μπορούν οι υπηρεσίες, τα αρμόδια Υπουργεία να ελέγχουν εάν και ποιοι από τους οδηγούς, από αυτούς που έχουν την άδεια οδήγησης, μετά τη χορήγηση της άδειας, έχουν λόγους υγείας που για λόγους και δικούς τους, αλλά και ασφάλειας και προστασίας της δημόσιας υγείας, δεν τους επιτρέπουν να εξακολουθούν να είναι οδηγοί.

Ως προς την παράγραφο 3 έχει διαγραφεί η λέξη «άμεση» σχέση εργασίας. Και εδώ πείστηκα ότι πρέπει να επανέλθει αυτή η λέξη. Θα το προσθέσω και θα γίνει: «Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με σχέση εργασίας...»

Γιατί τώρα επεκτείνεται στο δημόσιο τομέα; Νομίζω ότι ήταν παραδρομή. Η κοινοτική οδηγία δεν κάνει διάκριση. Η πρώτη τοπθέτηση –τότε ήμουν και εγώ μέλος της αρχής- ήταν ότι η διατύπωση σχέσης εργασίας ή έργου δεν είχε σκοπό να αποκλείσει και τη σχέση δημόσιου δικαίου. Ήταν μία ίσως βιαστική διατύπωση του αρχικού συντάκτη του νόμου και δεν βλέπω κανένα λόγο γιατί να έχει χαριστική μεταχείριση ο εργοδότης του ιδιωτικού τομέα από το δημόσιο. Όταν θέλει να ξέρει για τους υπαλλήλους του, για τους εργαζομένους κάποια στοιχεία αν έχουν πειθαρχικές ποινές, παραδείγματος χάρο το θέμα της προσαργής, δεν θα στηριχθεί σε διάφορα δεδομένα που ενδεχομένως να είναι και ευαίσθητα; Γιατί διαφορετική μεταχείριση;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Τι πειράζει...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μην έχουμε αυτήν τη δυσπιστία έναντι του δημοσίου. Και έχουμε εμπιστοσύνη στους ιδιώτες εργοδότες, κύριε Σκυλλάκο. Αυτό λέτε; Είσθε υπέρ του ιδιωτικού τομέα;

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Είμαστε αντίθετοι και με τους ιδιώτες και με το δημόσιο. Αλλά τι πειράζει να ζητάνε την άδεια από την αρμόδια επιτροπή; Γιατί να είναι χωρίς άδεια και οι ιδιώτες και το δημόσιο;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μιλώ αυτή τη στιγμή για την ίση μεταχείριση δημόσιου και ιδιωτικού φορέα ως προς τη συμπεριφορά τους έναντι των εργαζομένων.

Τώρα, στην παράγραφο 4 θα προτείνω ο ίδιος μία μικρή διόρθωση. Λέει «με απόφαση της Αρχής... μπορεί να αρθεί εν όλῳ ή εν μέρει η υποχρέωση ενημέρωσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 εφόσον η συλλογή....». Αντί για «συλλογή» να γράψουμε «εφόσον η επεξεργασία». Είναι πάλι παραδρομή, είναι στενότερη η έννοια της συλλογής.

Τώρα, το «ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων» που πρότεινε νομίζω ο κ. Λυκουρέζος να γίνει κακούργημα, ξέρετε εδώ είναι άλλο το νόμα της παραγράφου 4. Εννοεί, πότε μπορεί να υπάρχει εξαίρεση από την υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου. Η βασική διάταξη –είναι στο άρθρο 7 νομίζω αυτόν το όρο χρησιμοποιεί «ιδιαίτερα σοβαρά εγκλήματα». Δεν τροποποιούμε όλο το ν. 2472. Θα ήταν ασυνεπές να προβλέψουμε εδώ κακουργήματα και στη βασική διάταξη να είναι ιδιαιτέρως σοβαρά εγκλήματα. Επομένως, πρέπει να μείνει το ίδιο.

Έρχομαι στο τελευταίο, το άρθρο 36. Είχαμε προσθέσει στη Διαρκή Επιτροπή τις παραγράφους 5 και 6. Θα πω δύο λόγια για την αιτιολογία επειδή δεν έχει γραφεί στην αιτιολογική έκθεση.

Με την παράγραφο 6 επιδιώκεται η επέκταση των ρυθμίσεων που αφορούν την είσπραξη, κατανομή και απόδοση των δικαιωμάτων των υποθηκοφυλακέων και σε μερικές πράξεις που δεν καλύπτονται από την ισχύουσα νομοθεσία, όπως είναι οι συμβάσεις οι νέες που προβλέπονται από το νόμο για το πλασματικό ενέχυρο. Δηλαδή συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων που υπόκεινται σε δημοσιότητα. Αυτές δεν καλύπτονται. Ό,τι λοιπόν ισχύει για άλλες πράξεις των υποθηκοφυλάκων, θα ισχύει και για τις νέες καταχωρήσεις επί πλασματικού ενέχυρου. Σημειώνουμε ότι αυτά τα τέλη θα βαρύνουν τους συναλλασσομένους. Η σύναψη των συμβάσεων παροχής ασφάλειας του νόμου για το πλασματικό ενέχυρο δεν επιβάλλεται στους συμβαλλομένους. Θα μπορούν να επιλέξουν αν θέλουν να μην καταχωρίσουν στα δημόσια βιβλία τη σύμβασή τους, τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα που δεν συνεπάγεται δαπάνες δημοσίευσης.

Τέλος η παράγραφος 5 που έχει προστεθεί στο άρθρο 36 απλώς προβλέπεται για λόγους ίσης μεταχείρισης. Ισχύει και στους δικαστικούς υπαλλήλους η ρύθμιση για κάποια δικαιώματα που έχουν οι δημόσιοι υπάλληλοι. Είχαν παραλειφθεί οι δικαστικοί υπάλληλοι και τώρα επεκτείνονται και σ' αυτούς οι σχετικές προβλέψεις δηλαδή σε αυτούς που υπηρετούν στις παραμεθόριες περιοχές της χώρας.

Δεν έχω άλλη παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Έχω όμως εγώ να κάνω μια παρατήρηση νομοτεχνικού χαρακτήρα. Είπατε να κρατήσουμε την παράγραφο 1 του άρθρου 34. Αυτό όμως δεν γίνεται και θα πρέπει να κρατηθεί όλο το άρθρο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έχουμε ήδη κρατήσει τα άρθρα 7 και 12, ας προστεθεί και το άρθρο 34.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα ήθελα όμως, κύριε Υπουργέ, να δώσετε και γραπτές τις τροποποιήσεις που κάνατε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Του πρώτου κεφαλαίου τις έχουμε ήδη δώσει. Αυτήν τη στιγμή δίνω και του δεύτερου κεφαλαίου τις τροποποιήσεις.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Μιχαήλ Σταθόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις που έχουν ως εξής:

«Άρθρο 26

Η παράγραφος 2 του άρθρου 533 αντικαθίσταται ως εξής: 2. Όσοι κρατήθηκαν λόγω καταδίκης ή κρατήθηκαν κ.λπ.

Άρθρο 27

Παρ.1 Μετά τη λέξη «ανυποταξίας» προστίθενται οι λέξεις «το οποίο τελέσθηκε».

Άρθρο 29

Διαγράφονται οι παράγραφοι 1, 2 και 5, οι υπόλοιπες παράγραφοι αναριθμούνται.

Η νέα παράγραφος 1 (παλαιά παράγραφος 3) διαμορφώνεται ως εξής: «Στην παρ.2 του άρθρου 133 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν ότι δεν θα εμφανιστούν στο ακροστήριο, αλλά θα παραστούν με κοινή δήλωση που υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξούσιους. Η δήλωση αυτή παραδίδεται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο κλπ. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ύστερα από αίτηση διαδίκου δεν κλήτευεται κατά τη νέα δικάσμιο ο διάδικος που υπέβαλε δήλωση.»

Άρθρο 30

Προστίθεται παράγραφος 1 με το εξής περιεχόμενο:

1. Η διάταξη υπό στοιχεία δδ του εδαφίου ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (v.1756/88) αντικαθίσταται ως εξής:

“δδ. διοικητικού εφετείου ή διοικητικού πρωτοδικείου, πόλη

της περιφέρειάς του, στην οποία έχει έδρα διοικητικό πρωτοδικείο ή πολιτικό - ποινικό εφετείο ή πρωτοδικείο».

Οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται.

Στη νέα παράγραφο 2 να λεχθεί «του ιδίου κώδικα» αντί «κώδ. Οργαν. Δικ. και Κατάστ. Δικ. Λειτουργών (v.1756/88)»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 23 έως 36 πλην του άρθρου 34 και θα γίνει η ψήφισή τους κεχωρισμένων.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 23 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 23 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 24 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 24 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 25 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 25 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 26, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 26 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 27 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 27 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 28 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 28 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 29 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 29 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 30, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 30 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 31 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 31 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 32 ως έχει;
ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.
ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 32 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 33 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.
ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.
ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 33 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ως έχει.

Το άρθρο 34, όπως είπαμε, κρατείται για την επόμενη συνεδρίαση.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 35 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.
ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.
ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 35 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 36 ως έχει;

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το άρθρο 36 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ως έχει.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Διάρθρωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής».

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.35' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Παρασκευή 4 Μαΐου 2001 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση της υπ' αριθμ. 51/22.2.2001 επερώτησης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σχετικά με τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης της εγκληματικότητας.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ